

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

**PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI
DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI**

**NEGERI KEDAH
TAHUN 2017**

Jabatan Audit Negara Malaysia

KANDUNGAN

KANDUNGAN

vii	PENDAHULUAN
xi	INTI SARI LAPORAN
	BAHAGIAN I
	PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI
	KEDAH BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017
3	Pendahuluan
4	Objektif dan Metodologi Pengauditan
4	Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri 2017 Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2017
	BAHAGIAN II
	ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI
9	Latar Belakang
9	Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri
9	Kumpulan Wang Disatukan
11	Wang Awam
14	Akaun Hasil Disatukan
26	Akaun Pinjaman Disatukan
27	Akaun Amanah Disatukan
35	Penyata Prestasi Kewangan
36	Penyata Akaun Memorandum
40	Akaun Belum Terima
42	Rumusan dan Syor Audit
	BAHAGIAN III
	RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI
45	Status Prestasi Pelaksanaan Projek Pembangunan RMKe-11
49	Rumusan
	BAHAGIAN IV
	PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA
	KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI
53	Pendahuluan
53	Pengauditan Penyata Kewangan
53	Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan
55	Pengesahan Penyata Kewangan
56	Pembentangan Penyata Kewangan
56	Prestasi Kewangan

69	Rumusan dan Syor Audit	
	BAHAGIAN V	
	PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN	
	MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM	
	NEGERI	
73	Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan Aktiviti/Jabatan/ Agensi Serta Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri	
73	Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri	
77	PENUTUP	
	LAMPIRAN	
81	Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Negeri	I
85	Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri dan Bendahari Negeri	II
86	Penyata Kedudukan Kewangan	III
87	Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai	IV
89	Penyata Prestasi Kewangan	V
90	Penyata Akaun Memorandum	VI
91	Nota Kepada Penyata Kewangan	VII

PENDAHULUAN

PENDAHULUAN

1. Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri Kedah Tahun 2017 ini mengandungi laporan mengenai Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri, Analisis Kewangan Kerajaan Negeri, Rancangan Pembangunan Kerajaan Negeri, Penyerahan, Pengesahan, Pembentangan dan Prestasi Penyata Kewangan Agensi Negeri serta Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara dan Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri.
2. Perkara 106 dan 107 Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan/Negeri/Agensi dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Sultan Kedah. Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan menitahkan supaya Laporan itu dibentangkan di Parlimen manakala Kebawah Duli Yang Maha Mulia Sultan Kedah akan memperkenankan untuk dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Kedah.
3. Laporan mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah Tahun 2017 disediakan hasil daripada pengauditan yang dijalankan di Pejabat Perbendaharaan Negeri dan beberapa Jabatan Negeri sepanjang tahun 2017. Bagi tujuan pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah Tahun 2017, pengauditan terhadap sistem perakaunan serta dokumen yang berkaitan dengan terimaan dan bayaran telah dijalankan di Pejabat Perbendaharaan Negeri.
4. Pengauditan dijalankan ialah bertujuan untuk memberikan pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berkenaan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Pengauditan dijalankan dengan berpanduan kepada Akta Audit 1957 dan piawaian pengauditan yang diluluskan serta *International Standard of Supreme Audit Institution (ISSAI) 1000*.

5. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Jabatan/Agensi Negeri Kedah yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin menzahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

(TAN SRI DR. MADINAH BINTI MOHAMAD)

Ketua Audit Negara

Malaysia

Putrajaya

23 Oktober 2018

INTI SARI LAPORAN

INTI SARI LAPORAN

BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

1. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 menunjukkan gambaran yang benar dan saksama terhadap kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun 2017. Dokumen sokongan bagi mengesahkan semua angka telah disediakan dengan sewajarnya. Rekod perakaunannya juga diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Secara keseluruhannya, Penyata Kewangan tersebut menunjukkan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri pada akhir tahun 2017.

BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

2. Secara keseluruhannya, analisis Audit mendapati kedudukan kewangan Kerajaan Negeri adalah memuaskan. Baki terkumpul Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2017 adalah RM153.92 juta, meningkat sejumlah RM83.23 juta berbanding RM70.69 juta pada akhir tahun 2016. Pada tahun 2017, Kerajaan Negeri mencatatkan defisit sejumlah RM36.05 juta berbanding RM59.28 juta pada tahun 2016. Kutipan hasil meningkat sejumlah RM31.44 juta atau 5.2% menjadi RM633.07 juta berbanding RM601.63 juta pada tahun 2016. Tunggakan hasil meningkat sejumlah RM26.12 juta atau 12.2% menjadi RM240.50 juta daripada RM214.38 juta pada tahun 2016. Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri pada keseluruhannya meningkat sejumlah RM8.21 juta atau 1.2% iaitu daripada RM660.91 juta pada tahun 2016 kepada RM669.12 juta pada tahun 2017.

3. Baki Pinjaman Boleh Dituntut menurun sejumlah RM19.40 juta atau 6.6% daripada RM294.49 juta pada tahun 2016 kepada RM275.09 juta pada tahun 2017. Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Boleh Dituntut meningkat sejumlah RM6.35 juta atau 8.6% daripada RM73.78 juta pada tahun 2016 kepada RM80.13 juta pada tahun 2017. Pelaburan saham meningkat RM9.90 juta atau 63.5% pada tahun 2017. Jumlah hutang awam meningkat sejumlah RM251.80 juta atau 10.5% menjadi RM2,648.17 juta berbanding RM2,396.37 juta pada tahun 2016. Tunggakan hutang awam oleh Kerajaan Negeri pada tahun 2017 ialah RM1,117.50 juta.

BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

4. Pada keseluruhannya, prestasi perbelanjaan pembangunan adalah kurang memuaskan di mana sejumlah RM198.10 juta atau 44.6% daripada RM444.46 juta

peruntukan yang diluluskan pada tahun 2017 telah dibelanjakan. Bagaimanapun, prestasi pelaksanaan projek adalah cemerlang di mana sebanyak 1,894 projek atau 96% daripada 1,973 projek telah disiapkan dan 20 projek atau 1% sedang dilaksanakan. Hanya 24 projek atau 1.2% belum dimulakan manakala 35 projek atau 1.8% telah dibatalkan.

BAHAGIAN IV - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

5. Setakat 31 Julai 2018, penyerahan Penyata Kewangan Tahun 2017 adalah memuaskan di mana 15 agensi atau 65.2% daripada 23 agensi telah menyerahkan penyata kewangan masing-masing kecuali satu (1) BBN dan tujuh (7) PBT. Semua Penyata Kewangan Tahun 2016 telah disahkan dan diberi Sijil Tanpa Teguran kecuali Majlis Daerah Pendang diberi Sijil Bertentangan. Setakat 31 Julai 2018, dua (2) Penyata Kewangan Tahun 2016 bagi BBN dan 10 Penyata Kewangan Tahun 2016 bagi PBT telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Kedah (DUN). Manakala lapan (8) Penyata Kewangan BBN, MAI dan satu (1) Penyata Kewangan PBT belum dibentangkan di DUN.

6. Pada keseluruhannya, prestasi kewangan tahun 2017 memuaskan, surplus terkumpul BBN meningkat sejumlah RM164.24 juta atau 12%, jumlah aset bersih meningkat sejumlah RM152.64 juta atau 7.6%, aset semasa bersih meningkat sejumlah RM105.03 juta atau 22.8% dan surplus tahun semasa meningkat RM26.71 juta atau 884.4% kepada RM29.73 juta. Pada keseluruhannya, PBT mencatatkan surplus sejumlah RM0.25 juta pada tahun 2017. Aset Semasa Bersih berjumlah RM15.16 juta, berkurangan sejumlah RM12.16 juta atau 44.5%. Sejumlah RM67.42 juta Cukai Taksiran telah dikutip, meningkat sejumlah RM2.97 juta atau 4.6%. Manakala, tunggakan cukai taksiran telah menurun sejumlah RM6.83 juta atau 13.1% kepada RM45.44 juta berbanding RM52.27 juta pada tahun 2016.

BAHAGIAN V - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

7. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan Prestasi Kewangan Tahun 2016 telah dibentangkan pada 14 Ogos 2018. Jawatankuasa telah bermesyuarat sebanyak empat (4) kali masing-masing tiga (3) kali pada tahun 2017 dan satu (1) kali sehingga 31 Julai 2017 bagi membincangkan Laporan Ketua Audit Negara yang terkini dan memastikan syor Jawatankuasa diambil tindakan oleh Ketua Jabatan dan Agensi Negeri.

BAHAGIAN I
PENGESAHAN PENYATA
KEWANGAN KERAJAAN
NEGERI KEDAH
BAGI TAHUN BERAKHIR
31 DISEMBER 2017

BAHAGIAN I

PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

1. PENDAHULUAN

1.1. Seksyen 16(1) Akta Acara Kewangan, 1957 menghendaki Pihak Berkuasa Kewangan Negeri menyediakan Penyata Kewangan secepat mungkin selepas penutupan akaun bagi tahun berkenaan. Penyata tersebut hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara dalam tempoh tujuh (7) bulan selepas berakhirnya tahun kewangan berkenaan untuk diaudit seperti diperuntukkan di bawah Seksyen 9 Akta Audit, 1957.

1.2. Selaras dengan peruntukan undang-undang tersebut, Pegawai Kewangan Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 kepada Jabatan Audit Negara pada 30 April 2018. Penyata tersebut melaporkan semua urusan niaga kewangan asas tunai bagi tahun 2017 berkaitan dengan sumber dan penggunaan wang awam yang mengandungi Laporan Bendahari Negeri, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

1.3. Laporan Bendahari menerangkan kedudukan kewangan Kerajaan Negeri yang memberi ringkasan urusan niaga kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2017.

1.4. Penyata Kedudukan Kewangan menunjukkan jumlah pegangan Wang Awam Kerajaan terdiri daripada wang tunai dan pelaburan yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan. Selaras dengan asas perakaunan tunai ubahsuai yang diguna pakai oleh Kerajaan Negeri, hanya Pelaburan Am yang terdiri daripada Saham dan Deposit Dalam Negeri jangka panjang dilaporkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Pelaburan lain pula dilaporkan dalam Penyata Akaun Memorandum.

1.5. Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai menunjukkan penerimaan dan pembayaran bagi tahun 2017. Penerimaan adalah terdiri daripada hasil, pinjaman, terimaan modal dan terimaan lain seperti amanah dan deposit. Pembayaran pula adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus, pembangunan, modal, bayaran balik pinjaman dan bayaran lain.

1.6. Penyata Prestasi Kewangan menunjukkan lebih atau kurang hasil keseluruhan berbanding jumlah perbelanjaan mengurus dan pembangunan serta sumber pembiayaannya. Penyata ini juga menunjukkan pergerakan dana dalam

Pinjaman Dalam Negeri, Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan serta perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah.

1.7. Penyata Akaun Memorandum adalah akaun yang menunjukkan kedudukan aset dan liabiliti Kerajaan Negeri. Aset Kerajaan Negeri merangkumi Pinjaman Boleh Dituntut, Pelaburan dan Tunggakan Hasil Negeri. Manakala liabiliti Kerajaan Negeri adalah Hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan.

1.8. Nota Kepada Penyata Kewangan pula memberi penerangan dan maklumat terperinci mengenai jumlah yang ditunjukkan dalam Penyata Kewangan dan juga maklumat tambahan seperti peristiwa yang berlaku selepas tarikh penyata kedudukan kewangan dan angka perbandingan.

2. OBJEKTIF DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

2.1. Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata tersebut menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

2.2. Pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen dijalankan secara berterusan sepanjang tahun 2017. Teguran Audit mengenainya telah dibangkitkan melalui surat pemerhatian Audit dengan pihak Perbendaharaan Negeri dan Jabatan Negeri sebaik sahaja sesuatu pengauditan selesai dijalankan. *Exit Conference* bersama YB. Dato' Pegawai Kewangan Negeri dan Ketua-ketua Jabatan telah diadakan pada 20 Ogos 2018.

3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI KEDAH BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

3.1. Pengauditan Penyata Kewangan telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan berpandukan Piawaian Pengauditan yang diluluskan serta *International Standards of Supreme Audit Institutions* (ISSAI) 1000. Akta dan Piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan bagi mendapat kepastian yang munasabah sama ada Penyata Kewangan adalah bebas daripada kesilapan dan ketinggalan yang ketara. Pengauditan Penyata Kewangan termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan penzahiran yang mencukupi dalam persembahan Penyata Kewangan.

3.2. Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun 2017 adalah selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan yang dikeluarkan oleh Akauntan Negara Malaysia pada bulan Disember 2011. **Pada pendapat Audit,**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah pada keseluruhannya menunjukkan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 dan rekod perakaunannya telah diselenggara dengan teratur dan kemas kini. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disertakan bersama dengan Pernyataan Pegawai Kewangan Negeri Kedah dan Bendahari Negeri Kedah, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan adalah seperti di **Lampiran I** hingga **Lampiran VI**.

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

4. LATAR BELAKANG

Jabatan Audit Negara di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah Tahun 2017 juga membuat analisis terhadap data kewangan bagi menentukan tahap prestasi kewangan serta kedudukan kewangan Kerajaan Negeri. Hasil analisis yang telah dijalankan adalah berdasarkan Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

4.1. KEDUDUKAN KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Penyata Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri ini menunjukkan pegangan Wang Awam di bawah Kumpulan Wang Disatukan. Wang Awam terdiri daripada Wang Tunai dan Pelaburan yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan melalui Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.

4.2. KUMPULAN WANG DISATUKAN

4.2.1. Mengikut Penyata Kedudukan Kewangan, baki Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2017 berjumlah RM153.92 juta. Jumlah ini merupakan baki terkumpul daripada ketiga-tiga Akaun Kumpulan Wang Disatukan iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan. Jumlah ini adalah dalam bentuk wang tunai berjumlah RM114.33 juta dan pelaburan berjumlah RM39.59 juta. Analisis Audit mendapati, baki Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan Negeri meningkat sejumlah RM83.23 juta atau 117.7% iaitu daripada RM70.69 juta pada tahun 2016 menjadi RM153.92 juta pada tahun 2017. Punca peningkatan adalah disebabkan peningkatan Akaun Amanah Disatukan berjumlah RM121.22 juta daripada tahun 2016. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 4.1**.

JADUAL 4.1
KUMPULAN WANG DISATUKAN TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	BUTIRAN	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Hasil Disatukan	-593.26	-557.21	-36.05	6.5
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	0.00	1.94	-1.94	-100.0
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	747.18	625.96	121.22	19.4
	a) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	200.20	133.68	66.52	49.8
	Kumpulan Wang Pembangunan	-1,030.61	-1,058.57	27.96	-2.6
	Kumpulan Wang Bekalan Air	113.40	116.65	-3.25	-2.8
	Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	1,117.41	1,075.60	41.81	3.9
	b) Kumpulan Wang Amanah Awam	238.95	187.32	51.63	27.6
	c) Akaun Deposit	308.03	304.96	3.07	1.0
KUMPULAN WANG DISATUKAN		153.92	70.69	83.23	117.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

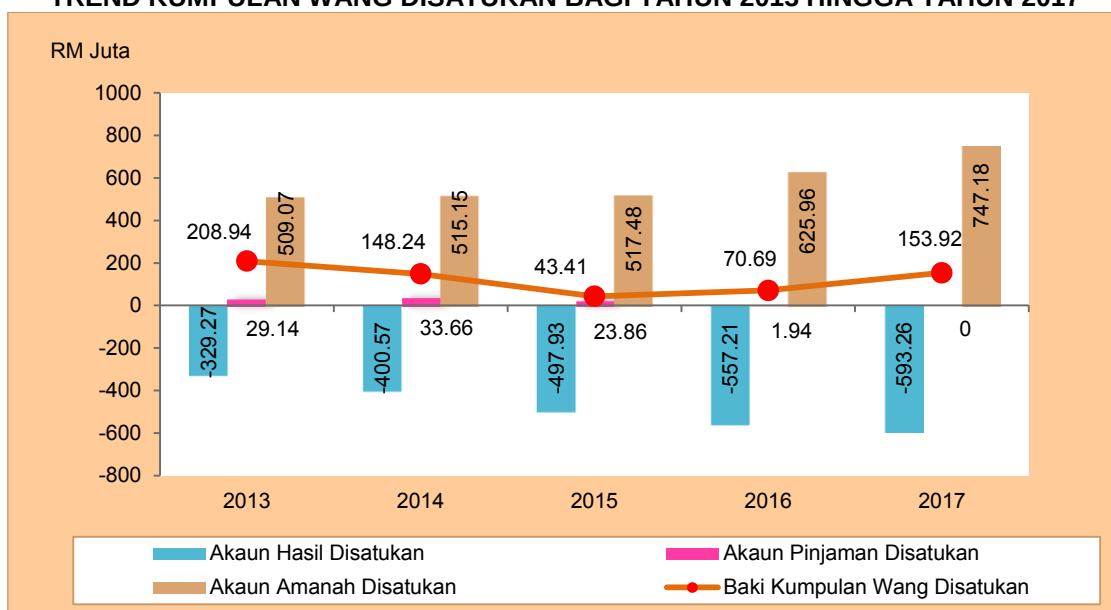
4.2.2. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan untuk tempoh lima (5) tahun menunjukkan trend penurunan sejak tahun 2013 dan meningkat semula pada tahun 2016 hingga 2017. Kedudukan baki Kumpulan Wang Disatukan yang tertinggi adalah pada tahun 2013 dan yang terendah adalah pada tahun 2015. Kumpulan Wang Disatukan bagi tahun 2013 hingga 2017 adalah seperti **Jadual 4.2** dan **Carta 4.1**.

JADUAL 4.2
KUMPULAN WANG DISATUKAN BAGI TAHUN 2013 HINGGA TAHUN 2017

BIL.	BUTIRAN	2013	2014	2015	2016	2017
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Akaun Hasil Disatukan	-329.27	-400.57	-497.93	-557.21	-593.26
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	29.14	33.66	23.86	1.94	0.00
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	509.07	515.15	517.48	625.96	747.18
	a) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	-685.58	-749.84	122.45	133.68	200.20
	i) Kumpulan Wang Pembangunan	-866.28	-932.26	-1,027.57	-1,058.57	-1,030.61
	ii) Kumpulan Wang Bekalan Air	98.64	88.99	87.64	116.65	113.40
	iii) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	82.06	93.43	1,062.38	1,075.60	1,117.41
	b) Kumpulan Wang Amanah Awam	934.13	1,038.94	120.27	187.32	238.95
	c) Akaun Deposit	260.52	226.05	274.76	304.96	308.03
KUMPULAN WANG DISATUKAN		208.94	148.24	43.41	70.69	153.92

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

CARTA 4.1
TREND KUMPULAN WANG DISATUKAN BAGI TAHUN 2013 HINGGA TAHUN 2017

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3. WANG AWAM

4.3.1. Wang Tunai

4.3.1.1. Wang tunai merupakan sebahagian daripada aset Kerajaan Negeri yang ditunjukkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Wang tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan. Wang Tunai Dalam Bank adalah baki wang tunai di dalam akaun semasa dan Deposit Dalam Negeri iaitu simpanan tetap yang disimpan kurang daripada tiga (3) bulan. Wang Tunai Dalam Perjalanan pula adalah wang tunai yang diterima dan telah dikeluarkan resit penerimaannya tetapi belum dibankkan serta wang tunai dalam bank yang belum diambil kira dalam buku tunai pada atau sebelum 31 Disember tahun semasa. Manakala Wang Tunai Dalam Tangan pula terdiri daripada Panjar Wang Runcit dan Panjar Khas yang diberi kepada pemegang panjar sebagai pendahuluan perbelanjaan. Kedudukan baki Wang Tunai bagi tahun 2017 berbanding 2016 adalah seperti **Jadual 4.3**.

JADUAL 4.3
WANG TUNAI TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BUTIRAN	2017	2016	PERUBAHAN	
	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Wang Tunai				
a) Wang Tunai Dalam Bank	113.99	15.02	98.97	658.9
b) Wang Tunai Dalam Perjalanan	0.06	14.34	-14.28	-99.6
c) Wang Tunai Dalam Tangan	0.28	0.07	0.21	300.0
JUMLAH	114.33	29.43	84.90	288.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3.1.2. Analisis Audit mendapati baki wang tunai menunjukkan peningkatan sejumlah RM84.90 juta atau 288.5% iaitu daripada RM29.43 juta pada tahun 2016 kepada RM114.33 juta pada tahun 2017. Baki Wang Tunai Dalam Perjalanan menunjukkan penurunan iaitu sejumlah RM14.28 juta atau 99.6% berbanding tahun sebelumnya. Baki Wang Tunai Dalam Bank pula meningkat RM98.97 juta atau 658.9% manakala baki Wang Tunai Dalam Tangan meningkat RM0.21 juta atau 300% pada tahun 2017 berbanding tahun 2016.

4.3.2. Pelaburan

4.3.2.1. Pelaburan Kerajaan Negeri hanya terdiri daripada Pelaburan Am. Pelaburan Am adalah pelaburan daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan yang terdiri daripada Saham dan Deposit Dalam Negeri. Pelaburan Saham terdiri daripada pelaburan dalam Kedah Islamic Asset Management Bhd., Malaysia Airports Holdings Berhad dan Petronas Dagangan Berhad. Manakala Deposit Dalam Negeri terdiri daripada simpanan tetap yang disimpan melebihi tiga (3) bulan. Baki pelaburan Kerajaan Negeri pada tahun 2017 berjumlah RM39.59 juta menurun sejumlah RM1.67 juta atau 4.1% berbanding RM41.26 juta pada tahun 2016. Penurunan ini adalah disebabkan penjualan 3.89 juta unit saham Kedah Islamic Asset Management Berhad pada nilai RM0.43 dengan nilai keseluruhan berjumlah RM1.67 juta. Butiran lanjut adalah seperti **Jadual 4.4**.

JADUAL 4.4
PELABURAN TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BUTIRAN	2017	2016	PERUBAHAN	
	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
a) Saham	17.29	18.96	-1.67	-8.8
<i>i) Kedah Islamic Asset Management Berhad</i>	5.42	7.09	-1.67	-23.6
<i>ii) Malaysia Airports Holdings Berhad</i>	9.35	9.35	0.00	0.0
<i>iii) Petronas Dagangan Berhad</i>	2.52	2.52	0.00	0.0
b) Deposit Dalam Negeri	22.30	22.30	0.00	0.00
JUMLAH	39.59	41.26	-1.67	-4.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3.2.2. Kedudukan Pelaburan Kerajaan Negeri bagi tempoh lima (5) tahun adalah seperti **Jadual 4.5**. Baki pelaburan pada tahun 2015 adalah kedudukan baki yang terendah dalam tempoh lima (5) tahun.

JADUAL 4.5
PELABURAN BAGI TAHUN 2013 HINGGA TAHUN 2017

BIL.	BUTIRAN	2013	2014	2015	2016	2017
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah:	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	a) Deposit Dalam Negeri	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.	Pelaburan Am:	65.21	84.03	37.70	41.26	39.59
	a) Saham	20.14	18.96	18.96	18.96	17.29
	b) Deposit Dalam Negeri	45.07	65.07	8.74	22.30	22.30
JUMLAH		65.21	84.03	37.70	41.26	39.59

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.3.2.3. Analisis Audit mendapati pendapatan daripada Deposit Dalam Negeri pada tahun 2017 menunjukkan peningkatan sejumlah RM1.24 juta atau 71.3% menjadi RM2.98 juta berbanding RM1.74 juta pada tahun 2016. Manakala dividen pelaburan saham pada tahun 2017 berjumlah RM1.46 juta terdiri daripada dividen saham Malaysia Airports Holdings Berhad berjumlah RM0.42 juta dan Petronas Dagangan Berhad berjumlah RM1.04 juta. Tiada dividen diterima daripada pelaburan saham Kedah Islamic Asset Management Berhad pada tahun semasa. Pendapatan daripada Pelaburan pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 4.6** dan kedudukan pendapatan Pelaburan bagi tahun 2013 hingga 2017 adalah seperti **Jadual 4.7**.

JADUAL 4.6
PENDAPATAN PELABURAN TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	PELABURAN	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Saham	1.46	1.15	0.31	29.9
2.	Deposit Dalam Negeri	2.98	1.74	1.24	71.3
JUMLAH		4.44	2.89	1.55	53.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

JADUAL 4.7
PENDAPATAN PELABURAN BAGI TAHUN 2013 HINGGA TAHUN 2017

BIL.	PELABURAN	2013	2014	2015	2016	2017
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Saham	1.83	1.28	0.87	1.15*	1.46*
2.	Deposit Dalam Negeri	5.04	6.52	3.68	1.74	2.98
JUMLAH		7.65	6.87	7.80	2.89	4.44

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Nota: (*) - Tidak diakaunkan dalam Akaun Hasil Disatukan

4.3.2.4. Analisis Audit seterusnya mendapati keseluruhan dividen pelaburan saham berjumlah RM1.46 juta pada tahun 2017 telah diperakaunkan ke dalam Akaun Amanah State Secretary Incorporated (SSI) mengikut keputusan Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri Kedah (MMK). **Dividen ini wajar diperakaunkan ke akaun hasil Kerajaan Negeri bagi menampung perbelanjaan pembangunan dan mengurus Kerajaan Negeri kerana pembelian saham dibuat daripada lebihan Akaun Hasil Disatukan.**

4.4. AKAUN HASIL DISATUKAN

- a. Akaun Hasil Disatukan mengakaunkan semua terimaan wang serta perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 97 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a), Akta Tatacara Kewangan 1957.
- b. **Kerajaan Negeri telah mengakhiri tahun kewangan 2017 dengan defisit semasa berjumlah RM36.05 juta berbanding defisit berjumlah RM59.28 juta pada tahun 2016.** Defisit ini berpunca daripada pindahan ke Kumpulan Wang Pembangunan sejumlah RM120 juta melebihi lebihan hasil semasa berjumlah RM83.95 juta dan menyebabkan **baki defisit terkumpul Akaun Hasil Disatukan telah meningkat daripada RM557.21 juta pada tahun 2016 kepada sejumlah RM593.26 juta pada tahun 2017.** Kedudukan Akaun Hasil Disatukan adalah seperti Jadual 4.8.

JADUAL 4.8
AKAUN HASIL DISATUKAN TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	BUTIRAN	2017	2016		PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	DINYATAKA SEMULA	(RM Juta)	(%)
				(RM Juta)		
BAKI PADA 1 JANUARI		-557.21	-497.93	-	-59.28	11.9
HASIL		633.07	601.63	601.63	31.44	5.2
1.	Hasil Cukai	249.78	352.92	222.75	-103.14	29.2
2.	Hasil Bukan Cukai	246.00	73.20	213.62	172.80	236.1
3.	Terimaan Bukan Hasil	137.29	175.51	165.26	-38.22	-21.8
PERBELANJAAN		542.12	545.91	-	3.21	0.6
1.	Emolumen	217.28	208.08	-	9.20	4.4
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	135.70	138.33	-	-2.63	-1.9
3.	Aset	5.36	10.81	-	-5.45	-50.4
4.	Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	172.72	176.08	-	3.36	0.6
5.	Perbelanjaan Lain	18.06	12.61	-	5.45	43.2
LEBIHAN HASIL SEMASA		83.95	55.72	-	28.23	50.7
PINDAHAN KE KUMPULAN WANG PEMBANGUNAN		120.00	115.00	-	5.00	4.3
DEFISIT SEMASA		-36.05	-59.28	-	23.23	39.2
BAKI PADA 31 DISEMBER		-593.26	-557.21	-	-36.05	6.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

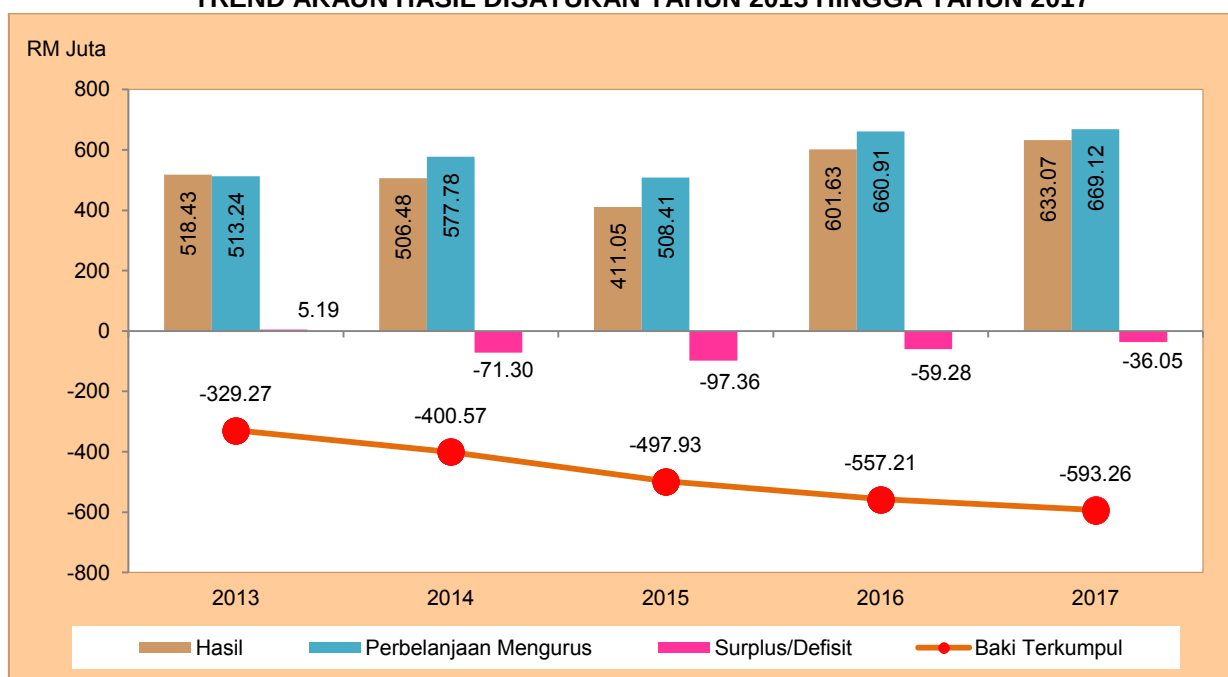
- c. Prestasi Akaun Hasil Disatukan bagi tahun 2013 hingga 2017 menunjukkan surplus pada tahun 2013 tetapi mengalami defisit pada tahun 2014 hingga 2017 seperti **Jadual 4.9** dan **Carta 4.2**.

JADUAL 4.9
BAKI AKAUN HASIL DISATUKAN BAGI TAHUN 2013 HINGGA TAHUN 2017

BIL.	BUTIRAN	2013	2014	2015	2016		2017
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	DINYATAKAN SEMULA	(RM Juta)
						(RM Juta)	
BAKI PADA 1 JANUARI		-334.46	-329.27	-400.57	-497.93	-	-557.21
HASIL		518.43	506.48	411.05	601.63	-	633.07
1.	Hasil Cukai	318.54	258.38	212.23	352.92	222.75	249.78
2.	Hasil Bukan Cukai	62.15	84.38	73.92	73.20	213.62	246.00
3.	Terimaan Bukan Hasil	137.74	163.72	124.90	175.51	165.26	137.29
PERBELANJAAN		513.24	577.78	508.41	660.91	-	669.12
1.	Emolumen	189.15	193.93	193.69	208.08	-	217.28
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	119.13	130.05	147.45	138.33	-	135.70
3.	Aset	7.90	13.21	12.06	10.81	-	5.36
4.	Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	187.37	232.91	144.21	291.08	-	292.72
5.	Perbelanjaan Lain	9.69	7.68	11.00	12.61	-	18.06
SURPLUS/DEFISIT		5.19	-71.30	-97.36	-59.28	-	-36.05
BAKI PADA 31 DISEMBER		-329.27	-400.57	-497.93	-557.21	-	-593.26

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

CARTA 4.2
TREND AKAUN HASIL DISATUKAN TAHUN 2013 HINGGA TAHUN 2017

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.1. Hasil

Pada tahun 2017, Perbendaharaan Negeri telah mengklasifikasi semula persembahan hasil di Penyata Kewangan berdasarkan kategori hasil berbanding persembahan secara terperinci pada tahun 2016. Pungutan hasil bagi tahun 2017 dikelaskan kepada dua komponen hasil iaitu hasil daripada Urusniaga Bukan Pertukaran dan hasil daripada Urusniaga Pertukaran. Pengkelasan kutipan hasil disebabkan oleh kewujudan kod akaun baharu berdasarkan perakaunan akrual. Perubahan tersebut juga menyebabkan perubahan angka perbandingan tahun 2016. Perubahan hasil melibatkan perubahan kod iSPEKS berbanding SPEKS sebelum ini iaitu Hasil Cukai (Kod 60000), Hasil Bukan Cukai (70000) dan Terimaan Bukan Hasil (80000).

4.4.1.1. Kutipan Hasil Sebenar Berbanding Anggaran Yang Diluluskan

Kerajaan Negeri memungut tiga (3) kategori hasil yang terdiri daripada Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Pada tahun 2017, keseluruhan kutipan hasil sebenar adalah berjumlah RM633.07 juta. Kutipan ini kurang daripada anggaran diluluskan sejumlah RM101.66 juta atau 13.8% berbanding dengan anggaran yang diluluskan berjumlah RM734.73 juta seperti **Jadual 4.10**.

JADUAL 4.10
KUTIPAN HASIL SEBENAR BERBANDING ANGGARAN BAGI TAHUN 2017

BIL.	KATEGORI HASIL	ANGGARAN DILULUSKAN (RM Juta)	HASIL SEBENAR (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	263.88	249.78	-14.10	-5.3
2.	Hasil Bukan Cukai	306.92	246.00	-60.92	-19.9
3.	Terimaan Bukan Hasil	163.93	137.29	-26.62	-16.3
JUMLAH		734.73	633.07	-101.66	13.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.1.2. Kutipan Hasil Sebenar Tahun 2017 Berbanding 2016

Hasil yang dikutip oleh Kerajaan Negeri pada tahun 2017 meningkat sejumlah RM31.44 juta daripada RM601.63 juta pada tahun 2016 kepada RM633.07 juta pada tahun 2017 iaitu peningkatan sebanyak 5.2%. Peningkatan ini disebabkan oleh peningkatan Hasil Cukai sejumlah RM27.03 juta atau 12.1% kepada RM249.78 juta pada tahun 2017 berbanding RM222.75 juta pada tahun 2016. Hasil Bukan Cukai juga meningkat sejumlah RM32.38 juta atau 15.2% kepada RM246 juta pada tahun 2017 berbanding RM213.62 juta pada tahun 2016. Bagaimanapun, Terimaan Bukan Hasil menurun sejumlah RM27.97 juta atau 16.9% menjadi RM137.29 juta pada tahun 2017 berbanding RM165.26 juta pada

tahun 2016. Jumlah hasil pada tahun 2017 berbanding 2016 adalah seperti **Jadual 4.11**.

JADUAL 4.11
KUTIPAN HASIL TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	BUTIRAN	2017	2016	DINYATAKAN SEMULA 2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1	Hasil Cukai	249.78	352.92	222.75	27.03	12.1
2.	Hasil Bukan Cukai	246.00	73.20	213.62	32.38	15.2
3.	Terimaan Bukan Hasil	137.29	175.51	165.26	-27.97	-16.9
JUMLAH		633.07	601.63	601.63	31.44	5.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.1.3. Prestasi Kutipan Hasil Sebenar Bagi Tempoh Lima (5) Tahun

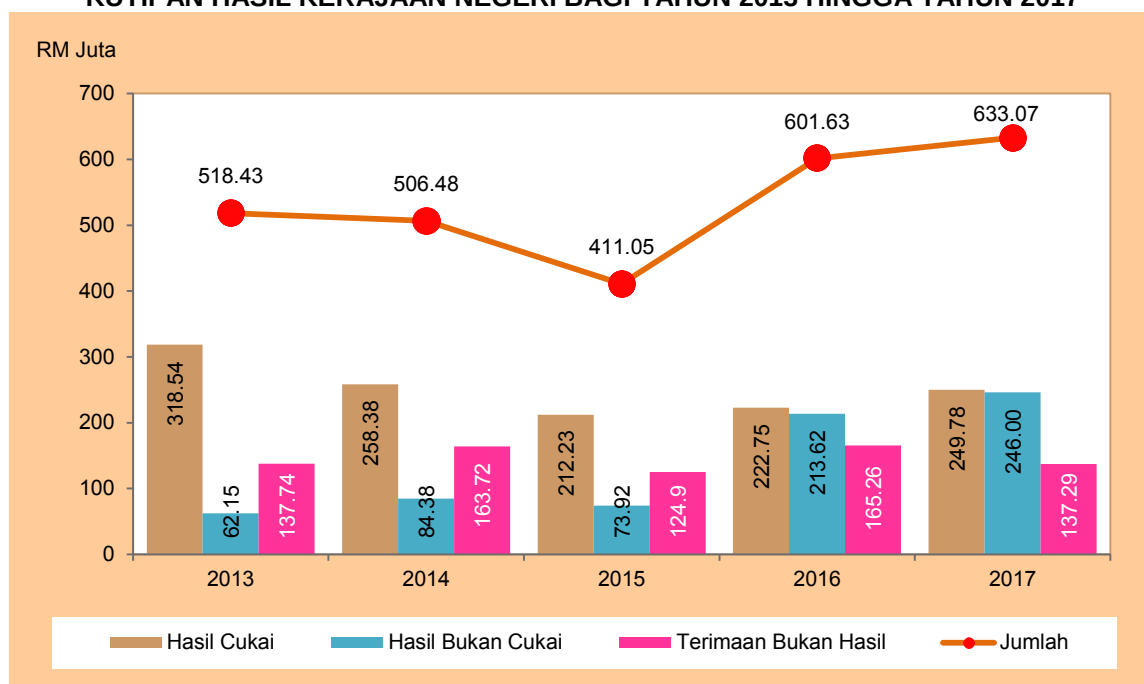
Kutipan hasil Kerajaan Negeri menunjukkan penurunan pada tahun 2014 dan tahun 2015. Bagaimanapun, kutipan hasil meningkat semula pada tahun 2016 dan tahun 2017. Begitu juga dengan Hasil Cukai yang menunjukkan penurunan setiap tahun bagi tempoh tahun 2013 hingga 2015 dan meningkat semula pada tahun 2016 dan tahun 2017. Jumlah hasil tahun 2017 adalah yang tertinggi bagi tempoh lima (5) tahun tersebut. Prestasi kutipan hasil bagi tempoh tahun 2013 hingga tahun 2017 adalah seperti **Jadual 4.12** dan **Carta 4.3**.

JADUAL 4.12
KUTIPAN HASIL SEBENAR BAGI TAHUN 2013 HINGGA 2017

BIL.	KATEGORI HASIL	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	2017 (RM Juta)
1.	Hasil Cukai	318.54	258.38	212.23	222.75	249.78
2.	Hasil Bukan Cukai	62.15	84.38	73.92	213.62	246.00
3.	Terimaan Bukan Hasil	137.74	163.72	124.90	165.26	137.29
JUMLAH		518.43	506.48	411.05	601.63	633.07

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2013 Hingga 2017

CARTA 4.3
KUTIPAN HASIL KERAJAAN NEGERI BAGI TAHUN 2013 HINGGA TAHUN 2017

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.1.4. Penyumbang Utama Hasil Kerajaan Negeri Bagi Tempoh Lima (5) Tahun

Penyumbang utama hasil Kerajaan terdiri daripada Cukai Tanah, Premium Tanah, Premium Hutan, Pemberian Bayaran untuk Membiayai Separuh Kos Perbelanjaan Pengurusan (50%) bagi Jabatan di bawah Senarai Bersama, Pemberian Bayaran 10% Kerana Melaksanakan Projek Pembangunan Persekutuan, Pemberian Mengikut Bilangan Penduduk, Tanah (Bayaran Pendaftaran Surat Cara Urusan Tanah) dan Royalti Pengeluaran Bahan Batuan. Hasil tersebut menyumbang sejumlah RM471.03 juta atau 74.4% daripada keseluruhan hasil pada tahun 2017 berbanding kutipan berjumlah RM432.46 juta pada tahun 2016 adalah seperti **Jadual 4.13**. Manakala trend kutipan bagi tempoh lima (5) tahun dari tahun 2013 hingga 2017 adalah seperti **Jadual 4.14**. Kutipan Cukai Tanah merupakan penyumbang terbesar dengan kutipan berjumlah RM677.71 juta bagi tempoh lima (5) tahun dan diikuti oleh Premium Tanah berjumlah RM459.70, Pemberian Bayaran untuk Membiayai Separuh Kos Perbelanjaan Pengurusan (50%) bagi Jabatan di bawah Senarai Bersama berjumlah RM152.71 dan Premium Hutan berjumlah RM150.21 juta.

JADUAL 4.13
PENYUMBANG UTAMA HASIL KERAJAAN NEGERI BAGI TAHUN 2017 DAN TAHUN 2016

BIL.	BUTIRAN	2017		2016	
		(RM Juta)	(%)	(RM Juta)	(%)
1.	Cukai Tanah	172.40	27.2	165.71	27.5
2.	Premium Tanah	121.76	19.2	97.03	16.1
3.	Premium Hutan	45.48	7.2	33.16	5.5
4.	Pemberian Bayaran Bagi Membiayai Separuh Kos Perbelanjaan Pengurusan (50%) bagi Jabatan di bawah Senarai Bersama	35.38	5.6	33.21	5.5
5.	Pemberian Mengikut Bilangan Penduduk	29.39	4.6	29.08	4.8
6.	Pemberian Bayaran 10% Kerana Melaksanakan Projek Pembangunan Persekutuan	26.38	4.2	29.95	5.0
7.	Tanah (Bayaran Pendaftaran Surat Cara Urusan Tanah)	25.10	4.0	27.01	4.5
8.	Royalti Pengeluaran Bahan Batuan	15.14	2.4	17.31	2.9
JUMLAH		471.03	74.4	432.46	71.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

JADUAL 4.14
PENYUMBANG UTAMA HASIL KERAJAAN NEGERI
BAGI TAHUN 2013 HINGGA TAHUN 2017

BIL.	BUTIRAN	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	2017 (RM Juta)	JUMLAH (RM Juta)
1.	Cukai Tanah	111.00	116.08	112.52	165.71	172.40	677.71
2.	Premium Tanah	147.47	70.63	22.81	97.03	121.76	459.70
3.	Premium Hutan	10.80	30.10	30.67	33.16	45.48	150.21
4.	Pemberian Bayaran bagi Membiayai Separuh Kos Perbelanjaan Pengurusan (50%) bagi Jabatan di bawah Senarai Bersama	25.36	28.45	30.31	33.21	35.38	152.71
5.	Pemberian Mengikut Bilangan Penduduk	28.36	28.62	28.78	29.08	29.39	144.23
6.	Pemberian Bayaran 10% Kerana Melaksanakan Projek Pembangunan Persekutuan	31.32	32.40	21.23	29.95	26.38	141.28
7.	Bayaran Pendaftaran Surat Cara Urusan Tanah	21.90	22.57	21.43	27.01	25.10	118.01
8.	Royalti Pengeluaran Bahan Batuan	16.20	14.11	14.09	17.31	15.14	76.85
JUMLAH		392.41	342.96	281.84	432.46	471.03	1,920.70

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.1.5. Peningkatan dan Penurunan Hasil Ketara

Analisis Audit terhadap justifikasi butiran hasil yang mengalami peningkatan dan penurunan yang ketara pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 4.15** dan **Jadual 4.16**.

JADUAL 4.15
JUSTIFIKASI PENINGKATAN HASIL YANG KETARA TAHUN 2017
BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	BUTIRAN	PUNGUTAN HASIL		PERUBAHAN		JUSTIFIKASI PENINGKATAN
		2017 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Premium Tanah/Premium Tanah Yang Lain (Kod 62705/73699)	121.76	97.03	24.73	25.5	- Kutipan tertinggi di Pejabat Daerah dan Tanah (PDT) Langkawi iaitu terimaan daripada LADA RM14.25 juta dan pelarasan jurnal daripada wang pertaruhan L1112104 ke kod hasil H0173699 dari JKPTG RM18.58 juta, LADA RM9.73 juta dan Tanjung Mali Resort Development Sdn. Bhd. RM7.45 juta. - Kutipan oleh PDT Kota Setar daripada Pesuruhjaya Tanah Persekutuan (PTP) bagi pihak MADA berjumlah RM30.45 juta, Majlis Bandaraya Alor Setar (MBAS) RM2.93 juta, Bukhary Reality Sdn. Bhd. RM2.07 juta dan PTP RM1.99 juta.
2.	Premium Hutan/Premium Perhutanan (Kod 62704/73701)	45.48	33.12	12.32	37.2	Peningkatan ini disebabkan lokasi kompartmen, keluasan kawasan pengusahasilan hutan dan kadar premium yang dikenakan kepada pengusaha berbeza mengikut keluasan dan pengusahasilan hutan. Peningkatan ini juga disebabkan bayaran ansuran tahun sebelumnya 2012-2016 dijelaskan dalam tahun 2017. Manakala kawasan pembalakan yang diluluskan pada tahun 2017 dengan keluasan 15,023 hektar berbanding keluasan 19,515 hektar yang diluluskan pada tahun 2016.
3.	Lain-Lain Levi (Kod 62799)	11.72	0.00	11.72	100.0	Terimaan lain-lain levi membawa pelancong ke Pulau Payar bagi PDT Langkawi RM11.27 juta dan caj sistem perparitan bagi Jabatan Pengairan dan Saliran RM0.46 juta.
4.	Tunggakan Sewa Tanah (Berulang)/Tunggakan Cukai Tanah (Kod 61205/61198)	24.03	16.77	7.26	43.3	- Peningkatan sejumlah RM2.36 juta bagi Pejabat Tanah dan Galian (PTG) adalah terimaan dari portal PFX <i>Internet Banking</i>, portal Kad Kredit <i>Online</i>, kaunter PTG dan hasil UTC dimana PTG adalah ejen kutipan hasil bagi semua PDT. - Kutipan oleh PDT Kuala Muda bagi terimaan daripada Jasa Satria Corp. Sdn. Bhd. RM0.39 juta, Perbadanan Menteri Besar RM0.69 juta dan BREM Holding Bhd. RM0.32 juta. - Kutipan oleh PDT Kubang Pasu dari PTP RM0.51 juta, FELDA RM0.38 juta dan SSI RM0.26 juta.

BIL.	BUTIRAN	PUNGUTAN HASIL		PERUBAHAN		JUSTIFIKASI PENINGKATAN
		2017 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
5.	Cukai Sewa Tanah (Berulang)/ Cukai Tanah Semasa/Berulang (Kod 61201/61101)	172.40	165.71	6.69	4.0	- Kutipan oleh PDT Langkawi daripada PTP RM0.63 juta dan Majlis Perbandaran Langkawi RM0.12 juta. - Kutipan oleh PDT Kuala Muda daripada Perfect Channel Sdn. Bhd. RM1.45 juta, BREM Holding Bhd. RM0.28 juta dan Perbadanan Menteri Besar RM0.61 juta. - Kutipan oleh PDT Kubang Pasu melibatkan pembayaran dari Pesuruhjaya Tanah Persekutuan berjumlah RM0.49 juta, FELDA berjumlah RM0.38 juta, SSI RM0.25 juta.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

JADUAL 4.16
JUSTIFIKASI PENURUNAN HASIL YANG KETARA TAHUN 2017
BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	BUTIRAN HASIL	PUNGUTAN HASIL		PERUBAHAN		JUSTIFIKASI PENURUNAN
		2017 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Bayaran-Bayaran Balik Yang Lain (Kod 81199)	9.09	25.15	-16.06	-63.9	Pada tahun 2017, terimaan daripada Kerajaan Persekutuan sejumlah RM9.06 juta sebagai insentif penyelesaian awal pinjaman projek pembinaan kampus tetap KUIN berbanding pada tahun 2016, terdapat terimaan di luar kebiasaan melibatkan bayaran balik gaji kakitangan Lembaga Maktab Mahmud berjumlah RM14.36 juta yang diterima daripada Kementerian Pendidikan Malaysia.
2.	Penerimaan Dari Lain-Lain Agensi Kerajaan/ Pelbagai Terimaan Dari Lain Agensi Kerajaan/Pelbagai Sumbangan (Kod 82504/77901)	0.00	10.24	10.24	-100.0	Tiada terimaan pada tahun 2017 berbanding pada tahun 2016 di mana sejumlah RM10.24 juta adalah penerimaan caj air mentah daripada SADA untuk loji-loji air negeri Kedah.
3.	Pemberian Dari Kumpulan Wang Simpanan Negeri Bagi Membantu Kekurangan Dalam Akaun Mengurus/ Pemberian Kekurangan Akaun Mengurus (Kod 82315/82312)	0.00	7.41	-7.41	-100.0	Tiada penerimaan daripada Kerajaan Persekutuan pada tahun semasa kerana berasaskan formula pengiraan, Kerajaan Negeri tidak layak menuntut Pemberian ini.
4.	Caruman Untuk Pembayaran Pinjaman (Kod 82307/82399)	23.28	26.91	-3.63	-13.5	Terimaan adalah daripada pelarasan baki pokok ke atas bayaran pinjaman kepada Kerajaan Persekutuan tahun 2017.
5.	Pemberian Bayaran 10% Kerana Melaksanakan Projek Pembangunan Persekutuan (Kod 82318)	26.38	29.95	-3.57	-11.9	Pemberian atas penglibatan kakitangan Kerajaan Negeri dalam melaksanakan projek-projek Kerajaan Persekutuan yang diuruskan oleh JKR dan JPS bagi tahun 2016.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.2. Perbelanjaan Mengurus

4.4.2.1. Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada Perbelanjaan Tanggungan dan Perbelanjaan Bekalan. Perbelanjaan ini diperakaunkan ke Akaun Hasil Disatukan seperti yang diperuntukkan di bawah Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan. Perbelanjaan Tanggungan adalah perbelanjaan yang dipertanggungkan terus kepada Kumpulan Wang Disatukan iaitu Peruntukan DiRaja, Speaker Dewan Undangan Negeri, Suruhanjaya Perkhidmatan Awam, Hutang Kerajaan dan Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri Kedah. Manakala Perbelanjaan Bekalan adalah perbelanjaan bagi membiayai aktiviti harian Jabatan Negeri. Pada tahun 2017, sejumlah RM810.23 juta peruntukan Perbelanjaan Mengurus telah diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri. Perbelanjaan mengurus sebenar pada tahun 2017 adalah berjumlah RM669.12 juta iaitu 82.6% daripada jumlah yang diperuntukkan. Perbandingan antara peruntukan dan perbelanjaan mengurus sebenar bagi tahun 2017 adalah seperti **Jadual 4.17**.

JADUAL 4.17
PERBELANJAAN MENGURUS BERBANDING PERUNTUKAN BAGI TAHUN 2017

BIL.	MAKSUD PERBELANJAAN	PERUNTUKAN	PERBELANJAAN	PENCAPAIAN
		(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	257.10	217.28	84.5
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	149.67	135.70	90.7
3.	Aset	12.28	5.36	43.7
4.	Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap*	371.71	292.72	-78.7
5.	Perbelanjaan Lain	19.52	18.06	92.5
JUMLAH		810.23	669.12	82.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Nota: (*)Termasuk Pindahan ke Kumpulan Wang Pembangunan

4.4.2.2. Perbelanjaan Mengurus Kerajaan Negeri secara keseluruhannya meningkat sejumlah RM8.21 juta atau 1.2% iaitu daripada RM660.91 juta pada tahun 2016 kepada RM669.12 juta pada tahun 2017. Analisis Audit mendapati perbelanjaan bagi Emolumen dan Perbelanjaan Lain meningkat masing-masing sejumlah RM9.20 juta dan RM5.45 juta pada tahun 2017. Manakala perbelanjaan Perkhidmatan dan Bekalan, Pemberian dan Kenaan Tetap serta Pembelian Aset masing-masing menunjukkan penurunan sejumlah RM2.63 juta, RM5.45 juta dan RM1.64 juta pada tahun 2017. Kedudukan perbelanjaan mengurus mengikut maksud perbelanjaan pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 4.18**.

JADUAL 4.18
PERBELANJAAN MENURUS MENGIKUT MAKSUD PERBELANJAAN
TAHUN 2017 DAN TAHUN 2016

BIL.	MAKSUD PERBELANJAAN	2017 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	217.28	208.08	9.20	4.4
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	135.70	138.33	-2.63	-1.9
3.	Aset	5.36	10.81	-5.45	-50.3
4.	Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	292.72	291.08	-1.64	0.6
5.	Perbelanjaan Lain	18.06	12.61	5.45	43.2
JUMLAH		669.12	660.91	8.21	1.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

Nota : (*) Termasuk Pindahan ke Kumpulan Wang Pembangunan

4.4.2.3. Perubahan Perbelanjaan Yang Ketara Tahun 2017 Berbanding Tahun 2016

Analisis Audit terhadap justifikasi butiran perbelanjaan yang menunjukkan peningkatan dan penurunan ketara pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 4.19**.

JADUAL 4.19
JUSTIFIKASI PENINGKATAN/PENURUNAN
PERBELANJAAN YANG KETARA TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

PERBELANJAAN YANG KETARA TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016						
BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	2017 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	PERUBAHAN		JUSTIFIKASI PENINGKATAN/PENURUNAN
				(RM Juta)	(%)	
PENINGKATAN						
1.	Pemberian Dalam Negeri	240.58	233.62	6.96	3.0	- Pindahan ke Kumpulan Wang Pembangunan berjumlah RM120 juta pada tahun semasa berbanding RM115 juta pada tahun 2016 - Pemberian kepada Pusat Khidmat DUN berjumlah RM6.88 juta berbanding RM2.85 juta pada tahun 2016.
2.	Bayaran Lain	13.76	10.71	3.05	28.5	Perbelanjaan bagi tahun 2017 adalah bayaran (<i>posting slip</i>) bagi penyelesaian penyata penyesuaian bank yang gagal diselesaikan bagi tahun 2016 berjumlah RM10.12 juta.
3.	Pulangan Balik dan Hapus Kira	4.10	1.90	2.20	115.8	Peningkatan bayaran hapuskira penjualan Kedah Islamic Asset Management Berhad (KIAM) sejumlah RM1.67 juta.
4.	Perhubungan dan Utiliti	19.87	18.69	1.18	6.3	Peningkatan pembayaran internet (Kedah.Net) kepada Telekom sejumlah RM2.31 juta pada tahun 2017 berbanding RM1.56 juta pada tahun 2016.
PENURUNAN						
1.	Harta Modal-Harta Modal Yang Lain	3.85	5.19	-1.35	-25.9	Pengurangan pembelian peralatan ICT dan alat-alat kelengkapan yang lain.
2.	Kenderaan dan Jentera	0.68	3.87	-3.19	-82.5	Tiada pembelian jentera dan pengurangan pembelian kenderaan.

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	2017 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	PERUBAHAN		JUSTIFIKASI PENINGKATAN/PENURUNAN
				(RM Juta)	(%)	
3.	Perkhidmatan Iktisas dan Perkhidmatan Yang Lain	67.09	72.15	-5.06	-7.0	Pengurangan bayaran perkhidmatan sistem mekanikal & elektrik dan pengurangan bayaran mencuci dan membersihkan RM1.64 juta di Wisma Darul Aman berbanding RM2.13 juta tahun 2016.
4.	Kos Kewangan	28.34	35.65	-7.30	-20.5	Pengurangan perbelanjaan pembayaran balik hutang Kerajaan Persekutuan bagi Pelbagai Pinjaman pada tahun 2017 berjumlah RM28.34 juta.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.2.4. Perbelanjaan Mengurus Bagi Tahun 2013 Hingga 2017

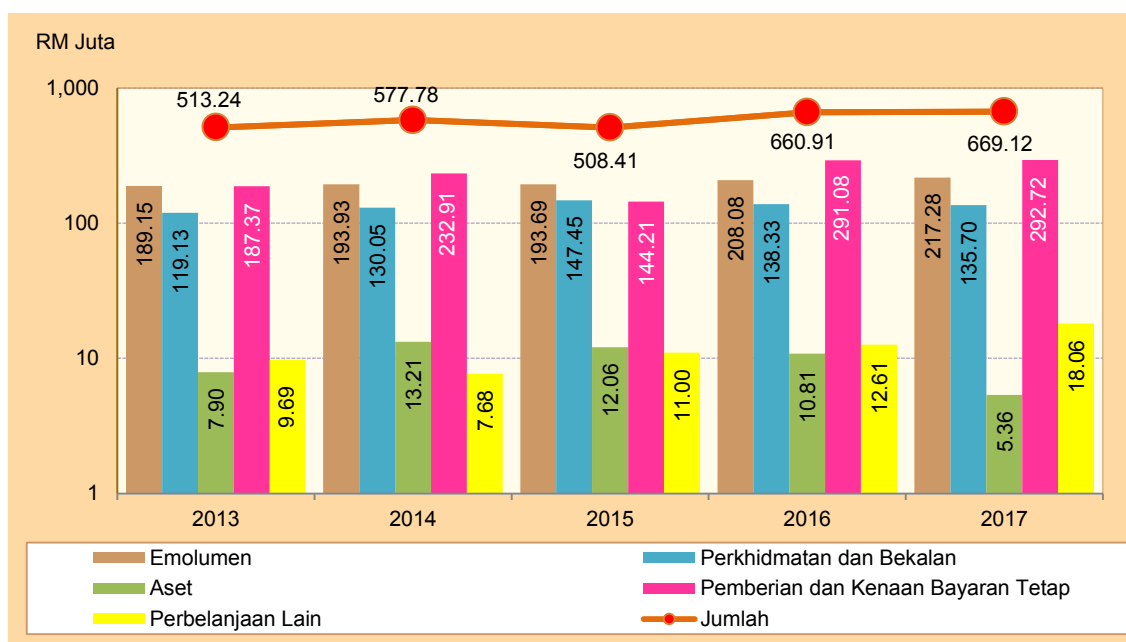
Perbelanjaan mengurus bagi tahun 2013 hingga 2017 mengikut maksud perbelanjaan adalah seperti **Jadual 4.20** dan **Carta 4.4**. Perbelanjaan mengurus bagi tahun 2017 adalah yang tertinggi dalam tempoh lima (5) tahun.

JADUAL 4.20
PERBELANJAAN MENGURUS BAGI TAHUN 2013 HINGGA TAHUN 2017

BIL.	MAKSUD PERBELANJAAN	2013	2014	2015	2016	2017
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Emolumen	189.15	193.93	193.69	208.08	217.28
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	119.13	130.05	147.45	138.33	135.70
3.	Aset	7.90	13.21	12.06	10.81	5.36
4.	Pemberian dan Kenaan Tetap	187.37	232.91	144.21	291.08	292.72
5.	Perbelanjaan Lain	9.69	7.68	11.00	12.61	18.06
JUMLAH		513.24	577.78	508.41	660.91	669.12

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

CARTA 4.4
PERBELANJAAN MENURUS BAGA TAHUN 2013 HINGGA TAHUN 2017

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.4.2.5. Bayaran Di Bawah Arahan Perbendaharaan 58(a)

- Arahan Perbendaharaan 58(a) [AP58(a)] menetapkan bahawa bayaran bagi perbelanjaan mengurus yang telah diterima pada tahun sebelumnya boleh dibuat pada tahun semasa dengan syarat Jabatan mempunyai baki peruntukan yang mencukupi pada tahun di mana bekalan/perkhidmatan tersebut diterima dan tiada sebarang keraguan tentang sebab berlaku kelewatan pembayaran tersebut.
- Semakan Audit mendapati perbelanjaan di bawah AP58(a) pada tahun 2017 berjumlah RM13.65 juta melibatkan 1,777 baucar bayaran di 27 Jabatan meningkat sejumlah RM9.94 juta berbanding RM3.71 juta pada tahun 2016 yang melibatkan 1,012 baucar bayaran. Daripada 27 Jabatan yang terlibat, 21 Jabatan menunjukkan peningkatan bayaran manakala enam (6) Jabatan menunjukkan penurunan. Pembayaran di bawah AP58(a) melibatkan pelbagai jenis perbelanjaan antaranya perbelanjaan bekalan dan perkhidmatan, kos rawatan sakit kakitangan Kerajaan Negeri dan perbelanjaan pembangunan. Perbelanjaan pembangunan bagi tahun 2016 melibatkan tujuh (7) Jabatan berjumlah RM4.84 juta telah dibayar menggunakan peruntukan tahun 2017. Semua perbelanjaan tersebut telah mendapat kelulusan daripada Pegawai Kewangan Negeri dan Bendahari Negeri. Pembayaran tersebut telah dibuat kerana bil/tuntutan diterima selepas penutupan akaun tahun 2016 dan baucar yang dikuiri pada tahun 2016. Punca berlakunya AP 58(a) bagi pembayaran pembangunan

adalah kerana kesilapan Jabatan yang masih menanda AP58(a) bagi pembayaran yang menggunakan vot Pembangunan melibatkan kelulusan permohonan perbelanjaan peruntukan pembangunan bagi tahun 2017. Pembayaran di bawah AP58(a) bagi tahun 2017 mengikut Jabatan adalah seperti **Jadual 4.21**.

JADUAL 4.21
JABATAN/PEJABAT YANG MEMBUAT BAYARAN
DI BAWAH AP58(a) TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	JABATAN/PEJABAT	2017		2016		PERUBAHAN	
		JUMLAH (RM Juta)	BIL. BAUCAR	JUMLAH (RM Juta)	BIL. BAUCAR	(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan	5.10	833	2.48	421	2.62	105.6
2.	Pejabat DYMM Sultan	0.63	150	0.34	77	0.29	85.3
3.	Pejabat Daerah dan Tanah Pokok Sena	0.60	14	0.01	12	0.59	5,900.0
4.	Jabatan Perhutanan Negeri Kedah	2.15	60	0.00	6	2.15	100.0
5.	Jabatan Pengairan dan Saliran	3.11	147	0.11	63	3.00	2,727.3
6.	22 Jabatan/Pejabat Lain	2.06	573	0.77	433	1.29	167.5
JUMLAH		13.65	1,777	3.71	1,012	9.94	267.9

Sumber: Rekod Perbendaharaan Negeri Kedah

4.5. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

4.5.1. Akaun Pinjaman Disatukan Kerajaan Negeri Kedah mengakaunkan semua pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan untuk melaksanakan projek bagi Rancangan Bekalan Air, Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR), Badan Berkanun Negeri dan Pelbagai. Selain itu, Akaun ini juga mengakaunkan pinjaman yang diagihkan ke Kumpulan Wang Pembangunan dan Kumpulan Wang Bekalan Air.

4.5.2. Tiada baki di Akaun Pinjaman Disatukan pada akhir tahun 2017 iaitu berkurangan sejumlah RM1.94 juta atau 100% berbanding tahun 2016. Baki terkumpul Akaun Pinjaman Disatukan mengikut kategori pinjaman pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 4.22**.

JADUAL 4.22
AKAUN PINJAMAN DISATUKAN TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	BUTIRAN	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Rancangan Bekalan Air	0.00	0.00	0.00	0.0
2.	Pelbagai	0.00	1.94	-1.94	-100.0
JUMLAH		0.00	1.94	-1.94	-100.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.5.3. Sejumlah RM52.96 juta telah diterima dalam tahun semasa bagi pinjaman Bekalan Air dan keseluruhan pinjaman tersebut telah dipindahkan ke Kumpulan Wang Bekalan Air manakala baki pinjaman Pelbagai berjumlah RM1.94 juta telah dipindahkan ke Kumpulan Wang Pembangunan pada tahun 2017. Kedudukan terimaan dan pindahan di Akaun Pinjaman Disatukan pada tahun 2017 adalah seperti **Jadual 4.23**.

JADUAL 4.23
KEDUDUKAN TERIMAAN DAN PINDAHAN
AKAUN PINJAMAN DISATUKAN TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BUTIRAN	2017	2016	PERUBAHAN	
	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	1.94	23.86	-21.92	-91.9
Terimaan	52.96	63.37	-10.41	-16.4
Pindahan	54.90	85.29	-30.39	-35.63
BAKI PADA 31 DISEMBER	0.00	1.94	-1.94	-100.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6. AKAUN AMANAH DISATUKAN

- a. Akaun Amanah Disatukan adalah sebahagian daripada Kumpulan Wang Disatukan. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 99 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7 Akta Tatacara Kewangan 1957. Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Deposit. Semua penerimaan dan pembayaran wang amanah diakaunkan mengikut kehendak Arahan Amanah dan Surat Cara Amanah di bawah Seksyen 9 dan Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957. Baki Akaun Amanah Disatukan pada tahun 2017 berjumlah RM747.18 juta meningkat sejumlah RM121.22 juta atau 19.4% berbanding RM625.96 juta pada tahun 2016. Kedudukan Akaun Amanah Disatukan pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 4.24**.

JADUAL 4.24
BAKI AKAUN AMANAH DISATUKAN TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	BUTIRAN	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Kumpulan Wang Amanah Kerajaan:	200.20	133.68	66.52	49.8
	a) <i>Kumpulan Wang Pembangunan</i>	-1,030.61	-1,058.57	27.96	-2.6
	b) <i>Kumpulan Wang Bekalan Air</i>	113.40	116.65	-3.25	-2.8
	c) <i>Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	1,117.41	1,075.60	41.81	3.9
2.	Kumpulan Wang Amanah Awam	238.95	187.32	51.63	27.6
3.	Akaun Deposit	308.03	304.96	3.07	1.0
JUMLAH		747.18	625.96	121.22	19.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- b. Peningkatan baki Kumpulan Wang Amanah Disatukan pada tahun 2017 berjumlah RM121.22 juta adalah daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Deposit. Baki Kumpulan Wang Amanah Kerajaan meningkat sejumlah RM66.52 juta atau 49.8% menjadi RM200.20 juta pada tahun 2017 berbanding RM133.68 juta pada tahun 2016. Manakala baki Kumpulan Wang Amanah Awam meningkat sejumlah RM51.63 juta atau 27.6% menjadi RM238.95 juta pada tahun 2017 berbanding RM187.32 juta pada tahun 2016. Selain itu, baki Akaun Deposit juga mengalami peningkatan sejumlah RM3.07 juta atau 1% menjadi RM308.03 juta berbanding RM304.96 juta pada tahun 2016. Kedudukan baki Akaun Amanah Disatukan bagi tahun 2013 hingga 2017 adalah seperti **Jadual 4.25**.

JADUAL 4.25
BAKI AKAUN AMANAH DISATUKAN TAHUN 2013 HINGGA TAHUN 2017

BIL.	BUTIRAN	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	2017 (RM Juta)
1.	Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	-685.58	-749.84	122.45	133.68	200.20
2.	Kumpulan Wang Amanah Awam	934.13	1,038.94	120.27	187.32	238.95
3.	Akaun Deposit	260.52	226.05	274.76	304.96	308.03
BAKI PADA 31 DISEMBER		509.07	515.15	517.48	625.96	747.18

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.1. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ditubuhkan di bawah peruntukan Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957. Kumpulan Wang Amanah ini adalah kumpulan wang pusingan yang mana pembayaran daripada kumpulan wang ini tidak boleh melebihi had peruntukan yang diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri. Kumpulan Wang Amanah ini terdiri daripada Kumpulan Wang Pembangunan, Kumpulan Wang Bekalan Air dan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan.

4.6.1.1. Kumpulan Wang Pembangunan

- a. Kumpulan Wang Pembangunan ditubuhkan di bawah Akta Kumpulan Wang Pembangunan Tahun 1966 (Akta 70) dan diperakunkan dalam Penyata Kumpulan Wang Pembangunan. Sumber kewangan bagi Kumpulan Wang ini terdiri daripada pindahan dari Akaun Hasil Disatukan, pindahan dari Akaun Pinjaman Disatukan, terimaan balik Pinjaman daripada Agensi Negeri dan sewa beli Rumah Awam Kos Rendah. Manakala terdapat juga sumber kewangan daripada Kerajaan Persekutuan iaitu Pemberian Berdasarkan Tahap Pembangunan, Ekonomi dan Kesejahteraan Hidup dan Pemberian Pertambahan Hasil Bahagian II. Kedudukan Kumpulan Wang Pembangunan

Kerajaan Negeri pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 4.26**.

JADUAL 4.26
KEDUDUKAN KUMPULAN WANG PEMBANGUNAN TAHUN 2017 BERBANDING 2016

BUTIRAN	2017 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	PERUBAHAN	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	-1,058.57	-1,027.57	-31.00	3.0
Terimaan	169.86	164.06	5.80	3.5
Bayaran	141.90	195.06	-53.16	-27.3
Surplus/ Defisit	27.96	-31.00	58.96	-190.2
BAKI PADA 31 DISEMBER	-1,030.61	-1,058.57	27.96	-2.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- b. Terimaan Kumpulan Wang Pembangunan pada tahun 2017 meningkat sejumlah RM5.80 juta atau 3.5% menjadi RM169.86 juta berbanding RM164.06 juta pada tahun 2016. Punca utama kepada peningkatan ini adalah disebabkan pindahan daripada Akaun Hasil Disatukan berjumlah RM120 juta pada tahun semasa berbanding RM115 juta pada tahun 2016. Selain itu, terdapat juga pindahan Akaun Pinjaman Disatukan berjumlah RM1.94 juta, Terimaan Balik Pinjaman berjumlah RM19.43 juta, Pemberian Tahap Pembangunan, Ekonomi dan Kesejahteraan Hidup berjumlah RM24.41 juta dan Sewa Beli Rumah Awam Kos Rendah berjumlah RM4.08 juta.
- c. Perbelanjaan Kumpulan Wang Pembangunan pada tahun 2017 menunjukkan penurunan sejumlah RM53.16 juta atau 27.3% menjadi RM141.90 juta berbanding RM195.06 juta pada tahun 2016. Perbelanjaan ketara melibatkan Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri, Pejabat Perbendaharaan Negeri dan Jabatan Kerja Raya bagi pelaksanaan projek-projek Kerajaan Negeri termasuk Projek Jalan Negeri berjumlah RM20.87 juta, Projek Rancangan Kecil Kemajuan Luar Bandar berjumlah RM9.14 juta, Projek Jalan dan Jambatan berjumlah RM9.99 juta dan Projek Khas Pembangunan Pejabat Kewangan Negeri berjumlah RM6.97 juta. Perbelanjaan Kumpulan Wang Pembangunan pada tahun semasa adalah termasuk pembayaran balik pinjaman kepada Kerajaan Persekutuan bagi projek-projek pembangunan Negeri berjumlah RM22.90 juta.
- d. Baki defisit terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan menunjukkan penurunan pada tahun 2017 iaitu sejumlah RM27.96 juta atau 2.6% menjadi RM1,030.61 juta berbanding RM1,058.57 juta pada tahun 2016. Penurunan baki defisit adalah kerana perbelanjaan semasa telah menurun sejumlah RM53.16 juta. Antaranya disebabkan oleh kos pembayaran bagi pelaksanaan projek Kolej Universiti Insaniah secara bayaran tertangguh

kepada BDB Synergy Sdn. Bhd telah diselesaikan melalui pinjaman kepada Kerajaan Persekutuan.

4.6.1.2. Kumpulan Wang Bekalan Air

- a. Kumpulan Wang Bekalan Air ditubuhkan di bawah Seksyen 3(1), Akta Kumpulan Wang Bekalan Air (Akta 230). Tujuan penubuhannya adalah untuk membiayai perbelanjaan pengurusan bekalan air, pembayaran balik pinjaman dan perbelanjaan pembangunan bekalan air sama ada bayaran secara langsung atau secara pinjaman. Sumber kewangan Kumpulan Wang ini terdiri daripada pindahan dari Akaun Hasil Disatukan dan Akaun Pinjaman Disatukan. Jabatan Bekalan Air Negeri Kedah telah dikorporatkan pada bulan Januari 2010 dan menjadi entiti yang berasingan daripada Kerajaan Negeri. Perbelanjaan yang diperakaunkan di dalam Kumpulan Wang Bekalan Air adalah merupakan bayaran penyelesaian bagi projek-projek pembangunan yang dilaksanakan sebelum pengkorporatan serta projek-projek yang dibiayai melalui pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan yang dibuat oleh Kerajaan Negeri. Kedudukan Kumpulan Wang Bekalan Air Kerajaan Negeri pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti di **Jadual 4.27**.

JADUAL 4.27
KUMPULAN WANG BEKALAN AIR TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

PERKARA	2017	2016	PERUBAHAN	
	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	116.65	87.64	29.01	33.1
Terimaan	52.96	85.30	-32.34	-37.9
Bayaran	56.21	56.29	-0.08	-0.1
Surplus/Defisit	-3.25	29.01	-32.26	-111.2
BAKI PADA 31 DISEMBER	113.40	116.65	-3.25	-2.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- b. Terimaan semasa Kumpulan Wang Bekalan Air berjumlah RM52.96 juta iaitu menurun sejumlah RM32.34 juta atau 37.9% berbanding RM85.30 juta pada tahun 2016 yang diterima melalui pindahan daripada Akaun Pinjaman Disatukan. Manakala perbelanjaan pembangunan projek bekalan air berjumlah RM56.21 juta, menurun sejumlah RM0.08 juta atau 0.1% berbanding perbelanjaan tahun 2016 berjumlah RM56.29 juta.

4.6.1.3. Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

- a. Penyata Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada Akaun Penyelesaian, Akaun Perniagaan, Akaun Pinjaman dan Pelbagai Kumpulan Wang. Pada akhir tahun 2017, baki Kumpulan Wang ini meningkat

sejumlah RM41.81 juta atau 3.9% kepada RM1,117.41 juta berbanding RM1,075.60 juta pada tahun 2016. Peningkatan disebabkan pertambahan baki akaun Pelbagai Kumpulan Wang sejumlah RM29.75 juta kepada RM955.64 juta berbanding RM925.89 juta pada tahun 2016. Kedudukan baki Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan bagi tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 4.28**.

JADUAL 4.28
KEDUDUKAN PELBAGAI KUMPULAN WANG AMANAH KERAJAAN
TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	PERIHAL	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Penyelesaian	157.00	144.94	12.06	8.3
2.	Akaun Perniagaan	1.22	1.26	-0.04	-3.2
3.	Akaun Pinjaman	3.55	3.51	0.04	1.1
4.	Pelbagai Kumpulan Wang	955.64	925.89	29.75	3.2
JUMLAH		1,117.41	1,075.60	41.81	3.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

i. Akaun Penyelesaian

- **Pendahuluan Daripada Kerajaan Persekutuan**

Akaun Pendahuluan Daripada Kerajaan Persekutuan meningkat sejumlah RM41 juta kepada RM147 juta pada tahun 2017 berbanding RM106 juta pada tahun 2016. Pada tahun 2017, Kementerian Kewangan telah bersetuju meluluskan bantuan kewangan dalam bentuk Pendahuluan kepada Kerajaan Negeri Kedah berjumlah RM70 juta pada 28 Februari 2018 bagi membantu membiayai keperluan aliran tunai Negeri. Pendahuluan ini dipersetujui dibayar melalui *offset* Pemberian seperti berikut:

- Pemberian Bagi Membiayai Perbelanjaan Bagi Jabatan-Jabatan Dibawah Senarai Bersama sejumlah RM3.50 juta setahun pada tahun 2018 sehingga tahun 2020;
- Pemberian Berdasarkan Tahap Pembangunan Ekonomi, Infrastruktur dan Kesejahteraan Hidup RM10 juta setahun dari tahun 2018 hingga tahun 2020; dan
- Pemberian Di Bawah Bayaran Perkhidmatan RM10 juta setahun dari tahun 2018 hingga 2020.

Pembayaran pada tahun ini berjumlah RM29 juta pada tahun 2017 terdiri daripada:

- Pemberian Mengikut Bilangan Orang (Pemberian Ikut Kepala) yang dibayar pada bulan Julai sejumlah RM14 juta;
- Pemberian 2017 Bagi Membiayai Perbelanjaan Bagi Jabatan-Jabatan Dibawah Senarai Bersama (Tuntutan 50% Untuk lima (5) Jabatan di bawah Senarai Bersama) berjumlah RM10 juta; dan
- Bayaran Tunai sejumlah RM5 juta.

- **Penyelesaian Cek Terbatal**

Akaun Penyelesaian Cek Terbatal menunjukkan penurunan sejumlah RM24.14 juta atau 86.9% kepada RM3.61 juta pada tahun 2017 berbanding RM27.75 juta pada tahun 2016. Jumlah RM3.61 juta melibatkan cek-cek yang tidak ditunaikan/dituntut oleh penerima antara satu (1) tahun hingga lima (5) tahun sejak tahun 2013 hingga 2017. Pengurangan adalah disebabkan oleh penggantian sebahagian cek kepada beberapa agensi dan syarikat antaranya Lembaga Maktab Mahmud sejumlah RM3.60 juta, Lembaga Pembiayaan Rumah Sektor Awam sejumlah RM2.22 juta, Kolej Universiti Insaniah sejumlah RM1.10 juta, BDB Synergy Sdn. Bhd. sejumlah RM1.09 juta dan Majlis Sukan Negeri Kedah sejumlah RM1.07 juta.

ii. Pelbagai Kumpulan Wang

- **Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan Negeri**

- Pada tahun 2017, baki Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan Negeri berjumlah RM935.63 juta berbanding RM905.88 juta pada tahun 2016. Pemberian Kerajaan Persekutuan bagi tahun 2017 berjumlah RM382.11 juta manakala perbelanjaan berjumlah RM352.36 juta menyebabkan terdapat lebihan terimaan berjumlah RM29.75 juta. Kedudukan Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan Negeri pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 4.29**.

JADUAL 4.29
KUMPULAN WANG AMANAH PENYELENGGARAAN JALAN
TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BUTIRAN	2017	2016	PERUBAHAN	
	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	905.88	892.33	13.55	1.5
Terimaan	382.11	397.63	-15.52	-3.9
Bayaran	352.36	384.08	-31.72	8.3
BAKI PADA 31 DISEMBER	935.63	905.88	29.75	3.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- Berdasarkan Sistem Maklumat Rekod Jalan Raya Malaysia (MARRIS), jalan-jalan negeri di Negeri Kedah pada penghujung tahun 2017 adalah sepanjang 13,889 kilometer, bertambah 477 kilometer berbanding 13,412 kilometer pada tahun 2016.
- Prestasi perbelanjaan berbanding terimaan geran daripada Kerajaan Persekutuan bagi tahun 2013 hingga 2017 adalah di antara 70.5% hingga 96.7% seperti **Jadual 4.30**.

JADUAL 4.30
BAKI KUMPULAN WANG AMANAH PENYELENGGARAAN JALAN
BAGI TAHUN 2013 HINGGA TAHUN 2017

TAHUN	BAKI PADA 1 JANUARI	TERIMAAN DARIPADA KERAJAAN PERSEKUTUAN	PERBELANJAAN SEMASA	BAKI PADA 31 DISEMBER	PENGUNAAN
	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
2013	809.64	174.99	123.36	861.27	70.5
2014	861.27	179.64	168.52	872.39	93.8
2015	872.39	194.70	174.76	892.33	89.8
2016	892.33	397.63	384.08	905.88	96.7
2017	905.88	382.11	352.36	935.63	92.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.2. Kumpulan Wang Amanah Awam

4.6.2.1. Kumpulan Wang Amanah Awam ditubuhkan di bawah Seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957 bagi mengakaunkan sumbangan wang daripada orang perseorangan dan organisasi kepada Kerajaan Negeri bagi tujuan tertentu. Pengurusan akaun ini perlu dibuat mengikut Arahan Amanah yang diluluskan oleh Perbendaharaan Negeri dan tidak boleh terlebih dikeluarkan.

4.6.2.2. Baki bagi 40 akaun melibatkan sembilan (9) Pegawai Pengawal di Kumpulan Wang Amanah Awam pada akhir tahun 2017 adalah berjumlah RM238.95 juta berbanding RM187.32 juta pada akhir tahun 2016 iaitu bertambah sejumlah RM51.63 juta atau 27.6% seperti di **Jadual 4.31**. Peningkatan adalah berpunca kenaikan baki Akaun Amanah Program Khas Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Kedah Darul Aman di mana sejumlah RM160.04 juta telah diterima pada tahun 2017 bagi membiayai projek-projek seperti Chenang Boulevard, Kedah Rubber City Padang Terap, Projek Pembangunan Sukan Bermotor dan pembayaran elaun Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung. Bagaimanapun hanya sejumlah RM90.40 juta atau 56.5% telah dibelanjakan. Ini adalah kerana terdapat projek yang baru selesai proses perolehan dan pemilikan tapak pada 15 Oktober 2017 iaitu bagi Projek Pembangunan Sukan Bermotor berjumlah RM10 juta. Selain itu

juga peruntukan yang lewat diterima daripada Kerajaan Persekutuan berjumlah RM90 juta bagi Projek Rubber City, Padang Terap. Analisis Audit mendapati sebanyak 17 akaun meningkat sejumlah RM218.10 juta dan 17 akaun mengalami penurunan sejumlah RM17.69 juta. Manakala baki enam (6) akaun tidak berubah berjumlah RM3.16 juta.

JADUAL 4.31
BAKI KUMPULAN WANG AMANAH AWAM
MENGIKUT JABATAN TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	JABATAN/PEGAWAI PENGAWAL	2017 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan	187.07	120.52	65.55	55.2
2.	Pejabat KDYMM Sultan Kedah Darul Aman	1.29	1.27	0.02	1.6
3.	Jabatan Perhutanan	18.21	16.83	1.38	8.2
4.	Jabatan Hal Ehwal Agama Islam	2.67	2.29	0.38	16.6
5.	Jabatan Perancang Bandar dan Desa	0.25	0.21	0.04	19.0
6.	Jabatan Pengairan dan Saliran	0.47	1.58	-1.11	-70.3
7.	Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri	24.16	40.34	-16.18	-40.1
8.	Pejabat Pengarah Tanah dan Galian	4.55	4.00	0.55	13.6
9.	Jabatan Kehakiman Syariah Negeri Kedah	0.28	0.28	0.00	0.0
BAKI PADA 31 DISEMBER		238.95	187.32	51.63	27.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.6.3. Akaun Deposit

4.6.3.1. Akaun Deposit merupakan wang yang diterima bagi sesuatu maksud di bawah undang-undang tertentu atau mengikut perjanjian dan perlu dibayar balik apabila maksud tersebut telah dicapai atau selesai. Pada akhir tahun 2017, Kerajaan Negeri mempunyai 14 Akaun Deposit yang diselenggara oleh 23 Jabatan/Pejabat. Baki Deposit pada tahun 2017 telah meningkat sejumlah RM3.07 juta atau 1% menjadi RM308.03 juta berbanding tahun 2016 berjumlah RM304.96 juta. Mengikut Arahan Perbendaharaan 162, deposit yang tidak dituntut selepas tempoh 12 bulan daripada tarikh deposit boleh dikembalikan kepada pendeposit hendaklah diwartakan.

4.6.3.2. Sehingga 31 Disember 2017 terdapat lapan (8) Akaun Deposit yang berbaki RM173.68 juta masih tidak dituntut melibatkan pendeposit bagi tahun 1965 hingga 2016 adalah seperti di **Jadual 4.32**. Deposit yang boleh dikembalikan tetapi masih tidak dituntut dalam tempoh yang ditetapkan hendaklah diambil tindakan pewartaan.

JADUAL 4.32
DEPOSIT TIDAK DITUNTUT TAHUN 1965 HINGGA 2016

BIL.	JENIS DEPOSIT	TAHUN TIDAK DITUNTUT	BAKI DEPOSIT (RM Juta)
1.	Deposit Am Jabatan Negeri	1991-2016	3.25
2.	Deposit Tender	1989-2016	36.74
3.	Deposit Wang Jaminan Pelaksanaan	2000-2016	9.32
4.	Deposit Tanah	1966-2016	115.46
5.	Deposit Bon Jaminan Mahkamah Syariah	1978-2016	0.72
6.	Deposit Sewa Rumah Kos Rendah	1965-2016	2.55
7.	Deposit Royalti Kayu Kayan	2003-2016	3.95
8.	Deposit Galian	1998-2016	1.69
JUMLAH			173.68

Sumber: Pusat Tanggungjawab

4.7. PENYATA PRESTASI KEWANGAN

Penyata Prestasi Kewangan menunjukkan lebihan atau kekurangan hasil keseluruhan berbanding jumlah perbelanjaan mengurus dan pembangunan serta sumber pembiayaannya. Penyata ini juga menunjukkan pergerakan dana bagi Pinjaman Dalam Negeri, Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan serta Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah. Pada tahun 2017, prestasi kewangan Kerajaan Negeri mencatatkan defisit berjumlah RM234.16 juta berkurang sejumlah RM76.47 juta atau 24.6% berbanding defisit RM310.63 juta pada tahun 2016. Hasil Kerajaan Negeri berjumlah RM633.07 juta pada tahun 2017 manakala perbelanjaan mengurus dan pembangunan berjumlah RM867.23 juta. Hasil Kerajaan Negeri meningkat sejumlah RM31.44 juta atau 5.2% menjadi RM633.07 juta pada tahun 2017 berbanding RM601.63 juta pada tahun 2016. Perbelanjaan mengurus berjumlah RM669.12 juta meningkat sejumlah RM8.21 juta atau 1.2% berbanding RM660.91 juta pada tahun 2017 manakala perbelanjaan pembangunan mencatat penurunan sejumlah RM53.24 juta atau 21.2% menjadi RM198.11 juta berbanding RM251.35 juta pada tahun 2016. Kedudukan Penyata Prestasi Kewangan pada tahun 2017 dan 2016 adalah seperti **Jadual 4.33**.

JADUAL 4.33
KEDUDUKAN PRESTASI KEWANGAN TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BUTIRAN	2017 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	PERUBAHAN	
			(RM Juta)	(%)
Hasil	633.07	601.63	31.44	5.2
Perbelanjaan Mengurus	669.12	660.91	8.21	1.2
Perbelanjaan Pembangunan	198.11	251.35	-53.24	-21.2
KURANGAN KESELURUHAN	-234.16	-310.63	76.47	-24.6
Kurangan Dibiayai Oleh:				
Pinjaman Dalam Negeri	52.96	63.37	-10.41	-16.4

BUTIRAN	2017 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	PERUBAHAN	
			(RM Juta)	(%)
Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan	47.92	177.50	-129.58	73.0
Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah	133.28	69.76	63.52	91.0
JUMLAH PEMBIAYAAN	234.16	310.63	-76.47	-24.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8. PENYATA AKAUN MEMORANDUM

Penyata Akaun Memorandum menunjukkan aset dan liabiliti Kerajaan Negeri yang tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Penyata ini terdiri daripada Penyata Akaun Memorandum Aset dan Penyata Akaun Memorandum Liabiliti. Penyata Akaun Memorandum Aset menunjukkan kedudukan Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan manakala Penyata Akaun Memorandum Liabiliti menunjukkan kedudukan Hutang Awam.

4.8.1. Memorandum Aset

4.8.1.1. Pinjaman Boleh Dituntut

- a. Pinjaman Boleh Dituntut merupakan pinjaman yang diberi oleh Kerajaan Negeri kepada Agensi Negeri iaitu Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah (PKNK). Sumber pinjaman ini diperolehi oleh Kerajaan Negeri menerusi pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan. Baki Pinjaman Boleh Dituntut menurun sejumlah RM19.40 juta atau 6.6% iaitu daripada RM294.49 juta pada tahun 2016 kepada RM275.09 juta pada tahun 2017 seperti **Jadual 4.34**.

JADUAL 4.34
PINJAMAN BOLEH DITUNTUT
KERAJAAN NEGERI TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

AGENSI	2017 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	PERUBAHAN	
			(RM Juta)	(%)
PKNK	275.09	294.49	-19.40	-6.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- b. Baki Pinjaman Boleh Dituntut bagi tahun 2013 hingga 2017 adalah seperti **Jadual 4.35**.

JADUAL 4.35
BAKI PINJAMAN BOLEH DITUNTUT TAHUN 2013 HINGGA 2017

AGENSI	2013 (RM Juta)	2014 (RM Juta)	2015 (RM Juta)	2016 (RM Juta)	2017 (RM Juta)
PKNK	347.34	332.33	314.32	294.49	275.09

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

c. Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Agensi

Pada 31 Disember 2017, baki tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Agensi berjumlah RM80.13 juta menurun sejumlah RM6.35 juta atau 8.6% berbanding RM73.78 juta pada tahun 2016 seperti di **Jadual 4.36**. PKNK sepatutnya membayar balik ansuran pinjaman kepada Kerajaan Negeri berjumlah RM103.18 juta yang terdiri daripada bayaran anuiti tahun semasa sejumlah RM29.40 juta dan tunggakan tahun 2016 berjumlah RM73.78 juta. Bagaimanapun, hanya RM23.05 juta bayaran balik bagi pokok dan faedah telah diterima pada tahun 2017. Kedudukan tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Agensi kepada Kerajaan Negeri adalah seperti **Jadual 4.37**.

JADUAL 4.36
BAKI TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN AGENSI
KEPADA KERAJAAN NEGERI TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

AGENSI	2017	2016	PERUBAHAN	
	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
PKNK	80.13	73.78	6.35	8.6

Sumber: Rekod Perbendaharaan Negeri

JADUAL 4.37
TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN AGENSI BAGI TAHUN 2017

AGENSI	BAKI PADA 1 JANUARI	ANUITI TAHUN SEMASA	JUMLAH PATUT DIJELASKAN	JUMLAH TELAH DIJELASKAN	BAKI PADA 31 DISEMBER
	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
PKNK	73.78	29.40	103.18	23.05	80.13

Sumber: Rekod Perbendaharaan Negeri dan Jabatan Akauntan Negara Malaysia

4.8.1.2. Pelaburan

- a. Pada akhir tahun 2017, Kerajaan Negeri memiliki saham dalam lima (5) syarikat berjumlah RM25.50 juta meningkat sejumlah RM9.90 juta daripada tahun 2016. Tiada dividen atau pulangan diterima pada tahun 2017 bagi kesemua pelaburan tersebut. Kedudukan pelaburan Kerajaan Negeri pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 seperti **Jadual 4.38**.

JADUAL 4.38
KEDUDUKAN PELABURAN KERAJAAN NEGERI TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	SYARIKAT	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Permodalan Kedah Berhad	2.50	2.50	0.00	0.0
2.	Rangkaian Hotel Seri Malaysia	1.50	1.50	0.00	0.0
3.	Institut Pengurusan dan Integriti Negeri Kedah Sdn. Bhd.	0.50	0.50	0.00	0.0
4.	Syarikat Air Darul Aman Sdn. Bhd.	1.00	0.60	0.40	66.7
5.	Kolej Universiti Insaniah Sdn. Bhd.	20.00	10.50	9.50	90.5
JUMLAH		25.50	15.60	9.90	63.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- b. Kedudukan pelaburan Kerajaan Negeri bagi tahun 2013 hingga 2017 adalah seperti **Jadual 4.39**.

JADUAL 4.39
KEDUDUKAN PELABURAN SAHAM BAGI TAHUN 2013 HINGGA TAHUN 2017

BIL.	SYARIKAT	2013	2014	2015	2016	2017
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Kedah Aquaculture Sdn.Bhd.	5.20	0.00	0.00	0.00	0.00
2.	Permodalan Kedah Berhad	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
3.	Rangkaian Hotel Seri Malaysia	0.00	1.50	1.50	1.50	1.50
4.	Institut Pengurusan dan Integriti Negeri Kedah Sdn. Bhd.	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
5.	Syarikat Air Darul Aman Sdn. Bhd.	0.50	0.60	0.60	0.60	1.00
6.	Kolej Universiti Insaniah Sdn. Bhd.	0.25	0.25	7.00	10.50	20.00
JUMLAH		8.95	8.95	5.35	15.60	25.50

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.8.2. Memorandum Liabiliti

4.8.2.1. Hutang Awam

- a. Kerajaan Negeri menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan bagi membiayai projek pembangunannya. Pada akhir tahun 2017, baki hutang awam berjumlah RM2.65 bilion meningkat sejumlah RM251.80 juta atau 10.5% berbanding RM2.40 bilion pada tahun 2016. Peningkatan ini adalah disebabkan terimaan pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan bagi Projek Bekalan Air berjumlah RM52.96 juta dan pinjaman membiayai baki pembayaran tertangguh Projek Pembinaan Kampus Tetap Kolej Universiti Insaniah berjumlah RM266 juta. Bayaran balik hutang kepada Kerajaan Persekutuan pada tahun 2017 berjumlah RM23.28 juta (bayaran pokok). Kedudukan Hutang Awam Kerajaan Negeri pada akhir tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 4.40**. Hutang Awam Kerajaan Negeri bagi tempoh lima (5) tahun iaitu bagi tahun 2013 hingga 2017 adalah seperti **Jadual 4.41**.

JADUAL 4.40
KEDUDUKAN BAKI HUTANG AWAM
KERAJAAN NEGERI PADA TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	BUTIRAN PINJAMAN	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Bekalan Air	1,796.97	1,792.54	4.43	0.2
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	151.61	151.61	0.00	0.0
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	301.55	324.83	-23.28	-7.2
4.	Pelbagai	398.04	127.39	270.65	212.5
JUMLAH		2,648.17	2,396.37	251.80	10.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

JADUAL 4.41
HUTANG AWAM KERAJAAN NEGERI BAGI TAHUN 2013 HINGGA 2017

BIL.	BUTIRAN PINJAMAN	2013	2014	2015	2016	2017
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Rancangan Bekalan Air	1,956.14	1,981.14	1,729.16	1,792.54	1,796.97
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	152.55	152.55	152.55	151.61	151.61
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	356.64	349.43	349.43	324.83	301.55
4.	Pelbagai	135.77	128.77	128.77	127.39	398.04
JUMLAH		2,601.10	2,611.89	2,359.91	2,396.37	2,648.17

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

- b. Tunggakan bayaran balik hutang awam terkumpul yang perlu dijelaskan sehingga 31 Disember 2017 berjumlah RM1,117.50 juta atau RM1.12 bilion. Baki tunggakan bayaran balik hutang awam bagi tahun 2013 hingga tahun 2017 adalah seperti **Jadual 4.42**.

JADUAL 4.42
TUNGGAKAN BAYARAN BALIK HUTANG AWAM BAGI TAHUN 2013 HINGGA 2017

BIL.	BUTIRAN PINJAMAN	2013	2014	2015	2016	2017
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Rancangan Bekalan Air	697.70	787.67	691.74	763.45	838.55
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	60.08	66.84	73.85	79.04	86.05
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	240.38	190.38	112.07	107.68	110.68
4.	Pelbagai	59.13	58.57	67.92	74.10	82.22
JUMLAH		1,057.29	1,103.46	945.58	1,024.27	1,117.50

Sumber: Perbendaharaan Negeri

- c. Analisis Audit menunjukkan baki tunggakan bayaran balik hutang awam meningkat daripada RM1,057.29 juta pada tahun 2013 kepada sejumlah RM1,103.46 juta pada tahun 2014. Baki tunggakan bayaran balik hutang awam menurun kepada RM945.58 juta pada tahun 2015. Bagaimanapun, pada tahun 2016 baki tunggakan bayaran balik hutang awam meningkat semula kepada RM1,024.27 juta dan terus meningkat kepada sejumlah RM1,117.50 juta pada tahun 2017. Baki tunggakan bayaran balik hutang awam pada tahun 2017 adalah yang paling tinggi dalam tempoh lima (5) tahun. Baki tunggakan hutang awam telah meningkat sejumlah RM60.21 juta atau 5.7% kepada RM1,117.50 juta pada tahun 2017 berbanding sejumlah RM1,057.29 juta pada tahun 2013. Manakala, tunggakan bayaran balik bagi pinjaman Perumahan Awam Kos Rendah dan pinjaman Pelbagai meningkat setiap tahun dari tahun 2013 hingga tahun 2017.
- d. Pada tahun 2017, bayaran balik yang sepatutnya dibuat bagi pinjaman Perumahan Awam Kos Rendah adalah berjumlah RM86.05 juta (anuiti tahun semasa sejumlah RM7.01 juta dan tunggakan bayaran balik awal tahun 2017 sejumlah RM79.04 juta). Manakala bayaran balik yang sepatutnya dibuat bagi

pinjaman Pelbagai adalah berjumlah RM82.22 juta (anuiti tahun semasa sejumlah RM8.12 juta dan tunggakan bayaran balik awal tahun 2017 sejumlah RM74.10 juta). Bagaimanapun, Kerajaan Negeri tidak membuat bayaran balik kedua-dua pinjaman tersebut sepanjang tahun 2013 hingga 2017. Ini menyebabkan tunggakan bayaran balik bagi kedua-dua pinjaman tersebut meningkat setiap tahun bagi tempoh lima (5) tahun dari tahun 2013 hingga 2017.

- e. Tunggakan bayaran balik hutang awam melibatkan pinjaman Bekalan Air merupakan yang tertinggi pada tahun 2017 berjumlah RM838.55 juta (anuiti tahun semasa sejumlah RM90.79 juta dan tunggakan bayaran balik awal tahun 2017 sejumlah RM763.45 juta serta pelarasan pengurangan sejumlah RM15.69 juta terhadap baki tunggakan). Merujuk Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2015, penurunan tersebut adalah disebabkan hapus kira sebahagian Pinjaman Bekalan Air dari tahun 1990 hingga 2000 oleh Kerajaan Persekutuan.

4.9. AKAUN BELUM TERIMA

4.9.1. Pada akhir tahun 2017, Akaun Belum Terima berjumlah RM240.50 juta iaitu meningkat sejumlah RM26.12 juta atau 12.2% berbanding tahun 2016 yang berjumlah RM214.38 juta. Punca utama adalah peningkatan tunggakan sewa rumah Projek Perumahan Rakyat (PPR) dan Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR) oleh Pejabat SUK Bahagian Perumahan sejumlah RM28.62 juta atau 103.3%. Manakala penurunan adalah disebabkan tunggakan hasil Syarikat Air Darul Aman Sdn. Bhd. menurun sejumlah RM1.77 juta atau 2.6%, tunggakan hasil Pejabat Tanah menurun sejumlah RM1.07 juta atau 1% dan tunggakan hasil Pentadbir Daerah menurun berjumlah RM0.02 juta atau 1.3%. Baki Akaun Belum Terima pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 4.43**. Manakala Akaun Belum Terima bagi tempoh lima (5) tahun adalah seperti **Jadual 4.44**.

JADUAL 4.43
BAKI AKAUN BELUM TERIMA PADA TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	JABATAN/PEJABAT	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Syarikat Air Darul Aman Sdn. Bhd. (Jabatan Bekalan Air)	67.11	68.88	-1.77	-2.6
2.	Pejabat Tanah	103.10	104.17	-1.07	-1.0
3.	SUK Bahagian Perumahan	56.32	27.70	28.62	103.3
4.	JKR Cawangan Kejuruteraan Mekanikal	0.11	0.11	0.00	0.0
5.	Perbadanan Menteri Besar Kedah	12.00	12.00	0.00	0.0
6.	Pentadbir Daerah	1.50	1.52	-0.02	-1.3
7.	Lain-Lain Jabatan	0.36	0.00	0.36	100.0
JUMLAH		240.50	214.38	26.12	12.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

JADUAL 4.44
AKAUN BELUM TERIMA BAGI TAHUN 2013 HINGGA 2017

BIL.	JABATAN/PEJABAT	2013	2014	2015	2016	2017
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Syarikat Air Darul Aman Sdn. Bhd. (Jabatan Bekalan Air)	68.88	68.88	68.88	68.88	67.11
2.	Pejabat Tanah	73.37	73.04	60.65	104.17	103.10
3.	SUK Bahagian Perumahan	25.17	25.67	49.92	27.70	56.32
4.	JKR Cawangan Kejuruteraan Mekanikal	0.17	0.15	0.12	0.11	0.11
5.	Perbadanan Menteri Besar Kedah	12.00	12.00	0.00	12.00	12.00
6.	Pentadbir Daerah	0.00	0.00	0.00	1.52	1.50
7.	Lain-Lain Jabatan	0.00	0.00	0.00	0.00	0.36
JUMLAH		179.59	179.74	179.57	214.38	240.50

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

4.9.2. Tunggakan sewa rumah di Pejabat SUK Bahagian Perumahan meningkat sejumlah RM28.62 juta atau 103.3% kepada RM56.32 juta berbanding RM27.70 juta pada tahun 2016. Tunggakan ini terdiri daripada hasil sewa rumah PPR dan PAKR. Tunggakan hasil sewa PPR yang tidak dilaporkan pada tahun 2016 telah dilaporkan semula pada tahun 2017 berjumlah RM27.08 juta. PPR Paya Nahu 2 mencatatkan jumlah tunggakan tertinggi iaitu berjumlah RM12.77 juta dan diikuti oleh PPR Paya Nahu berjumlah RM10.48 juta.

4.9.3. Tunggakan hasil sewa rumah PAKR di Pejabat SUK Bahagian Perumahan berjumlah RM29.24 juta. Peningkatan ini adalah disebabkan PAKR Taman Kota Nelayan menunjukkan tunggakan tertinggi berjumlah RM7.11 juta, PAKR Taman Wira Mergong berjumlah RM5.19 juta dan PAKR Flat Simpang Kuala 2 dan 3 berjumlah RM3.25 Juta.

4.9.4. Tunggakan hasil Pejabat Tanah telah mencatatkan penurunan sejumlah RM1.07 juta atau 1% kepada RM103.10 juta berbanding RM104.17 juta pada tahun 2016. Pejabat Tanah Kuala Muda, Pejabat Tanah Kubang Pasu dan Pejabat Tanah Pendang mencatatkan penurunan iaitu masing-masing berjumlah RM38.77 juta, RM11.93 juta dan RM4.53 juta.

4.9.5. Tiada perubahan pada tahun 2017 bagi tunggakan hasil jualan saham Kedah Aquaculture berjumlah RM12 juta oleh Perbadanan Menteri Besar Kedah.

4.9.6. Tunggakan hasil Pentadbir Daerah berjumlah RM1.50 juta berbanding RM1.52 juta bagi tahun 2016. Antara sebab penurunan termasuk pembayaran cukai hiburan Underwater World Langkawi oleh Pejabat Daerah Langkawi.

4.9.7. Tunggakan hasil Lain-Lain Jabatan melibatkan Pendahuluan Diri dilaporkan pada tahun 2017 berjumlah RM0.36 juta.

4.10. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

4.10.1. Secara keseluruhannya, kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah pada tahun 2017 adalah stabil. Baki Kumpulan Wang Disatukan menunjukkan peningkatan sejumlah RM83.23 juta atau 117.7% kepada RM153.92 juta berbanding RM70.69 juta pada tahun 2016. Akaun Hasil Disatukan mencatatkan defisit tahun semasa berjumlah RM36.05 juta kerana hasil diterima berjumlah RM633.07 juta tidak dapat menampung perbelanjaan berjumlah RM669.12 juta. Baki defisit terkumpul Akaun Hasil Disatukan berjumlah RM557.21 juta tahun 2016 telah meningkat sejumlah RM36.05 juta atau 6.5% menjadi RM593.26 juta pada tahun 2017. Baki Akaun Belum Terima juga menunjukkan peningkatan sejumlah RM26.12 juta kepada RM240.50 juta. Baki Pinjaman Boleh Dituntut menurun sejumlah RM19.40 juta kepada RM275.09 juta manakala tunggakan bayaran balik pinjaman Agensi meningkat sejumlah RM80.13 juta. Baki Hutang Awam Kerajaan Negeri masih tinggi iaitu berjumlah RM2.65 bilion.

4.10.2. Kerajaan Negeri perlu mempertingkatkan dan memperkukuhkan lagi prestasi kewangannya supaya sumber pendapatan yang diperoleh dapat menampung perbelanjaan mengurus semasa. Hasil daripada pelbagai sumber termasuk hasil bumi, pertanian, perindustrian dan perkhidmatan perlu dikenal pasti dan ditambah baik. Kutipan hasil Kerajaan Negeri perlu dipertingkatkan dengan pelaksanaan sistem kutipan dan penguatkuasaan yang berkesan. Selain itu, tindakan yang lebih gigih perlu diambil untuk memastikan tunggakan hasil dikutip dengan segera dan pinjaman dibayar oleh Agensi Negeri mengikut jadual yang ditetapkan. Kerajaan Negeri perlu juga mengekalkan perbelanjaan secara berhemat tanpa menjejaskan mutu perkhidmatan dan pembangunan Negeri Kedah.

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMBANGUNAN

KERAJAAN NEGERI

BAHAGIAN III

RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

5. STATUS PRESTASI PELAKSANAAN PROJEK PEMBANGUNAN RMKe-11

5.1. Rancangan Malaysia Ke-11 (RMKe-11) Negeri Kedah untuk tempoh lima (5) tahun bermula pada tahun 2016. Rancangan ini digubal bagi menjelaskan strategi, program dan projek yang akan diperkenal dan dilaksanakan untuk mencapai objektif pembangunan Negeri Kedah. Ia adalah kesinambungan perancangan Kerajaan bagi membentuk sebuah negara yang maju dari segi ekonominya selain mempunyai pembangunan sosial yang seimbang, warga yang bersatu padu, berbudaya, berpekeriti mulia, berkemahiran, berfikiran maju dan berpandangan jauh.

5.2. Bagi menjayakan RMKe-11 ini, anggaran siling peruntukan keseluruhan RMKe-11 diluluskan oleh Kerajaan Negeri bagi tahun 2016 hingga 2020 berjumlah RM3,136.28 juta atau RM3.14 bilion. Pada tahun 2017, Kerajaan Negeri telah meluluskan peruntukan tambahan bagi projek pembangunan berjumlah RM3.50 juta menjadi sejumlah RM1,343.13 juta berbanding RM1,339.63 juta pada tahun 2016. Manakala bagi projek bekalan air terdapat peruntukan tambahan berjumlah RM941.73 juta menjadi RM1,793.15 juta berbanding RM851.42 juta pada tahun 2016. Daripada lapan (8) Jabatan/Pejabat yang diberi tanggungjawab untuk melaksanakan projek pembangunan, Pejabat Perbendaharaan Negeri adalah penerima peruntukan tertinggi berjumlah RM2,063.15 juta atau RM2.06 bilion (65.8%) yang terdiri daripada RM270 juta bagi projek pembangunan dan RM1,793.15 juta atau RM1.79 bilion bagi projek bekalan air. Anggaran perbelanjaan bagi melaksanakan projek pembangunan di bawah RMKe-11 mengikut Jabatan yang diluluskan dalam Bajet 2017 adalah seperti **Jadual 5.1**.

JADUAL 5.1
PERUNTUKAN RMKE-11 BAGI TEMPOH TAHUN 2016 HINGGA 2020

BIL.	JABATAN/PEJABAT	ANGGARAN RMKe-11 2016-2020
		(RM Juta)
PEMBANGUNAN		
1.	Pejabat Setiausaha Kerajaan	610.50
2.	Pejabat Perbendaharaan Negeri	270.00
3.	Jabatan Kerja Raya	283.73
4.	Jabatan Pertanian	32.35
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	23.90
6.	Jabatan Pengairan dan Saliran	74.35
7.	Jabatan Perhutanan	39.80

BIL.	JABATAN/PEJABAT	ANGGARAN RMKe-11 2016-2020
		(RM Juta)
8.	Pejabat Pengarah Tanah dan Galian	8.50
JUMLAH		1,343.13
BEKALAN AIR		
9.	Pejabat Perbendaharaan Negeri	1,793.15
JUMLAH KESELURUHAN		3,136.28

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

5.3. Status Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan RMKe-11 Tahun 2017

Peruntukan yang diluluskan adalah berjumlah RM444.46 juta dan sejumlah RM198.10 juta atau 44.6% daripada jumlah peruntukan telah dibelanjakan oleh lapan (8) Jabatan/Pejabat sehingga akhir tahun 2017. Pencapaian perbelanjaan pembangunan RMKe-11 pada tahun 2017 adalah seperti **Jadual 5.2**.

JADUAL 5.2
STATUS PRESTASI PERBELANJAAN PEMBANGUNAN DI BAWAH RMKE-11 TAHUN 2017

STATUS PRESTASI PERBELANJAAN PEMBANGUNAN DI BAWAH RMKE-11 TAHUN 2017				
BIL.	JABATAN/PEJABAT	PERUNTUKAN DILULUSKAN 2017	PERBELANJAAN SEHINGGA 31 DISEMBER 2017	PENCAPAIAN
		(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
PEMBANGUNAN				
1.	Pejabat Setiausaha Kerajaan	120.80	50.02	41.4
2.	Pejabat Perbendaharaan Negeri	50.00	32.82	65.6
3.	Jabatan Kerja Raya	51.75	37.09	71.7
4.	Jabatan Pertanian	6.47	4.27	66.0
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	4.78	4.07	85.1
6.	Jabatan Pengairan dan Saliran	14.87	8.10	54.5
7.	Jabatan Perhutanan	6.07	5.10	84.0
8.	Pejabat Pengarah Tanah dan Galian	1.70	0.42	24.7
JUMLAH		256.44	141.89	55.3
BEKALAN AIR				
9.	Pejabat Perbendaharaan Negeri	188.02	56.21	29.9
JUMLAH KESELURUHAN		444.46	198.10	44.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri

5.4. Status Pencapaian Pelaksanaan Projek Untuk Tempoh RMKe-11

5.4.1. Pada tahun 2017, sebanyak 1,973 projek telah dirancang untuk dilaksanakan oleh lapan (8) Jabatan/Pejabat. Pada keseluruhannya, sebanyak 1,894 projek telah siap dilaksanakan, 20 projek sedang dilaksana, 24 projek belum dimulakan dan 35 projek dibatalkan. Status pencapaian pelaksanaan projek sehingga akhir tahun 2017 adalah seperti **Jadual 5.3** dan **Carta 5.1**.

JADUAL 5.3
STATUS PENCAPAIAN PELAKSANAAN PROJEK RMKE-11

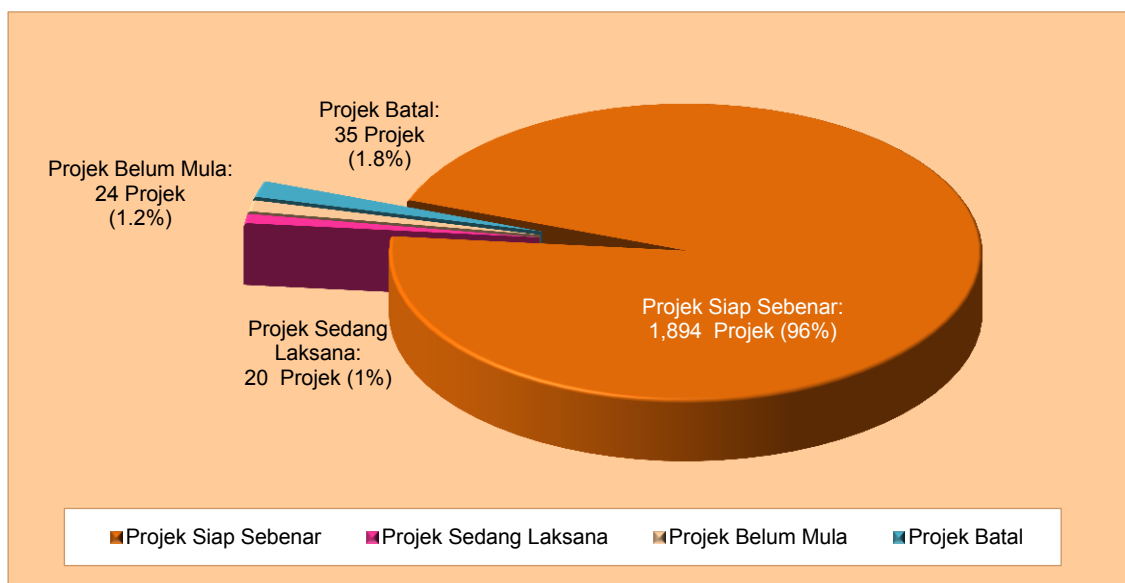
STATUS PELAKSANAAN PROJEK RMKE-11

BIL.	JABATAN/PEJABAT	STATUS PELAKSANAAN PROJEK				BIL. PROJEK
		SIAP	SEDANG DILAKSANAKAN	BELUM MULA *	BATAL*	
PEMBANGUNAN						
1.	Pejabat Setiausaha Kerajaan	1,617	17	4	5	1,643
2.	Pejabat Perbendaharaan Negeri	4	-	2	-	6
3.	Jabatan Kerja Raya	50	2	5	-	57
4.	Jabatan Pertanian	42	-	-	4	46
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	65	-	-	26	91
6.	Jabatan Pengairan dan Saliran	83	-	2	-	85
7.	Pejabat Perhutanan	23	-	5	-	28
8.	Pejabat Pengarah Tanah dan Galian	2	-	-	-	2
JUMLAH		1,886	19	18	35	1,958
BEKALAN AIR						
9.	Pejabat Perbendaharaan Negeri	8	1	6	-	15
JUMLAH KESELURUHAN		1,894	20	24	35	1,973

Sumber: Jabatan/Pejabat

Nota: * Termasuk Peruntukan Token RM10

CARTA 5.1
STATUS PENCAPAIAN PROJEK PEMBANGUNAN PROJEK RMKE-11

Sumber: Laporan Prestasi Pelaksanaan Projek RMKe-11 Jabatan/Pejabat Negeri

5.4.2. Sebanyak 20 projek sedang dilaksanakan iaitu 17 projek di bawah Pejabat Setiausaha Kerajaan (SUK), dua (2) projek di bawah Jabatan Kerja Raya (JKR) dan satu (1) projek di bawah projek bekalan air Pejabat Perbendaharaan Negeri. Projek yang sedang dilaksanakan di bawah seliaan Pejabat SUK antaranya termasuk Projek Menaiktaraf Istana, Projek Menaiktaraf Pejabat-Pejabat Daerah, Projek Menaiktaraf Kompleks Agama dan Mahkamah Syariah serta Projek Menaiktaraf Tapak Usahawan. Projek yang sedang dilaksanakan oleh JKR adalah bayaran imbuhan

tanah dan pampasan tanah bagi pelaksanaan projek-projek jalan Negeri. Manakala satu (1) projek bekalan air melibatkan projek Naiktaraf Loji Pembersihan Air Kulim Hi-Tech di mana perbelanjaan sebenar RMKe-11 hingga 31 Disember 2017 berjumlah RM54.94 juta.

5.4.3. Sehingga akhir tahun 2017 terdapat 24 projek belum dimulakan melibatkan Pejabat Setiausaha Kerajaan, Pejabat Perbendaharaan Negeri, JKR, JPS dan Jabatan Perhutanan. Sebanyak 10 projek pembangunan yang masih belum dimulakan diberi peruntukan token RM10. Antara projek yang dirancang tetapi belum dimulakan adalah seperti **Jadual 5.4**.

JADUAL 5.4
SENARAI PROJEK BELUM MULA

BIL.	NAMA PROJEK	JABATAN/PEJABAT	PERUNTUKAN (RM Juta)	SEBAB BELUM DIMULAKAN
1.	Menaiktaraf Maahad Tahfiz Sains Darul Aman Kulim Fasa 3	Pejabat Setiausaha Kerajaan	5.00	Tidak mendapat kelulusan berbelanja daripada Pegawai Kewangan Negeri
2.	Pembinaan Skim Perumahan Rumah Mampu Milik (RMM)	Pejabat Setiausaha Kerajaan	4.00	Amaun pengambilan tanah tidak mencukupi
3.	Menaiktaraf Masjid Zahir	Pejabat Setiausaha Kerajaan	4.00	Tidak mendapat kelulusan berbelanja daripada Pegawai Kewangan Negeri
4.	Cadangan Pembinaan Kompleks Pengarah Tanah dan Galian Negeri	Pejabat Setiausaha Kerajaan	6.50	Tidak mendapat kelulusan berbelanja daripada Pegawai Kewangan Negeri
5.	Bekalan Air Pelubang	Pejabat Perbendaharaan Negeri	15.00	Laporan <i>Value Assessment</i> (VA) belum diluluskan
6.	Menambah Keupayaan LRA Jenun Baru	Pejabat Perbendaharaan Negeri	15.00	
7.	Projek Menaiktaraf Loji Rawatan Air Bukit Selambau	Pejabat Perbendaharaan Negeri	15.00	
8.	Projek Menaiktaraf Loji Rawatan Air Sungai Limau	Pejabat Perbendaharaan Negeri	15.00	
9.	Projek Menaiktaraf Loji Rawatan Air Bandar Baharu (Lubuk Buntar Lama)	Pejabat Perbendaharaan Negeri	15.00	
JUMLAH			94.50	

Sumber: Rekod Jabatan/Pejabat

5.4.4. Sebanyak 35 projek telah dibatalkan pada tahun 2017 melibatkan lima (5) projek di bawah Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri, 26 projek di bawah Jabatan Perkhidmatan Veterinar dan empat (4) projek di bawah seliaan Jabatan Pertanian. Antara projek yang dibatalkan pada tahun semasa adalah seperti **Jadual 5.5**.

**JADUAL 5.5
SENARAI PROJEK BATAL**

BIL.	NAMA PROJEK	JABATAN/ PEJABAT	PERUNTUKAN (RM Juta)	SEBAB DIBATALKAN
1.	Prasarana e-Kerajaan	Pejabat Setiausaha Kerajaan	3.00	Projek pemasangan sistem <i>wireless</i> PTP belum mendapat kelulusan Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri
2.	Aplikasi e-Kerajaan	Pejabat Setiausaha Kerajaan	3.08	Projek telah dibatalkan bagi menyalurkan peruntukan kepada projek pemasangan sistem <i>wireless</i> PTP
3.	Menaiktaraf dan Ubahsuai Pejabat-Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	0.30	Peruntukan semasa tidak mencukupi dan tidak mendapat kebenaran berbelanja daripada Pegawai Kewangan Negeri
4.	Projek Menaiktaraf dan Ubahsuai Kuarters Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	0.18	
5.	Peningkatan Pemprosesan & Pemasaran Produk Tenusu Di PPIT & Ladang Tenusu Jabatan Serta Latihan Pengusaha & Kakitangan	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	0.09	
6.	Meransang Pembangunan Produk Baru dan Memantapkan Produk Sedia Ada	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	0.11	
7.	Meningkatkan Kemudahan Pusat Latihan	Jabatan Pertanian	0.10	
JUMLAH			6.86	

Sumber: Rekod Jabatan/Pejabat

5.5. RUMUSAN

Pada keseluruhannya, prestasi perbelanjaan pembangunan adalah kurang memuaskan di mana sejumlah RM198.10 juta atau 44.6% daripada RM444.46 juta peruntukan yang diluluskan pada tahun 2017 telah dibelanjakan. Bagaimanapun, prestasi pelaksanaan projek adalah cemerlang di mana sebanyak 1,894 projek atau 96% daripada 1,973 projek telah disiapkan dan 20 projek atau 1% sedang dilaksanakan. Hanya 24 projek atau 1.2% belum dimulakan manakala 35 projek atau 1.8% telah dibatalkan.

BAHAGIAN IV
PENYERAHAN, PENGESAHAN,
PEMBENTANGAN PENYATA
KEWANGAN DAN PRESTASI
KEWANGAN AGENSI NEGERI

BAHAGIAN IV

PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

6. PENDAHULUAN

Mengikut Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara juga mengaudit Penyata Kewangan Agensi Negeri iaitu Badan Berkanun Negeri (BBN), Majlis Agama Islam (MAI) dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT). Pengauditan ini adalah untuk mengesah dan memastikan ketepatannya serta memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama dengan berpandukan Akta dan piawaian yang diluluskan.

6.1. PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN

6.1.1. Bagi Negeri Kedah, Ketua Audit Negara mengaudit 11 BBN, MAI dan 11 PBT. Pada tahun 2017, pengauditan terhadap tiga (3) BBN dan MAI telah dijalankan sendiri oleh Jabatan Audit Negara manakala pengauditan terhadap lapan (8) BBN dan 11 PBT telah dijalankan oleh Firma Audit Swasta (FAS). Pelantikan FAS ini adalah selaras dengan peruntukan Seksyen 7(3) Akta Audit 1957 yang memberi kuasa kepada Ketua Audit Negara melantik pihak yang berkebolehan untuk menjalankan pengauditan bagi pihak beliau.

6.1.2. Pengauditan yang dijalankan oleh pihak FAS diselia dan dipantau oleh pegawai Jabatan Audit Negara. Pemantauan dibuat semasa pengauditan interim dan muktamad dilaksanakan oleh FAS. Kertas kerja pengauditan yang disediakan oleh FAS juga akan disemak oleh pegawai Jabatan Audit Negara. Bagi meningkatkan mutu pengauditan dan membantu pemantauan terhadap kerja yang dilaksanakan oleh FAS, Jabatan Audit Negara telah mengeluarkan Prosedur Kualiti dan Garis Panduan Pengauditan Penyata Kewangan BBN, MAI dan PBT yang dikemas kini dan berkuat kuasa penggunaannya pada 1 Disember 2014. Selain itu, *Exit Conference* telah diadakan di antara FAS, Agensi Kerajaan Negeri dan Jabatan Audit Negara untuk membincangkan isu berbangkit hasil daripada pengauditan yang dijalankan.

6.2. KEDUDUKAN PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN

6.2.1. Mesyuarat Jawatankuasa Perhubungan Antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Bil. 1 Tahun 2009 yang diadakan pada 20 April 2009 telah memutuskan supaya BBN, MAI dan PBT mengemukakan Penyata Kewangan

kepada Ketua Audit Negara untuk diaudit tidak lewat daripada 30 April tahun berikutnya.

6.2.2. Pada keseluruhannya, penyerahan dan penyediaan Penyata Kewangan Tahun 2017 bagi 11 BBN, MAI dan 11 PBT adalah kurang memuaskan berbanding tahun 2016. Sebanyak sembilan (9) Agensi telah mengemukakan Penyata Kewangan tahun 2017 sebelum atau pada tarikh yang ditetapkan. Sehingga 31 Julai 2018, sebanyak 15 Agensi telah menyerahkan penyata kewangan masing-masing kecuali satu (1) BBN dan tujuh (7) PBT. Kedudukan penyerahan Penyata Kewangan Tahun 2017 adalah seperti **Jadual 6.1**.

JADUAL 6.1
KEDUDUKAN PENYERAHAN
PENYATA KEWANGAN AGENSI BAGI TAHUN 2017 SEHINGGA 31 JULAI 2018

BIL.	AGENSI	TARIKH PENYERAHAN
BADAN BERKANUN NEGERI		
1.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	10.04.2018
2.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	24.04.2018
3.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	30.04.2018
4.	Lembaga Zakat Negeri Kedah	30.04.2018
5.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	03.05.2018
6.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	16.05.2018
7.	Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah	27.05.2018
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	04.06.2018
9.	Majlis Sukan Negeri Kedah	11.06.2018
10.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	08.07.2018
11.	Yayasan Islam Negeri Kedah	Belum Terima
MAJLIS AGAMA ISLAM		
12.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	30.04.2018
PIHAK BERKUASA TEMPATAN		
13.	Majlis Perbandaran Langkawi	05.04.2018
14.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	30.04.2018
15.	Majlis Perbandaran Kulim	30.04.2018
16.	Majlis Daerah Pendang	30.04.2018
17.	Majlis Daerah Bandar Baharu	Belum Terima
18.	Majlis Daerah Yan	Belum Terima
19.	Majlis Bandaraya Alor Setar	Belum Terima
20.	Majlis Daerah Padang Terap	Belum Terima
21.	Majlis Daerah Kubang Pasu	Belum Terima
22.	Majlis Daerah Baling	Belum Terima
23.	Majlis Daerah Sik	Belum Terima

Sumber: Jabatan Audit Negara

6.3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN

Kesemua Penyata Kewangan Tahun 2016 bagi 23 Agensi yang telah selesai diaudit dan mendapat Laporan Tanpa Teguran kecuali Majlis Daerah Pendang yang mendapat Laporan Bertentangan kerana terdapat kesilapan perekodan dan transaksi yang signifikan dalam item di Lembaran Imbangan dan Penyata Pendapatan dan Perbelanjaan berjumlah RM16.44 juta. Jenis Laporan Ketua Audit Negara yang dikeluarkan bagi Penyata Kewangan Agensi Tahun 2016 adalah seperti **Jadual 6.2**.

JADUAL 6.2
JENIS LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
PENYATA KEWANGAN AGENSI NEGERI BAGI TAHUN 2016

BIL.	AGENSI	JENIS LAPORAN
BADAN BERKANUN NEGERI		
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	Tanpa Teguran
2.	Lembaga Zakat Negeri Kedah	Tanpa Teguran
3.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	Tanpa Teguran
4.	Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah	Tanpa Teguran
5.	Yayasan Islam Negeri Kedah	Tanpa Teguran
6.	Majlis Sukan Negeri Kedah	Tanpa Teguran
7.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	Tanpa Teguran
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	Tanpa Teguran
9.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	Tanpa Teguran
10.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	Tanpa Teguran
11.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	Tanpa Teguran
MAJLIS AGAMA ISLAM		
12.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	Tanpa Teguran
PIHAK BERKUASA TEMPATAN		
13.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	Tanpa Teguran
14.	Majlis Perbandaran Langkawi	Tanpa Teguran
15.	Majlis Daerah Padang Terap	Tanpa Teguran
16.	Majlis Daerah Yan	Tanpa Teguran
17.	Majlis Bandaraya Alor Setar	Tanpa Teguran
18.	Majlis Daerah Bandar Baharu	Tanpa Teguran
19.	Majlis Perbandaran Kulim	Tanpa Teguran
20.	Majlis Daerah Sik	Tanpa Teguran
21.	Majlis Daerah Baling	Tanpa Teguran
22.	Majlis Daerah Kubang Pasu	Tanpa Teguran
23.	Majlis Daerah Pendang	Bertentangan

Sumber: Jabatan Audit Negara

6.4. PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN

6.4.1. Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan menghendaki Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Agensi Negeri yang telah disahkan hendaklah dibentang di Dewan Undangan Negeri (DUN).

6.4.2. Sehingga 31 Julai 2018, dua (2) Penyata Kewangan BBN dan 10 Penyata Kewangan PBT Tahun 2016 telah dibentangkan di DUN. Manakala lapan (8) Penyata Kewangan BBN, MAI dan satu (1) Penyata Kewangan PBT belum dibentangkan di DUN. Penyata Kewangan Lembaga Zakat Negeri Kedah pula tidak perlu dibentangkan di DUN Negeri Kedah tetapi hanya perlu diwartakan mengikut kehendak Enakmen Lembaga Zakat Kedah Darul Aman 2015. Kedudukan Penyata Kewangan Agensi Negeri tahun 2016 yang belum dibentangkan di DUN Kedah sehingga 31 Julai 2018 adalah seperti **Jadual 6.3**

JADUAL 6.3
PENYATA KEWANGAN AGENSI TAHUN 2016 YANG BELUM DIBENTANGKAN
DI DEWAN UNDANGAN NEGERI SEHINGGA 31 JULAI 2018

BIL.	AGENSI	TARIKH DISAHKAN
BADAN BERKANUN NEGERI		
1.	Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah	11.07.2017
2.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	27.07.2017
3.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	13.08.2017
4.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	24.08.2017
5.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	29.08.2017
6.	Yayasan Islam Negeri Kedah	11.10.2017
7.	Majlis Sukan Negeri Kedah	15.10.2017
8.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	05.11.2017
MAJLIS AGAMA ISLAM		
9.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	11.07.2017
PIHAK BERKUASA TEMPATAN		
10.	Majlis Daerah Pendang	20.12.2017

Sumber: Jabatan Audit Negara

6.5. PRESTASI KEWANGAN

Analisis prestasi kewangan Agensi adalah berdasarkan penyata kewangan yang dikemukakan oleh 11 BBN termasuk MAI dan empat (4) PBT. Agensi BBN terdiri daripada Lembaga Muzium Negeri Kedah, Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah, Lembaga Biasiswa Negeri Kedah, Lembaga Zakat Negeri Kedah, Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah, Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah, Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah, Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah, Majlis Sukan Negeri Kedah, Lembaga Maktab Mahmud Kedah dan Majlis Agama Islam Negeri Kedah (MAIK). Manakala empat (4) PBT adalah Majlis

Perbandaran Langkawi, Majlis Perbandaran Sungai Petani, Majlis Perbandaran Kulim dan Majlis Daerah Pendang.

6.5.1. Prestasi Kewangan BBN/MAI

6.5.1.1. Berdasarkan kepada Penyata Kewangan yang dikemukakan, didapati pada keseluruhannya kedudukan kewangan BBN/MAI bagi tahun 2017 adalah baik berbanding tahun 2016. Pada akhir tahun 2017, surplus terkumpul mencatatkan peningkatan sejumlah RM164.24 juta atau 12% dan jumlah aset juga meningkat sejumlah RM152.64 juta atau 7.6%. Selain itu, jumlah aset semasa bersih juga turut mengalami peningkatan sejumlah RM105.03 juta atau 22.8%. Manakala surplus tahun semasa juga telah mencatatkan peningkatan sejumlah RM26.71 juta atau 884.4% berbanding tahun 2016. Peningkatan ketara ini berpunca daripada lebihan pendapatan tahun semasa Lembaga Zakat Negeri Kedah yang memperoleh surplus berjumlah RM15.34 juta berbanding defisit berjumlah RM14.49 juta pada tahun 2016. Prestasi kewangan BBN/MAI pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 6.4**.

JADUAL 6.4
PRESTASI KEWANGAN 11 BBN/MAI TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	BUTIRAN	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Surplus Terkumpul	1,527.88	1,363.64	164.24	12.0
2.	Jumlah Aset	2,167.47	2,014.83	152.64	7.6
3.	Aset Semasa Bersih	564.89	459.86	105.03	22.8
4.	Surplus Tahun Semasa	29.73	3.02	26.71	884.4

Sumber: Penyata Kewangan BBN/MAI Bagi Tahun 2017

6.5.1.2. Analisis terhadap Penyata Prestasi Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 mendapati lapan (8) daripada 11 BBN/MAI mencatat surplus tahun semasa antara RM0.37 juta hingga RM15.34 juta. Lembaga Zakat Negeri Kedah telah mencatatkan surplus tertinggi berjumlah RM15.34 juta pada tahun 2017 berbanding defisit RM14.49 juta pada tahun 2016. Manakala tiga (3) BBN/MAI mencatat defisit tahun semasa antara RM0.69 juta hingga RM4.02 juta. Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah mencatat defisit tertinggi berjumlah RM4.02 juta berbanding surplus RM18.33 juta pada tahun 2016.

6.5.1.3. Analisis terhadap Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017 mendapati 11 BBN/MAI berada dalam kedudukan stabil di mana Aset Semasa melebihi Liabiliti Semasa antara RM1.14 juta hingga RM259.23 juta. Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah mencatat Aset Semasa Bersih paling tinggi iaitu berjumlah RM259.23 juta diikuti Lembaga Zakat Negeri Kedah berjumlah RM189.05 juta. Antara Aset Semasa yang tertinggi dimiliki oleh Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah adalah Hartanah Pembangunan berjumlah

RM188.66 juta, Penghutang Perdagangan berjumlah RM80.37 juta dan Wang Tunai serta Simpanan Tetap berjumlah RM64.61 juta. Dua (2) BBN memperoleh Aset Semasa Bersih terendah iaitu Majlis Sukan Negeri Kedah berjumlah RM1.14 juta dan Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah berjumlah RM1.64 juta. Prestasi kewangan 11 BBN/MAI bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 adalah seperti **Jadual 6.5**.

JADUAL 6.5
PRESTASI KEWANGAN 11 BBN/MAI BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017

BIL.	AGENSI	PENYATA PRESTASI KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2017 (RM Juta)			PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN PADA 31 DISEMBER 2017 (RM Juta)		
		PENDAPATAN	PERBELANJAAN	SURPLUS/ DEFISIT	ASET SEMASA	LIABILITI SEMASA	ASET SEMASA BERSIH
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	107.89	111.91	-4.02	395.23	136.00	259.23
2.	Lembaga Zakat Negeri Kedah	171.08	155.74	15.34	198.55	9.50	189.05
3.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	7.61	8.33	-0.72	34.62	4.62	30.00
4.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	1.50	1.04	0.46	31.30	0.69	30.61
5.	Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah	3.89	3.12	0.77	24.43	0.28	24.15
6.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	46.49	31.88	14.61	22.39	1.89	20.50
7.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	6.27	4.29	1.98	4.10	1.10	3.00
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	9.45	8.66	0.79	3.36	0.68	2.68
9.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	4.68	5.37	-0.69	3.08	0.19	2.89
10.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	0.93	0.56	0.37	2.33	0.69	1.64
11.	Majlis Sukan Negeri Kedah	8.62	7.78	0.84	1.69	0.55	1.14
JUMLAH		368.41	338.68	29.73	721.08	156.19	564.89

Sumber: Penyata Kewangan BBN/MAI

6.5.2. Kedudukan Surplus/Defisit BBN

Pada keseluruhannya, BBN memperoleh surplus bagi tahun semasa sejumlah RM29.73 juta, iaitu meningkat sejumlah RM26.71 juta atau 884.4% berbanding tahun 2016 sejumlah RM3.02 juta. Peningkatan ketara ini adalah disebabkan Lembaga Zakat Negeri Kedah telah memperoleh surplus bagi tahun semasa sejumlah RM15.34 juta berbanding defisit pada tahun 2016 sejumlah RM14.49 juta iaitu meningkat sejumlah RM29.83 juta atau 205.9%. Selain itu, lima (5) daripada tujuh (7) BBN yang memperoleh defisit pada tahun 2016 telah memperoleh surplus

pada tahun semasa di antara RM0.37 juta hingga RM1.98 juta. Manakala surplus tahun semasa Lembaga Maktab Mahmud Kedah juga mengalami peningkatan ketara iaitu sejumlah RM14.61 juta berbanding tahun 2016 sejumlah RM0.68 juta, meningkat sejumlah RM13.93 juta atau 2,048.5%. Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah telah mencatatkan defisit pada tahun semasa sejumlah RM4.02 juta berbanding surplus pada tahun 2016 sejumlah RM18.33 juta iaitu penurunan sejumlah RM22.35 juta atau 121.9%. Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah telah mengalami pengurangan surplus pada tahun semasa sejumlah RM0.59 juta atau 42.8% berbanding tahun 2016. Kedudukan surplus/defisit 11 BBN/MAI adalah seperti **Jadual 6.6**.

JADUAL 6.6
KEDUDUKAN SURPLUS/DEFISIT BBN/MAI TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	AGENSI	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	-4.02	18.33	-22.35	-121.9
2.	Lembaga Zakat Negeri Kedah	15.34	-14.49	29.83	205.9
3.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	-0.72	-1.30	0.58	44.6
4.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	0.46	-0.16	0.62	387.5
5.	Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah	0.77	-0.04	0.81	2,025.0
6.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	14.61	0.68	13.93	2,048.5
7.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	1.98	-0.15	2.13	1,420.0
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	0.79	1.38	-0.59	-42.8
9.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	-0.69	-0.59	-0.10	-16.9
10.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	0.37	-0.34	0.71	208.8
11.	Majlis Sukan Negeri Kedah	0.84	-0.30	1.14	380.0
JUMLAH		29.73	3.02	26.71	884.4

Sumber: Penyata Kewangan BBN/MAI

6.5.3. Analisis Aset

Pada 31 Disember 2017, 11 BBN/MAI memiliki aset sejumlah RM2.17 billion berbanding RM2.01 billion pada tahun 2016, iaitu peningkatan sejumlah RM152.64 juta atau 7.6%. Daripada jumlah aset tersebut, jumlah Aset Semasa pada akhir tahun 2017 adalah RM721.08 juta berbanding RM614.46 juta pada tahun 2016, iaitu mengalami peningkatan sejumlah RM106.62 juta atau 17.4%. Analisis Audit mendapati pada keseluruhannya, nilai Aset Semasa Bersih telah mengalami peningkatan daripada RM459.86 juta pada akhir tahun 2016 kepada RM564.89 juta pada akhir tahun 2017 iaitu peningkatan sejumlah RM105.03 juta atau 22.8%. Sembilan (9) BBN/MAI mencatatkan peningkatan nilai Aset Semasa Bersih tahun 2017 berbanding tahun 2016 di antara RM0.07 juta hingga RM75.90 juta. Peningkatan Aset Semasa Bersih tertinggi dimiliki oleh Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah berjumlah RM75.90 juta diikuti oleh Lembaga Zakat Negeri Kedah

berjumlah RM21.64 juta. Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah mencatat peningkatan paling ketara dalam Aset Semasa Bersih kerana terdapat peningkatan dalam Hartanah Pembangunan serta Wang Tunai dan Simpanan Tetap. Dua (2) BBN iaitu Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid dan Lembaga Muzium Negeri Kedah mencatat pengurangan nilai Aset Semasa Bersih pada tahun 2017 masing-masing berjumlah RM0.24 juta dan RM0.96 juta. Kedudukan Aset Semasa Bersih BBN/MAI adalah seperti **Jadual 6.7**.

JADUAL 6.7
KEDUDUKAN ASET SEMASA BERSIH BBN/MAI TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

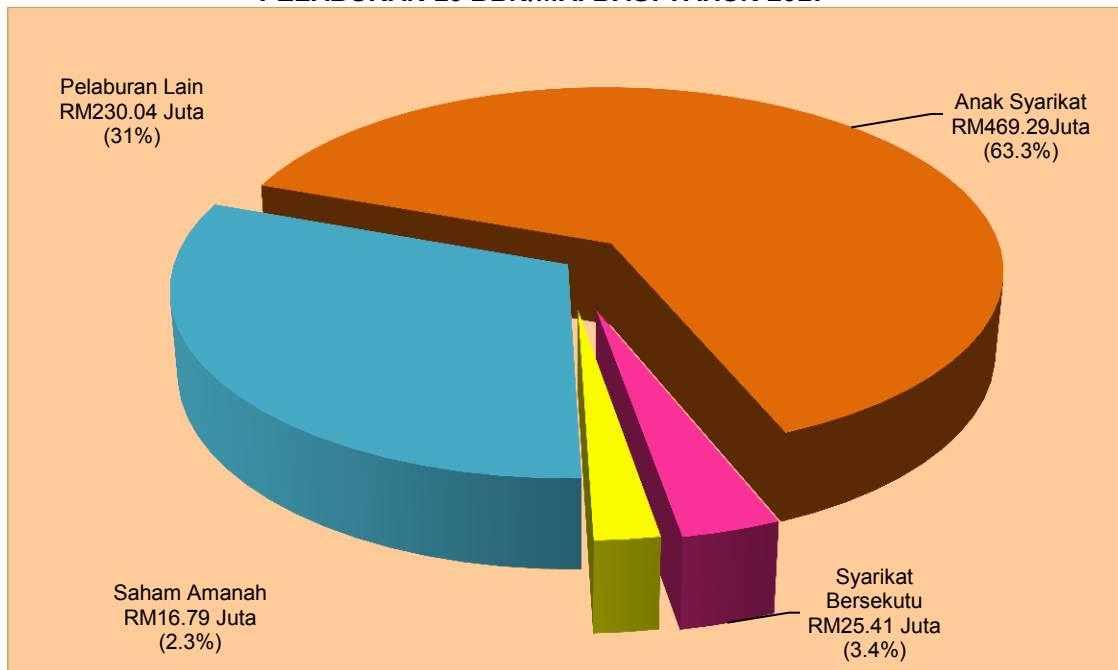
BIL.	AGENSI	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	259.23	183.33	75.90	41.4
2.	Lembaga Zakat Negeri Kedah	189.05	167.41	21.64	12.9
3.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	30.00	27.19	2.81	10.3
4.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	30.61	30.16	0.45	1.5
5.	Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah	24.15	24.10	0.05	0.2
6.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	20.50	17.69	2.81	15.9
7.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	3.00	1.78	1.22	68.5
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	2.68	2.61	0.07	2.7
9.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	2.89	3.85	-0.96	-24.9
10.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	1.64	1.88	-0.24	-12.8
11.	Majlis Sukan Negeri Kedah	1.14	-0.14	1.28	-941.3
JUMLAH		564.89	459.86	105.03	22.8

Sumber: Penyata Kewangan BBN/MAI

6.5.4. Analisis Pelaburan

6.5.4.1. Pada 31 Disember 2017, jumlah pelaburan bagi 10 BBN/MAI, iaitu Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah, Lembaga Zakat Negeri Kedah, Majlis Agama Islam Negeri Kedah, Lembaga Biasiswa Negeri Kedah, Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah, Lembaga Maktab Mahmud Negeri Kedah, Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah, Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah, Lembaga Muzium Negeri Kedah dan Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah adalah berjumlah RM741.53 juta. Pelaburan ini terdiri daripada Pelaburan dalam anak syarikat, syarikat bersekutu, saham amanah dan lain-lain pelaburan. Analisis Audit mendapati pada keseluruhannya, jumlah Pelaburan telah mencatat penurunan sejumlah RM48.26 juta atau 6.1% daripada RM789.79 juta pada tahun 2016 menjadi RM741.53 juta pada tahun 2017. Pelaburan bagi tahun 2016 adalah seperti **Carta 6.1**.

CARTA 6.1
PELABURAN 10 BBN/MAI BAGI TAHUN 2017

Sumber: Penyata Kewangan BBN/MAI

6.5.4.2. Analisis Audit terhadap Pelaburan mendapati tiga (3) BBN mencatatkan penurunan Pelaburan berjumlah antara RM0.13 juta hingga RM32.91 juta. Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah mencatat penurunan Pelaburan tertinggi iaitu RM32.91 juta atau 5.6% pada tahun 2017. Selain itu, pelaburan bagi dua (2) BBN turut mengalami penurunan iaitu Lembaga Muzium Negeri Kedah sejumlah RM0.58 juta atau 16.9% dan Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah sejumlah RM0.13 juta atau 22.8% pada tahun 2017. Manakala pelaburan bagi empat (4) BBN/MAI lain iaitu Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah, Majlis Agama Islam Negeri Kedah, Lembaga Maktab Mahmud Kedah dan Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah mengalami peningkatan di antara RM0.20 juta hingga RM4.68 juta pada tahun 2017. Tiada perubahan amaun pelaburan bagi tiga (3) BBN iaitu Lembaga Zakat Negeri Kedah, Lembaga Biasiswa Negeri Kedah dan Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah. Pelaburan BBN/MAI pada tahun 2016 dan 2017 adalah seperti **Jadual 6.8**.

JADUAL 6.8
PELABURAN 10 BBN/MAI TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	AGENSI	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	556.40	589.31	-32.91	-5.6
2.	Lembaga Zakat Negeri Kedah	116.29	116.29	0.00	0.0
3.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	31.75	29.38	2.37	8.1
4.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	5.14	5.14	0.00	0.0

BIL.	AGENSI	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
5.	Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah	16.11	11.43	4.68	40.9
6.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	9.21	7.11	2.10	29.5
7.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	0.44	0.57	-0.13	-22.8
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	0.11	0.11	0.00	0.0
9.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	2.86	3.44	-0.58	-16.9
10.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	3.22	3.02	0.20	6.0
JUMLAH		741.53	789.79	-48.26	-6.1

Sumber: Penyata Kewangan BBN/MAI

6.5.5. Analisis Liabiliti

Pada 31 Disember 2017, jumlah Liabiliti bagi 11 BBN/MAI adalah berjumlah RM491.51 juta berbanding RM513.07 juta pada tahun 2016 iaitu mengalami penurunan sejumlah RM21.56 juta atau 4.2%. Lapan (8) daripada 11 BBN/MAI mengalami penurunan jumlah Liabiliti di antara RM11,713 hingga RM19.67 juta. Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah mengalami penurunan jumlah Liabiliti tertinggi iaitu berjumlah RM19.67 juta atau 4.0% disebabkan oleh penurunan dalam Pemiutang Perdagangan berjumlah RM9.44 juta dan Cukai Belum Bayar berjumlah RM1.07 juta. Manakala tiga (3) BBN iaitu Lembaga Biasiswa Negeri Kedah, Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah dan Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah mengalami peningkatan Liabiliti antara RM67,611 hingga RM0.53 juta. Kedudukan Liabiliti bagi 11 BBN/MAI pada tahun 2017 berbanding tahun 2016 adalah seperti **Jadual 6.9**.

JADUAL 6.9
LIABILITI BAGI 11 BBN/MAI TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	AGENSI	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	471.11	490.78	-19.67	-4.0
2.	Lembaga Zakat Negeri Kedah	9.64	12.09	-2.45	-20.3
3.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	4.64	4.68	-0.04	-0.9
4.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	0.69	0.16	0.53	331.3
5.	Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah	0.28	0.21	0.07	33.3
6.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	1.89	1.91	-0.02	-1.0
7.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	1.10	0.69	0.41	59.4
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	0.73	0.78	-0.05	-6.4
9.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	0.19	0.29	-0.10	-34.5
10.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	0.69	0.70	-0.01	-1.4
11.	Majlis Sukan Negeri Kedah	0.55	0.78	-0.23	-29.5
JUMLAH		491.51	513.07	-21.56	-4.2

Sumber: Penyata Kewangan BBN/MAI

6.5.6. Analisis Nisbah

Analisis Kecairan dan Kestabilan diukur melalui Nisbah Semasa, Nisbah Cepat, Modal Kerja, Aliran Tunai Bersih dan Nisbah Hutang. Semua 11 BBN/MAI menunjukkan Nisbah Kecairan melebihi dua (2) iaitu menggambarkan Agensi mampu untuk membiayai Tanggungan Jangka Pendek. Pada keseluruhannya, 11 BBN/MAI memperoleh Modal Kerja yang mencukupi bagi memenuhi keperluan pengurusan serta menghasilkan pendapatan dan menjalankan kegiatan/operasi jangka pendek. Selain itu, lapan (8) daripada 11 BBN/MAI menunjukkan Aliran Tunai Bersih yang positif. Ia menggambarkan tunai yang dijana daripada aktiviti operasi mencukupi untuk membiayai aktiviti. Manakala tiga (3) BBN iaitu Lembaga Muzium Negeri Kedah, Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah dan Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah menunjukkan Aliran Tunai Bersih yang negatif. Nisbah Hutang bagi 11 BBN/MAI adalah di antara 0.5% hingga 14%. Nisbah Hutang tertinggi antaranya Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah yang mencapai 14%, Majlis Sukan Negeri Kedah 13.8% dan Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah 13.3%. Penilaian terhadap Analisis Kecairan dan Kestabilan BBN/MAI adalah seperti **Jadual 6.10**.

JADUAL 6.10
ANALISIS KECAIRAN DAN KESTABILAN BAGI 11 BBN/MAI BAGI TAHUN 2017

BIL.	AGENSI	NISBAH SEMASA	NISBAH CEPAT	MODAL KERJA	ALIRAN TUNAI BERSIH	NISBAH HUTANG
				(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	2.91	2.66	259.23	32.99	8.7
2.	Lembaga Zakat Negeri Kedah	20.90	20.90	189.05	18.98	4.2
3.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	7.49	7.49	30.00	5.53	1.4
4.	Lembaga Biasiswa Negeri Kedah	45.36	45.36	30.61	0.56	1.9
5.	Lembaga Kemajuan Penanam-Penanam Padi Kedah	87.25	87.25	24.15	-0.31	0.7
6.	Lembaga Maktab Mahmud Kedah	11.85	11.85	20.50	18.82	3.6
7.	Perbadanan Stadium-Stadium Negeri Kedah	3.73	3.73	3.00	2.79	0.5
8.	Perbadanan Perpustakaan Awam Kedah	4.94	4.94	2.68	1.29	14.0
9.	Lembaga Muzium Negeri Kedah	16.21	16.21	2.89	-0.72	5.2
10.	Lembaga Tabung Pegawai-Pegawai Masjid Negeri Kedah	3.38	3.38	1.64	-0.26	13.3
11.	Majlis Sukan Negeri Kedah	3.07	3.07	1.14	1.09	13.8

Sumber: Penyata Kewangan BBN/MAI

6.5.7. Prestasi Anak Syarikat BBN

6.5.7.1. Analisis Pelaburan Dalam Syarikat

Pada tahun 2017, Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah (PKNK) mempunyai pelaburan sejumlah RM468.94 juta dalam 26 anak syarikat dan RM25.41 juta

dalam lapan (8) syarikat bersekutunya. Manakala Majlis Agama Islam Negeri Kedah (MAIK) mempunyai sejumlah RM0.35 juta dalam dua (2) anak syarikat. Bilangan syarikat dan jumlah pelaburan yang dilakukan adalah seperti **Jadual 6.11**.

JADUAL 6.11
ANALISIS PELABURAN DALAM ANAK SYARIKAT DAN SYARIKAT BERSEKUTU

STATUS SYARIKAT	AGENCI/BILANGAN SYARIKAT		JUMLAH
	PKNK	MAIK	
Anak Syarikat (100%)	22	2	24
Anak Syarikat (50% - 87%)	4	0	4
Syarikat Bersekutu (<50%)	8	0	8
JUMLAH SYARIKAT	34	2	36
PELABURAN (RM Juta)	494.35	0.35	494.70

Sumber: Penyata Kewangan PKNK dan MAIK

6.5.7.2. Status Anak Syarikat

Analisis Audit mendapati PKNK dan MAIK telah melabur dalam 28 anak syarikat iaitu 14 anak syarikat berstatus aktif, lapan (8) berstatus dormant dan enam (6) anak syarikat telah berhenti operasi. Daripada 26 anak syarikat PKNK, lapan (8) atau 30.8% anak syarikatnya adalah berstatus dormant, manakala enam (6) atau 23.1% telah berhenti operasi. Dua (2) anak syarikat MAIK berstatus aktif. Bilangan anak syarikat yang aktif, dormant dan berhenti operasi adalah seperti **Jadual 6.12**.

JADUAL 6.12
STATUS ANAK SYARIKAT YANG AKTIF, DORMAN
DAN BERHENTI OPERASI BAGI TAHUN 2017

BIL.	AGENCI	BILANGAN ANAK SYARIKAT (EKUITI LEBIH DARIPADA 50%)			
		STATUS AKTIF	STATUS DORMAN	BERHENTI OPERASI	JUMLAH SYARIKAT
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	12	8	6	26
2.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	2	0	0	2
JUMLAH		14	8	6	28

Sumber: Penyata Kewangan PKNK dan MAIK

6.5.7.3. Analisis Surplus/Defisit Terkumpul Anak Syarikat

Pada 31 Disember 2017, enam (6) anak syarikat di bawah PKNK telah memperoleh surplus terkumpul berjumlah RM494.92 juta. Manakala 20 anak syarikat PKNK mencatat defisit terkumpul berjumlah RM27.25 juta. Antara anak syarikat yang memperoleh surplus terkumpul tertinggi adalah Kulim Technology Park Corporation Sdn. Bhd. dan Kedah Overseas Trading Network Sdn. Bhd. iaitu masing-masing berjumlah RM25.15 juta dan RM0.40 juta. Manakala

dua (2) anak syarikat MAIK iaitu Lubitrade Sdn. Bhd. dan Pengurusan Izzah Sdn. Bhd. memperoleh surplus terkumpul masing-masing berjumlah RM0.71 juta dan RM0.28 juta. Kedudukan surplus dan defisit terkumpul anak syarikat PKNK dan MAIK bagi tahun kewangan 2017 adalah seperti **Jadual 6.13**.

JADUAL 6.13
KEDUDUKAN SURPLUS/DEFISIT TERKUMPUL ANAK SYARIKAT
PKNK DAN MAIK BAGI TAHUN 2017

BIL.	AGENSI	SURPLUS TERKUMPUL		DEFISIT TERKUMPUL		SURPLUS TERKUMPUL (RM Juta)
		BIL. SYARIKAT	(RM Juta)	BIL. SYARIKAT	(RM Juta)	
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	6	494.92	20	27.25	467.67
2.	Majlis Agama Islam Negeri Kedah	2	0.99	-	-	0.99
JUMLAH		8	495.91	20	27.25	468.66

Sumber: Penyata Kewangan Anak Syarikat

Pada pendapat Audit, Lembaga Pengarah Syarikat di bawah Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam hendaklah sentiasa memantau prestasi kewangan anak syarikat dan mengkaji semula pelaburan dalam anak syarikat yang berstatus dorman dan mengalami defisit terkumpul. Ini adalah untuk memastikan anak syarikat berdaya maju secara berterusan dan pelaburan dalam anak syarikat dapat memberi pulangan yang menguntungkan atau dijangkakan.

6.5.8. Prestasi Kewangan PBT

6.5.8.1. Setakat 31 Julai 2018, Jabatan Audit Negara menerima Penyata Kewangan Tahun 2017 daripada empat (4) PBT untuk diaudit. Analisis terhadap empat (4) Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 mendapati tiga (3) PBT mengalami defisit. Majlis Perbandaran Sungai Petani mencatatkan defisit tertinggi iaitu berjumlah RM7.65 juta, manakala Majlis Perbandaran Langkawi mengalami surplus sejumlah RM11.61 juta. Analisis Audit terhadap Penyata Kedudukan Kewangan pula mendapati empat (4) PBT mencatatkan nilai keseluruhan Aset Semasa Bersih berjumlah RM15.16 juta. Majlis Perbandaran Sungai Petani mencatatkan nilai Aset Semasa Bersih tertinggi iaitu berjumlah RM38.88 juta manakala Majlis Perbandaran Kulim dan Majlis Daerah Pendang mencatatkan Liabiliti Semasa Bersih sejumlah RM6.70 juta dan RM17.78 juta. Prestasi kewangan empat (4) PBT bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 adalah seperti **Jadual 6.14**.

JADUAL 6.14
PRESTASI KEWANGAN EMPAT PBT BAGI TAHUN 2017

BIL.	PBT	PENYATA PENDAPATAN PADA 31 DISEMBER 2017 (RM Juta)			LEMBARAN IMBANGAN PADA 31 DISEMBER 2017 (RM Juta)		
		PENDAPATAN	PERBELANJAAN	SURPLUS/ DEFISIT	ASET SEMASA	LIABILITI SEMASA	ASET/ (LIABILITI) SEMASA BERSIH
1.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	70.93	78.58	-7.65	103.04	64.16	38.88
2.	Majlis Perbandaran Kulim	41.21	44.32	-3.11	26.56	33.26	-6.70
3.	Majlis Perbandaran Langkawi	40.57	28.96	11.61	34.89	34.13	0.76
4.	Majlis Daerah Pendang	12.66	13.26	-0.60	10.29	28.07	-17.78
JUMLAH		165.37	165.12	0.25	174.78	159.62	15.16

Sumber: Penyata Kewangan PBT

6.5.8.2. Secara keseluruhannya, prestasi kewangan empat (4) PBT pada tahun 2017 menunjukkan surplus berjumlah RM0.25 juta, iaitu mengalami peningkatan sejumlah RM6.22 juta atau 104.2% berbanding defisit RM5.97 juta pada tahun 2016. Kedudukan surplus/defisit empat (4) PBT tersebut adalah seperti **Jadual 6.15**.

JADUAL 6.15
PRESTASI KEWANGAN EMPAT PBT TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	PBT	2016	2017	PERUBAHAN	
		SURPLUS/DEFISIT (RM Juta)	SURPLUS/DEFISIT (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	-7.65	-5.53	-2.12	-38.3
2.	Majlis Perbandaran Kulim	-3.11	-3.24	0.13	-4.0
3.	Majlis Perbandaran Langkawi	11.61	4.60	7.01	152.4
4.	Majlis Daerah Pendang	-0.60	-1.80	1.2	66.7
JUMLAH		0.25	-5.97	6.22	104.2

Sumber: Penyata Kewangan PBT

6.5.8.3. Pada tahun 2017, Majlis Perbandaran Sungai Petani mengalami peningkatan dalam defisit berjumlah RM2.12 juta. Majlis Perbandaran Kulim dan Majlis Daerah Pendang pula mengalami penurunan defisit masing-masing berjumlah RM0.13 juta atau 4% dan RM1.2 juta atau 66.7% pada tahun 2017. Selain itu, Majlis Perbandaran Langkawi menunjukkan peningkatan surplus sejumlah RM7.01 juta berbanding tahun 2016 iaitu daripada RM4.60 juta kepada RM11.61 juta.

6.5.8.4. Aset Semasa Bersih

Semua Penyata Kewangan PBT di Negeri Kedah disediakan berasaskan perakaunan akruan. Pada tahun 2017, nilai Aset Semasa bagi empat (4) PBT adalah berjumlah RM174.78 juta iaitu mengalami peningkatan sejumlah RM4.07 juta atau 2.4% berbanding tahun 2016 berjumlah RM170.71 juta. Manakala Liabiliti Semasa bagi empat (4) PBT turut meningkat sejumlah RM16.23 juta atau 11.3% menjadi RM159.62 juta pada akhir tahun 2017 berbanding tahun 2016 berjumlah RM143.39 juta. Aset Semasa Bersih bagi empat (4) PBT pada akhir tahun 2017 berjumlah RM15.16 juta berkurangan sejumlah RM12.16 juta atau 44.5% berbanding tahun 2016 yang berjumlah RM27.32 juta. Butiran mengenai Aset dan Liabiliti semasa bagi empat (4) PBT adalah seperti **Jadual 6.16**.

JADUAL 6.16
ASET DAN LIABILITI SEMASA EMPAT PBT
PADA 31 DISEMBER 2017 DAN 2016

BIL.	PBT	2017			2016		
		ASET SEMASA	LIABILITI SEMASA	ASET /LIABILITI SEMASA BERSIH	ASET SEMASA	LIABILITI SEMASA	ASET /LIABILITI SEMASA BERSIH
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)
1.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	103.04	64.16	38.88	111.22	55.77	55.45
2.	Majlis Perbandaran Kulim	26.56	33.26	-6.70	23.60	30.06	-6.46
3.	Majlis Perbandaran Langkawi	34.89	34.13	0.76	24.60	29.25	-4.65
4.	Majlis Daerah Pendang	10.29	28.07	-17.78	11.29	28.31	-17.02
JUMLAH		174.78	159.62	15.16	170.71	143.39	27.32

Sumber: Penyata Kewangan PBT

6.5.8.5. Hasil dan Tunggakan Cukai Taksiran

- a. Cukai Taksiran adalah cukai tahunan yang dikenakan terhadap harta pegangan berkadar atau harta tanah yang terletak di dalam kawasan pentadbiran PBT. Ianya merupakan penyumbang utama kepada pendapatan sesebuah PBT. Harta pegangan yang dikenakan Cukai Taksiran meliputi bangunan kediaman, perniagaan dan perindustrian, tanah kosong serta semua tanah dan bangunan yang diduduki bagi maksud awam oleh atau bagi pihak Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri atau Pihak Berkuasa Awam melalui caruman berkadar. Sehingga akhir tahun 2017, Cukai Taksiran berjumlah RM67.42 juta telah dikutip oleh empat (4) PBT di Negeri Kedah iaitu meningkat sejumlah RM2.97 juta atau 4.6% berbanding tahun 2016 yang berjumlah RM64.45 juta. Cukai Taksiran tahun 2017 yang dikutip oleh tiga (3) PBT meningkat di antara RM0.68 juta hingga RM2.21 juta. Kutipan Cukai Taksiran bagi Majlis Daerah Pendang pula mengalami penurunan

sejumlah RM0.72 juta atau 31.2% pada tahun 2016. Jumlah Cukai Taksiran yang dikutip oleh empat (4) PBT pada tahun 2016 dan 2017 adalah seperti **Jadual 6.17**.

JADUAL 6.17
KUTIPAN CUKAI TAKSIRAN EMPAT PBT TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	PBT	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	37.06	34.85	2.21	6.3
2.	Majlis Perbandaran Kulim	16.45	15.65	0.80	5.1
3.	Majlis Perbandaran Langkawi	12.32	11.64	0.68	5.8
4.	Majlis Daerah Pendang	1.59	2.31	-0.72	31.2
JUMLAH		67.42	64.45	2.97	4.6

Sumber: Penyata Kewangan PBT

- b. Tunggakan Cukai Taksiran bagi empat (4) PBT telah menurun sejumlah RM6.83 juta atau 13.1% iaitu daripada RM52.27 juta pada tahun 2016 menjadi RM45.44 juta pada tahun 2017. Tunggakan Cukai Taksiran Majlis Perbandaran Kulim mencatat peningkatan sejumlah RM1.08 juta atau 7.9%. Tiga (3) PBT pula mencatat penurunan tunggakan Cukai Taksiran antara RM1.19 juta hingga RM5.03 juta. Majlis Perbandaran Sungai Petani mencatat penurunan tunggakan Cukai Taksiran paling tinggi pada tahun 2017 berjumlah RM5.03 juta atau 16.8% berbanding tahun 2016. Tunggakan Cukai Taksiran bagi empat (4) PBT adalah seperti **Jadual 6.18**.

JADUAL 6.18
TUNGGAKAN CUKAI TAKSIRAN EMPAT PBT TAHUN 2017 BERBANDING TAHUN 2016

BIL.	PBT	2017	2016	PERUBAHAN	
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	24.90	29.93	-5.03	-16.8
2.	Majlis Perbandaran Kulim	14.80	13.72	1.08	7.9
3.	Majlis Perbandaran Langkawi	4.81	6.50	-1.69	-26.0
4.	Majlis Daerah Pendang	0.93	2.12	-1.19	-56.1
JUMLAH		45.44	52.27	-6.83	-13.1

Sumber: Penyata Kewangan PBT

- c. Secara keseluruhannya, tunggakan Cukai Taksiran bagi empat (4) PBT menunjukkan penurunan pada tahun 2017 berbanding tahun 2016.
- d. Berdasarkan Penyata Kewangan bagi tahun 2017, jumlah Pendapatan bagi empat (4) PBT adalah RM165.37 juta. Jumlah tunggakan Cukai Taksiran pula adalah berjumlah RM45.44 juta iaitu 27.5% daripada jumlah pendapatan PBT. Kedudukan tunggakan Cukai Taksiran berbanding Pendapatan PBT bagi tahun 2017 adalah seperti **Jadual 6.19**.

JADUAL 6.19
TUNGGAKAN CUKAI TAKSIRAN BERBANDING PENDAPATAN
BAGI EMPAT PBT PADA TAHUN 2017

BIL.	PBT	TUNGGAKAN CUKAI TAKSIRAN	PENDAPATAN	TUNGGAKAN BERBANDING PENDAPATAN
		(RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Majlis Perbandaran Sungai Petani	24.90	70.93	35.1
2.	Majlis Perbandaran Kulim	14.80	41.21	35.9
3.	Majlis Perbandaran Langkawi	4.81	40.57	11.9
4.	Majlis Daerah Pendang	0.93	12.66	7.4
JUMLAH		45.44	165.37	27.5

Sumber: Penyata Kewangan PBT

6.6. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

6.6.1. Rumusan keseluruhan bagi penyerahan, pengesahan, pembentangan Penyata Kewangan dan prestasi kewangan Agensi Negeri adalah:

- a. Sembilan (9) Agensi telah mengemukakan Penyata Kewangan tahun 2017 sebelum atau pada 30 April 2018. Lima (5) Agensi sebelum 30 Jun 2018 dan satu (1) Agensi selepas 30 Jun 2018. Manakala sehingga 31 Julai 2018, lapan (8) Agensi masih belum mengemukakan Penyata Kewangan.
- b. Setakat 31 Julai 2018, 12 Agensi telah membentangkan Penyata Kewangan tahun 2016 di Dewan Undangan Negeri Kedah.
- c. Kedudukan kewangan bagi tahun 2017 berdasarkan prestasi 11 BBN/MAI adalah memuaskan seperti berikut:
 - Surplus terkumpul meningkat sejumlah RM164.24 juta atau 12%;
 - Jumlah Aset meningkat sejumlah RM152.64 juta atau 7.6%;
 - Jumlah Aset Semasa Bersih meningkat RM105.03 juta atau 22.8%;
 - Surplus tahun semasa meningkat RM26.71 juta atau 884.4% menjadikan surplus berjumlah RM29.73 juta;
 - Pelaburan menurun sejumlah RM48.26 juta atau 6.1% menjadi RM741.53 juta; dan
 - Liabiliti menurun sejumlah RM21.56 juta atau 4.2% menjadi sejumlah RM491.51 juta.
- d. Kedudukan kewangan Pihak Berkuasa Tempatan bagi tahun 2017 berdasarkan prestasi empat (4) PBT adalah:

- Surplus tahun semasa berjumlah RM0.25 juta meningkat sejumlah RM6.22 juta atau 104.2% berbanding defisit berjumlah RM5.97 juta pada tahun 2016;
- Aset Semasa Bersih berjumlah RM15.16 juta, berkurangan sejumlah RM12.16 juta atau 44.5%;
- Sejumlah RM67.42 juta Cukai Taksiran telah dikutip, meningkat sejumlah RM2.97 juta atau 4.6%; dan
- Tunggakan Cukai Taksiran menurun sejumlah RM6.83 juta atau 13.1% kepada RM45.44 juta berbanding RM52.27 juta pada tahun 2016.

6.6.2. Untuk memastikan pengurusan Penyata Kewangan serta prestasi Agensi ditambah baik adalah disyorkan:

- a. Pihak pengurusan BBN/MAI dan PBT berkenaan perlu mengambil tindakan proaktif bagi memastikan Penyata Kewangan tahunan dikemukakan dalam tempoh masa yang ditetapkan.
- b. Ketua Agensi BBN/MAI dan PBT perlu bertindak proaktif dan tegas dalam melaksanakan program dan aktiviti yang dapat menjana pendapatan. BBN/MAI dan PBT yang mengalami defisit perlu mengamalkan perbelanjaan berhemat supaya pendapatan yang diperolehi dapat menampung Perbelanjaan Mengurus.
- c. Pihak Berkuasa Tempatan hendaklah mengambil langkah yang berkesan dan proaktif untuk memungut hasil bagi mengurangkan trend tunggakan Cukai Taksiran yang semakin meningkat dan perlu memperkemas pengurusan kewangan PBT.

BAHAGIAN V
PEMBENTANGAN LAPORAN
KETUA AUDIT NEGARA DAN
MESYUARAT JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG AWAM
NEGERI

BAHAGIAN V

PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

7. PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI DAN AKTIVITI/JABATAN/ AGENSI SERTA PENGURUSAN SYARIKAT KERAJAAN NEGERI

Mengikut Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan, Laporan Ketua Audit Negara mengenai Akaun Kerajaan Negeri yang telah diaudit hendaklah dibentangkan seberapa segera di Dewan Undangan Negeri (DUN). Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri Kedah Tahun 2016 dan Laporan Ketua Audit Negara mengenai Pengurusan Aktiviti/Kewangan Jabatan/Agensi dan Pengurusan Syarikat Kerajaan Negeri Tahun 2016 Siri 2 telah dibentangkan di DUN pada 14 Ogos 2018.

8. MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

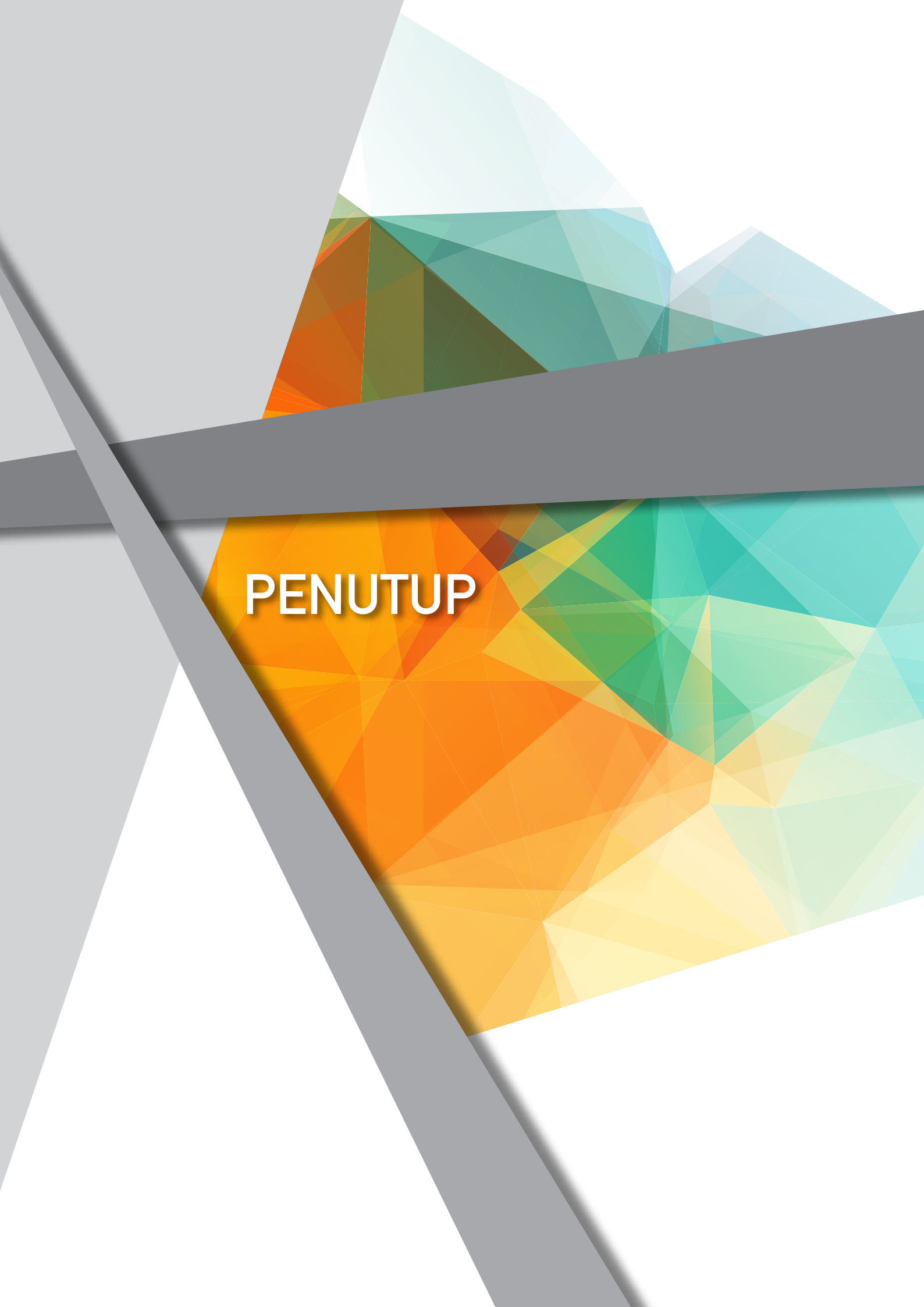
Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri berperanan memastikan wujudnya akauntabiliti awam di Jabatan dan Agensi Negeri. Selaras dengan peranan ini, bagi tempoh 1 Ogos 2017 hingga 31 Julai 2018 Jawatankuasa telah bermesyuarat sebanyak empat (4) kali iaitu tiga (3) kali pada tahun 2017 dan satu (1) kali pada tahun 2018 bagi membincangkan Laporan Ketua Audit Negara yang terkini, mengkaji isu Laporan Ketua Audit Negara dan memastikan syor Jawatankuasa diambil tindakan oleh Ketua Jabatan dan Agensi Negeri seperti **Jadual 8.1**.

JADUAL 8.1
PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
DI MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

BIL. MESYUARAT	TARIKH MESYUARAT	JABATAN/AGENSI	PERKARA DIBINCANGKAN
TAHUN 2017			
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA 2015 SIRI 2			
4/2017	21 September 2017	1. Pejabat Daerah dan Tanah Kuala Muda 2. Pejabat Daerah dan Tanah Padang Terap	Pengurusan Lesen Pendudukan Sementara
5/2017	28 September 2017	1. Majlis Daerah Baling 2. Majlis Daerah Sik	Pengurusan Perolehan
6/2017	12 Oktober 2017	Lembaga Muzium Negeri Kedah	Pengurusan Kewangan – Indeks Akauntabiliti

BIL. MESYUARAT	TARIKH MESYUARAT	JABATAN/AGENSI	PERKARA DIBINCANGKAN
TAHUN 2018			
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA 2016 SIRI 1			
1/2018	15 Mac 2018	Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	Pengurusan Premis Perniagaan

Sumber: Jabatan Audit Negara

PENUTUP

PENUTUP

Pada umumnya, tahap penyediaan dan penyerahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun 2017 adalah memuaskan. Kedudukan kewangan Kerajaan Negeri pada 31 Disember 2017 menunjukkan peningkatan berbanding tahun 2016. Prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan masing-masing adalah pada tahap memuaskan berbanding tahun 2016. Manakala, prestasi pelaksanaan projek di bawah RMKe-11 yang berakhir pada tahun 2017 adalah cemerlang kerana 98% projek telah disiapkan. Prestasi kewangan Kerajaan Negeri Kedah masih boleh dimantapkan lagi dan disyorkan tindakan penambahbaikan seperti berikut:

- a. Kerajaan Negeri disarankan meneruskan usaha meningkatkan hasil pendapatan melalui pelbagai sumber, mengamalkan perbelanjaan secara berhemat, mengurangkan tunggakan hasil dan tunggakan Pinjaman Boleh Dituntut serta membuat bayaran balik pinjaman/hutang lain mengikut jadual yang ditetapkan supaya kedudukan kewangan Kerajaan Negeri berada dalam keadaan lebih kukuh. Selain itu, tadbir urus Tabung Akaun Amanah perlu dipertingkatkan supaya ianya sejajar dengan objektif utama penubuhan tabung berkenaan.
- b. Ketua Jabatan/Agensi perlu mempertingkatkan penglibatan secara *hands on* dalam urusan kewangan.
- c. Ketua Jabatan/Ketua Agensi perlu mewujudkan sistem *check and balance*, mengadakan pemantauan berterusan, *spot check* dan penilaian secara berkala terhadap kerja yang dilaksanakan oleh pegawai termasuk memberi latihan untuk meningkatkan kemahiran dan keupayaan pegawai.
- d. Ketua Jabatan/Agensi perlu mempertingkatkan keberkesanan fungsi Unit Audit Dalam(UAD). Antaranya memastikan anggota UAD mendapat latihan dan bimbingan yang secukupnya, menyediakan perancangan audit tahunan supaya pengauditan dapat dilaksanakan mengikut keutamaan, membuat penilaian secara objektif dan bebas bukan sahaja berkaitan dengan aspek kawalan dalaman malahan risiko dan tadbir urus organisasi, melaporkan penemuan signifikan serta mengesyorkan cadangan yang memberi impak kepada organisasi.

JABATAN AUDIT NEGARA

Putrajaya

23 Oktober 2018

LAMPIRAN

**LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI KEDAH
BAGI TAHUN BERAHIR 31 DISEMBER 2017**

Laporan Mengenai Penyata Kewangan

Pendapat

Saya telah mengaudit Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah yang merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut, dasar dan kaedah perakaunan yang signifikan dan nota kepada penyata kewangan seperti dinyatakan pada muka surat 2 hingga 22.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Kedah pada 31 Disember 2017 dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan Akta Tatacara Kewangan 1957, Piawaian Perakaunan Kerajaan Malaysia dan *International Public Sector Accounting Standard (Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting)*.

Asas Kepada Pendapat

Saya telah melaksanakan pengauditan berdasarkan Akta Audit 1957 dan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*. Tanggungjawab saya diuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam laporan ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Kerajaan Negeri Kedah dan telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada penyata kewangan Kerajaan Negeri Kedah secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Laporan Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions* akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions*, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

- a. Mengetahui dan menilai risiko salah nyata ketara dalam penyata kewangan Kerajaan Negeri Kedah, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit yang responsif terhadap risiko berkenaan serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, representasi yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman.
- b. Memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Kerajaan Negeri Kedah.
- c. Menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai dan kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan oleh Pegawai Kewangan Negeri.
- d. Membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Pegawai Kewangan Negeri dan berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Kerajaan Negeri Kedah sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Laporan Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam penyata kewangan Kerajaan Negeri Kedah atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi,

Emphasis of Matter

Tanpa menjejaskan pendapat Audit, saya ingin menarik perhatian terhadap perkara berikut:

Arahan Perbendaraan 58(a) memerlukan kebenaran Pegawai Kewangan Negeri/Bendahari Negeri bagi membayar baucar perbelanjaan mengurus yang dikemukakan dalam tahun kewangan semasa dan berkaitan dengan pertanggungan-pertanggungan yang kena dibayar pada atau sebelum hujung tahun kewangan yang lama. Pada tahun kewangan 2017, Kerajaan Negeri didapati telah membuat perbelanjaan pembangunan di bawah Arahan Perbendaraan 58(a) bagi tahun 2016 berjumlah RM4.84 juta yang dibayar menggunakan peruntukan tahun semasa.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit Mengenainya

Pendapat saya terhadap penyata kewangan Kerajaan Negeri Kedah tidak meliputi maklumat lain selain daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Pegawai Kewangan Negeri Terhadap Penyata Kewangan

Pegawai Kewangan Negeri bertanggungjawab terhadap penyediaan penyata kewangan Kerajaan Negeri Kedah yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan Akta Tatacara Kewangan 1957, Piawaian Perakaunan Kerajaan Malaysia dan *International Public Sector Accounting Standard (Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting)*. Pegawai Kewangan Negeri juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan penyata kewangan Kerajaan Negeri Kedah yang bebas daripada salah nyata yang ketara sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan penyata kewangan Kerajaan Negeri Kedah, Pegawai Kewangan Negeri bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Kerajaan Negeri Kedah untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedahkannya jika berkaitan serta menggunakannya sebagai asas perakaunan.

pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh sehingga tarikh Laporan Juruaudit.

- e. Menilai sama ada keseluruhan persembahan termasuk pendedahan penyata kewangan Kerajaan Negeri Kedah memberi gambaran yang saksama.

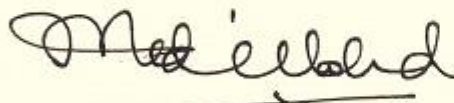
Saya telah berkomunikasi dengan Pegawai Kewangan Negeri, antaranya mengenai skop dan tempoh pengauditan yang dirancang serta penemuan audit yang signifikan, termasuk kelemahan kawalan dalaman yang dikenal pasti semasa pengauditan.

Laporan Mengenai Keperluan Perundangan dan Peraturan Lain

Berdasarkan keperluan Akta Tatacara Kewangan 1957, saya juga melaporkan bahawa pada pendapat saya, rekod perakaunan dan rekod lain yang dikehendaki Akta untuk disimpan oleh Kerajaan Negeri Kedah telah disimpan dengan sempurna menurut peruntukan Akta.

Hal-hal Lain

Laporan ini diangkat untuk perkenan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Sultan Negeri Kedah Darul Aman; dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan laporan ini.

(TAN SRI DR. MADINAH BINTI MOHAMAD)
KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

PUTRAJAYA

20 OGOS 2018

**PERNYATAAN PEGAWAI KEWANGAN NEGERI
DAN BENDAHARI NEGERI KEDAH**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah dan Nota kepada Penyata Kewangan disediakan:

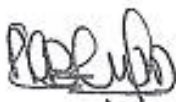
- (a) mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 (Akta 61), Piawaian Perakaunan Kerajaan dan *International Public Sector Accounting Standard - Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting*; dan
- (b) dengan menyatukan maklumat kewangan daripada semua jabatan Kerajaan Negeri Kedah

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah yang mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan dan Penyata Akaun Memorandum berserta Nota kepada Penyata Kewangan menunjukkan kedudukan yang benar dan saksama pada 31 Disember 2017.

Pada masa pernyataan ini ditandatangani, mengikut sebaik-baik pengetahuan kami, tidak wujud apa-apa keadaan yang boleh menjejaskan ketepatan dan kesahihan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Kedah tahun 2017.

DATO' AMMAR BIN DATO' SHAIKH MAHMOOD NAIM
DSDK.,JSD.,AMK.,AMN.,BCK.
Pegawai Kewangan Negeri Kedah Darul Aman.
30/04/2018

NAZHATUN BINTI MD REJAB, AMK., C.A(M).
Bendahari Negeri Kedah Darul Aman.
30/04/2018

LAMPIRAN III

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN bagi tahun berakhir 31 Disember 2017

		2017	2016
	<u>Nota</u>	RM	RM
WANG AWAM			
WANG TUNAI	3	114,328,807.03	29,424,948.63
PELABURAN	4	39,589,614.38	41,263,435.77
		153,918,421.41	70,688,384.40
DIPEGANG BAGI:			
KUMPULAN WANG DISATUKAN			
AKAUN HASIL DISATUKAN	5	(563,259,300.60)	(557,207,591.02)
AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	6	0.00	1,940,010.00
AKAUN AMANAH DISATUKAN	7	747,177,722.01	625,966,306.42
		153,918,421.41	70,688,384.40

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

LAMPIRAN IV

PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI
bagi tahun berakhir 31 Disember 2017

		2017		2016	
	Nota	RM	RM	RM	RM
TERIMAAN					
Hasil	5				
Hasil Cukai		248,784,445.00		222,749,318.75	
Hasil Bukan Cukai		245,991,694.47		213,624,765.17	
Terimaan Bukan Hasil		<u>137,294,701.08</u>	633,070,740.55	<u>165,257,017.52</u>	601,631,101.44
Pinjaman	6				
Dalam Negeri		52,955,523.06		53,374,638.00	
Luar Negeri		<u>0.00</u>	52,955,523.06	<u>0.00</u>	53,374,638.00
Terimaan Modal	7				
Terimaan Balik Pinjaman		0.00		19,838,201.74	
Jualan Aset Modal		0.00		13,432,542.05	
Jualan Instrumen Kewangan		1,674,852.15			
Poltogal Terimaan Modal		<u>0.00</u>	1,674,852.15	<u>144,226,304.84</u>	177,497,048.63
Terimaan Lain	7				
Terimaan Amanah		<u>2,932,352,521.39</u>	2,932,352,621.39	<u>519,258,807.89</u>	519,258,807.89
Jumlah Terimaan			<u>3,620,253,737.15</u>		<u>1,451,751,565.96</u>

PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI (sambungan)
 bagi tahun berakhir 31 Disember 2017

		2017		2016	
	Nota	RM	RM	RM	RM
BAYARAN					
Perbelanjaan Mengurus	5				
Emolumen		217,280,475.96		208,078,905.64	
Perkhidmatan dan Bekalan		135,691,420.27		138,324,680.16	
Asef		5,359,201.71		10,806,790.77	
Pembarian dan Kerosan Bayaran Tetap		292,719,395.22		284,171,160.70	
Perbelanjaan Lain		<u>18,051,617.37</u>	609,122,110.13	<u>12,609,783.15</u>	633,993,354.41
Perbelanjaan Pembangunan	7				
Langsung		141,899,011.00		185,067,964.55	
Pinjaman		<u>66,207,429.62</u>	198,106,441.42	<u>56,288,005.41</u>	251,395,969.96
Perbelanjaan Modal					
Pembelian Instrumen Kewangan		<u>1,029.76</u>	1,029.76	<u>17,000,000.00</u>	17,000,000.00
Pinjaman					
Dalam Negeri		54,695,533.06		26,911,474.25	
Luar Negeri		<u>0.00</u>	54,695,533.05	<u>0.00</u>	26,911,474.25
Bayaran Lain					
Akuan Amanah	7	<u>2,613,024,764.38</u>	2,613,024,764.38	<u>608,791,745.19</u>	608,791,745.19
Jumlah Bayaran			<u>3,535,149,678.75</u>		<u>1,435,053,543.81</u>
Tambahan / (Kurang) Wang Tunai			84,903,858.40		23,708,052.15
Wang Tunai Pada 1 Januari			29,424,948.63		5,716,896.46
WANG TUNAI PADA 31 DISEMBER			<u>114,328,807.03</u>		<u>29,424,948.63</u>

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

LAMPIRAN V

PENYATA PRESTASI KEWANGAN bagi tahun berakhir 31 Disember 2017

	Nota	2017		2016
		<u>Anggaran</u>	<u>Selancar</u>	<u>Selancar</u>
		RM	RM	RM
HASIL	5	734,726,857.00	633,070,740.55	601,631,101.44
<i>Tidak:</i>				
Belanja Mengurus	5	810,232,352.00	689,122,110.13	660,904,826.55
KURANGAN HASIL		(75,505,595.00)	(36,051,369.58)	(58,273,727.22)
<i>Tidak:</i>				
Belanja Pembangunan	7	353,767,655.00	198,105,441.42	251,356,969.56
LEBIHAN / (KURANGAN) KESELURUHAN		(429,273,161.00)	(234,157,811.00)	(316,630,697.16)
KURANGAN DIBAYAI OLEH:				
Pinjaman Dalam Negeri			52,965,523.05	63,374,636.00
Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan	7		47,918,978.80	177,497,046.63
Pembelian Tunai, Pelaburan dan Amalah	7		133,283,309.14	69,799,010.55
JUMLAH PEMBAYARAN			234,157,811.00	310,630,697.18

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

LAMPIRAN VI

PENYATA AKAUN MEMORANDUM pada 31 Disember 2017

		2017	2016
	Note	RM	RM
MEMORANDUM ASET	8		
Pinjaman Boleh Dikembalikan		275,090,266.16	294,466,026.36
Pelaburan		25,600,003.00	15,600,003.00
MEMORANDUM LIABILITI	9		
Hutang Awam		2,645,174,109.15	2,396,374,621.74
Petempatan Liabiliti		0.00	367,188,990.00

Nota-nota pada akaun surut yang berikutan merupakan tambahan kepada penyata kewangan ini.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
bagi tahun berakhir 31 Disember 2017

DASAR DAN KADAH PERAKAUNAN YANG SIGNIFIKAN

1. DASAR DAN PRINSIP PERAKAUNAN

Dasar dan prinsip perakaunan diguna secara konsisten dalam penyediaan penyata kewangan kecuali dinyatakan sebaliknya.

- a) Dasar perakaunan adalah tertakluk kepada undang-undang dan peraturan yang berkaitan dengan pengurusan perakaunan dan kewangan Kerajaan Negeri.
- b) Perakaunan Kerajaan Negeri adalah berdasarkan Kumpulan Wang Disatukan selaras dengan:
 - i) Perkara 97 Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa segala hasil diterima kecuali Zakat, Fitrah, dan Solatmal atau lain-lain hasil agensi kementerian, ditumpukan menjadi satu kumpulan wang.
 - ii) Perkara 104 Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa tiada wang boleh dikeluarkan dari Kumpulan Wang Disatukan melainkan dipersetujui atau dibenarkan dengan parlimen oleh Parlimen, kecuali untuk perbelanjaan tanggungan tertentu.
 - iii) Seksyen 7 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Akta 61) memperuntukkan Kumpulan Wang Disatukan dibahagi kepada Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.
- c) Kerajaan Negeri mengenal asas perakaunan tunai utasawal. Semua urusan niaga bayaran dan terimaan dilaksanakan apabila bayaran dibuat dan terimaan diperoleh dengan pengubahsuaian seperti berikut:
 - i) Bayaran bagi kerja yang telah dijalankan, bekalan dan perkhidmatan yang telah diterima sehingga 30 Disember tahun kewangan semasa boleh dibayar dalam bulan Januari tahun berikutnya dan dikira kepada peruntukan tahun kewangan semasa.
 - ii) Terimaan wang tunai yang belum dibekalkan dan wang tunai dalam bank yang belum diambilnya dalam buku terai pejabat perakaunan pada 31 Disember tahun kewangan semasa merupakan wang tunai dalam peruntukan dan direkunkan sebagai hasil tahun kewangan semasa.
 - iii) Mengkaji urusan niaga bukan tunai tertentu seperti pinjaman, peruntukan daripada Akaun Hasil Disatukan ke Akaun Amanah Disatukan, Untung Rugi Pelaburan, Hapuskan Pinjaman Amanah, Penukaran Pinjaman Kepada Ekuiti dan seumpamanya.
- d) Entri perakaunan terdiri daripada semua jabatan Kerajaan Negeri.
- e) Tahun kewangan sebagaimana yang telah ditetapkan di bawah Seksyen 3 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Akta 61) adalah satu tempoh dua belas bulan yang berakhir pada 31 Disember setiap tahun.
- f) Mata wang yang digunakan dalam penyata kewangan ini adalah Ringgit Malaysia (RM). Urus niaga yang melibatkan mata wang asing telah ditukar kepada nilai setara RM berdasarkan kadar pertukaran Bank Negara Malaysia.
- g) Rujukan Kewangan disediakan mengikut asas yang sama dengan Anggaran Perbelanjaan bagi membolehkan perbandingan dibuat.
- h) Apabila berlaku perubahan ke atas persembahan atau klasifikasi bilangan, angka perbandingan telah disediakan semula kecuali dinyatakan sebaliknya.

2. PERSEMBAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disediakan mengikut kehendak Seksyen 16(1) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61], Piawaian Perakaunan Kerajaan dan Internasional Public Sector Accounting Standard (IPSAS) - Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting mengandungi komponen berikut:

- a) Penyata Kadarutuan Kewangan
- b) Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai
- c) Penyata Prestasi Kewangan
- d) Penyata Akaun Memorandum
- e) Nota Kepada Penyata Kewangan

3. WANG TUNAI

Wang Tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan.

Wang Tunai Dalam Bank terdiri daripada baki simpan semasa dan baki deposit di institusi kewangan bagi tempoh tiga (3) bulan atau kurang seteras dengan Para 1.2.3 Cash i) Baki IPSAS.

Wang Tunai Dalam Perjalanan menunjukkan wang tunai yang belum dibekalkan dan wang tunai dalam bank yang belum diambil kreditkan baki tunai i) pejabat perakaunan pada akhir tahun kewangan.

ii) Wang Tunai Dalam Tangan merupakan Paritar Wang Rasmi yang dipegang oleh jabatan/jabatan negeri.

iii) Wang Tunai pada 31 Disember 2017 adalah seperti berikut:

	2017 RM	2016 RM
Pendak		
Wang Tunai Dalam Bank	113,586,443.63	15,016,337.88
Wang Tunai Dalam Perjalanan	61,390.40	14,335,880.83
Wang Tunai Dalam Tangan	260,993.00	72,730.22
JUMLAH WANG TUNAI	114,128,897.03	29,424,948.93

4. PELABURAN

Pelaburan terdiri daripada Pelaburan Kumpulan Wang Amanah dan Pelaburan Am dan dinyatakan pada nilai buku.

Pelaburan Kumpulan Wang Amanah ialah pelaburan yang dibuat daripada Kumpulan Wang Amanah selaras dengan Arahan Amanah Seksyen 8 dan Surat Perintah Amanah Seksyen 10, Akta Tabung Kewangan 1997 (Akta 61) serta peraturan yang berkuatkuasa. Pelaburan Am adalah semua pelaburan yang dibuat daripada lebih dari Kumpulan Wang Amanah selain daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah.

Pelaburan pada 31 Disember 2017 adalah seperti berikut:

	2017 Nilai Buku		2016 Nilai Buku	
	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah RM	Pelaburan Am RM	Pelaburan Kumpulan Wang Amanah RM	Pelaburan Am RM
Pendak				
Saham	0.00	17,284,614.38	0.00	16,938,435.77
Deposit Dalam Negeri	0.00	22,305,000.00	0.00	22,305,000.00
Jumlah	0.00	39,589,614.38	0.00	41,253,435.77
JUMLAH PELABURAN		39,589,614.38		41,253,435.77

5. AKAU/HASIL DISATUKAN

Akuan Hasil Disatukan mengakui semua unsur niaga terhasil hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan selaras dengan Perintah 57 dan 58 Perlembagaan Persekutuan dan Seksyen 7(a) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61].

(i) Akuan Hasil Disatukan bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 adalah seperti berikut:

Perihal	2017			2016	
	Anggaran	Subsidi	% Anggaran	Seperi Penyata Kewangan	Seperi Yang Dinyatakan Semula
	RM	RM		RM	RM
BAKU PADA 1 JANUARI		(557,207,931.02)		(497,934,203.80)	(497,934,203.80)
HASIL					
Hasil Cukai	263,882,407.00	249,704,445.00	94.99	352,921,803.19	222,748,219.75
Hasil Bukan Cukai	306,915,230.00	245,991,934.47	80.15	73,203,676.17	213,624,765.17
Terimaan Bukan Hasil	163,928,220.00	137,264,701.08	83.75	175,005,552.93	165,257,017.52
Jumlah Hasil	734,725,857.00	633,970,740.55	86.16	601,631,101.44	601,631,101.44
PERSELANJAJAN MENGURUS					
Emolumen	257,659,426.00	217,289,475.56	84.03	238,070,825.94	288,076,925.64
Perkhidmatan dan Bekalan	149,668,236.00	135,691,420.27	90.66	138,324,660.15	138,324,660.15
Aset	12,283,452.00	5,389,201.71	43.71	10,808,796.77	10,808,796.77
Pembelian dan Kerosakan Bayaran Tetap **	371,712,148.00	172,719,395.22	46.47	176,082,540.95	176,082,540.95
Perbelanjaan-perbelanjaan lain	19,517,100.00	16,951,617.37	86.84	12,605,763.15	12,605,763.15
Perbelanjaan Mengurus (sebelum pindah)	610,233,362.00	548,122,110.13	89.77	545,904,826.66	545,904,826.66
Pindahkan ke Kumpulan Wang Pembangunan	0.00	120,999,000.00	0.00	115,000,000.00	115,000,000.00
Jumlah Perbelanjaan Mengurus (selepas pindah)	610,233,362.00	669,122,110.13	82.66	660,904,826.66	660,904,826.66
Lebihan/Kurangnya bagi Tahun	(75,507,505.00)	(36,051,369.58)		(59,273,727.22)	(59,273,727.22)
BAKU PADA 31 DISEMBER 2017		<u>(593,259,300.60)</u>		<u>(557,207,931.02)</u>	<u>(557,207,931.02)</u>

Nota: (*) - Tidak termasuk pindah ke Kumpulan Wang Pembangunan.

Hasil bagi Tahun 2016 dinyatakan semula mengikut komponen Hasil Daripada Unsurniaga Bukan Pertukaran dan Hasil Daripada Unsurniaga Pertukaran selaras dengan perbandingan perakiraan semula.

(g) Hasil mengikut perjawatannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 adalah seperti berikut

2017

2016

Perihal	Anggaran Asal	Anggaran Disemak	Sisihan		Sebarang Dalam Penyata Kawangan	Support Yang Dijelaskan Secara
	RM	RM	RM	% Anggaran	RM	RM
Hasil Daripada Urusniaga Bukan Perkhidmatan						
HASIL CUKAI					185,710,772.76	-
Cukai Sewa Tanah (Berbilang)	-	-	-	-	18,772,384.26	-
Tunggak Sewa Tanah (Berbilang)	-	-	-	-	-	182,483,157.02
Cukai Tanah	223,484,643.00	223,484,643.00	196,448,254.05	87.91	-	-
Cukai Galian	10.00	10.00	10.00	100.00	0.00	0.00
Cukai Tahi Air	-	-	-	-	3,652,262.55	-
Tunggak Cukai Tahi Air	-	-	-	-	615,910.30	-
Cukai Perit dan Tahi Air	5,747,654.00	5,747,654.00	4,623,630.95	80.32	-	3,668,172.85
Cukai Langgang Yang Lain	5000.00	5000.00	44,555.00	891.12	2,010.00	2,010.00
Royaliti/Pengeluaran Bahan Hutan	-	-	-	-	7,163,913.00	-
Royaliti/Pengeluaran Bahan Batuan	-	-	-	-	17,310,024.35	-
Royaliti/Pengeluaran Bahan Galian	-	-	-	-	10,450.00	-
Royaliti Pulau Pinang	-	-	-	-	10,000.00	-
Royaliti	22,385,000.00	22,385,000.00	24,716,836.76	110.42	0.00	24,514,387.56
Dut Kastam - Import	-	-	1,320.00	0.00	-	0.00
Levi	-	-	11,873,317.90	0.00	-	0.00
Cukai Hiburan	8,300,000.00	8,300,000.00	6,792,399.83	81.84	6,847,052.12	8,847,052.12
Peribagi Cukai Tidak Langgang	2,080,000.00	2,080,000.00	3,034,145.00	103.49	3,234,528.80	3,234,528.80
Jumlah Hasil Cukai	253,882,407.00	253,882,407.00	240,784,445.00	94.66	222,749,318.75	222,749,318.75
HASIL BUKAN CUKAI						
Pendapatan Nikah	-	-	-	-	170,841.00	-
Pendapatan Cukai	-	-	-	-	54,058.00	-
Pendapatan Rujuk	-	-	-	-	2,558.00	-
Pendapatan Kebaik/Lembu	-	-	-	-	165,273.00	-
Pendapatan Anjing	-	-	-	-	15,475.00	-
Bayaran-bayaran Lain	-	-	-	-	917,522.90	-
Senjata dan Alat Senjata	-	-	-	-	114,456.00	-
Biasa-biasa Pembinaan dan Burang (Lesen Pemilikan)	-	-	-	-	125,215.00	-
Panah	-	-	-	-	59,611.90	-
Tanah (Bayaran Pendapatan Suruhan Ususan Tanah)	-	-	-	-	27,005,755.13	-
Lesen Perikanan	-	-	-	-	16.00	-
Lesen Perikanan/Monopoli Hutan Simpan	-	-	-	-	57,345.00	-
Lain-lain Bayaran Pendapatan	-	-	-	-	975,007.18	-
Kedai Bilik (Lesen Hiburan Bilik)	-	-	-	-	215,180.00	-
Barang-barang Sudah Pukul	-	-	-	-	1,824.00	-
Kedai Minuman Keras	-	-	-	-	237,543.00	-
Hiburan (Lesen Hiburan Tetap)	-	-	-	-	2,459,249.00	-
Pendapatan Kontraktor	-	-	-	-	817,845.00	-
Perukis Suka Pakaian	-	-	-	-	560.00	-
Lesen Klorin/Bahan Hutan	-	-	-	-	270,465.00	-
Senjata dan Alat Senjata (Lesen Pemilikan)	-	-	-	-	2,450.00	-
Pelakon	-	-	-	-	1,800.00	-
Biasa-biasa Pembinaan dan Burang (Lesen Pemilikan)	-	-	-	-	121,100.00	-
Perikanan	-	-	-	-	385,314.00	-
Peribagi Lesen	-	-	-	-	335,703.00	-
Petroleum	-	-	-	-	315.00	-
Wayang Gasing (Lesen Hiburan Pemilikan)	-	-	-	-	424,532.00	-
Lesen Hiburan (Lesen Hiburan Sementara)	-	-	-	-	85,540.00	-
Bayaran-bayaran Lain	-	-	-	-	202,700.00	-

(disambung)

(sambungan)

Hasil mengikut perioritannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 adalah seperti berikut:

Perihal	2017		2016		2015	
	Anggaran Asal	Anggaran Disetujui	Sebenarnya	% Anggaran	Sebenarnya Dalam Penyata Kewangan	Sebenarnya Yang Dinyatakan Secara
	RM	RM	RM		RM	RM
HASIL BUKAN CUKAI						
Lesen Tunggang Semestara	-	-	-	-	2,187,260.30	-
Lesen Galian	-	-	-	-	19,410.00	-
Lesen Air/TB (Enakmen Air No.129)	-	-	-	-	428.00	-
Bayaran Kerajaan Tanah	-	-	-	-	1,720,500.80	-
Bayaran-bayaran Lain	-	-	-	-	3,035,143.57	-
Bayaran Pejabat Galian	-	-	-	-	900.00	-
Sukut	-	-	-	-	142,255.90	-
Lesen , Bayaran Pendaftaran Dan Permit	42,294,430.00	42,294,430.00	45,480,454.25	107.55	-	42,174,220.38
Bayaran Pejabat Hutan	-	-	-	-	1,112,732.54	-
Premiun Hutan	-	-	-	-	53,155,654.20	-
Premiun Tanah	-	-	-	-	97,025,690.28	-
Perolehan Dari Asas Bawang-Batang	210,000,000.00	210,000,000.00	167,875,366.14	79.94	-	131,205,217.06
Bayaran-Bayaran Menyelidikan Tanpa Perlesenan	-	-	-	-	657,065.43	-
Orde-Orde dan Rampasan	-	-	-	-	5,654,477.39	-
Bayaran Ganti @ Ganti Rosak Dengan-Bangunan Kerajaan	-	-	-	-	455,126.67	-
Kerajaan Dan Lain-lain	-	-	-	-	1,500.00	-
Pejabat Bayaran Hukuman	-	-	-	-	4,579.10	-
Notis	-	-	-	-	-	-
Orde Dan Hukuman	5,240,890.00	5,240,890.00	9,827,491.27	188.43	-	8,792,749.55
Sumbangan Dan Bayaran Ganti Daripada Luar Negeri Dan Sumbangan Tempatan	8,000,000.00	8,000,000.00	0.00	0.00	10,238,544.56	10,238,544.55
Jumlah Hasil Bukan Cukai	266,535,320.00	266,535,320.00	222,192,321.66	83.36	190,500,790.61	190,500,790.61
Terimaan Bukan Hasil						
Terimaan Balik Bayaran Tahun-Tahun Lalu	-	-	-	-	771,646.97	-
Bayaran-Bayaran Balik Yang Lain	-	-	-	-	25,152,008.13	-
Wang Tok Dibundut	-	-	-	-	5,249,738.76	-
Pulang Balik Perbelanjaan	7,773,610.00	7,773,610.00	14,011,024.75	180.24	-	31,172,364.66
Pejabat Bayaran Balik	-	-	-	-	322.16	-
Canunor Untuk Bayaran Pijaman	-	-	-	-	26,911,474.29	-
Pembelian Mengikut Bilangan Penduduk	-	-	-	-	29,090,520.00	-
Pembelian Kekurangan Akaun Mengurus	-	-	-	-	7,405,895.00	-
Pembelian bayaran 10% Khasna Melaksanakan Projek	-	-	-	-	26,940,854.00	-
Pembelian Persekitaran	-	-	-	-	-	-
Pembelian Bayaran Bagi Membayar Sapuk Kos Perbelanjaan Pengurusan (50%) bagi Jabatan Di Bawah Senarai Bersema	-	-	-	-	33,214,497.00	-
Terimaan-Terimaan Yang Lain	-	-	-	-	5,310,799.65	-
Terimaan Dari Agensi Kerajaan	141,104,610.00	141,104,610.00	116,765,222.33	82.75	-	128,660,263.06
Jumlah Terimaan Bukan Hasil	140,878,220.00	140,878,220.00	130,776,247.08	79.54	161,052,677.92	161,052,677.92
Jumlah Hasil Daripada Urusniaga Bukan Pertukaran	679,295,947.88	679,295,947.88	602,753,813.74	257.56	674,302,787.28	674,302,787.28

(sambungan)

(Semburan)

Hasil anggaran perajarannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 adalah seperti berikut :

Pentadbiran	2017		2016		2015	
	Anggaran Asal	Anggaran Ditemak	Sasaran	Sebenar	Sebenar Dalam Puncak Kewangan	Sebenar Yang Dinyatakan Semula
	RM	RM	RM	% Anggaran	RM	RM
Hasil Daripada Urusniaga Pertukaran						
Hasil Bukan Cukai						
Pembayaran Rawatan Haiwan	-	-	-	-	216,439.00	-
Bayaran Pejabat Tanah (Sebagai Pemeliharaan)	-	-	-	-	3,745,533.82	-
Pelbagai Bayaran Perkhidmatan	-	-	-	-	235,278.34	-
Kontribusi Lain-lain	-	-	-	-	963,617.60	-
Berbagai Bayaran Perkhidmatan Yang Lain	-	-	-	-	9,251,401.82	-
Perkhidmatan Dan Bayaran Perkhidmatan	9,851,730.00	9,851,730.00	14,486,121.50	147.04	-	14,003,369.98
Pajak	-	-	-	-	16,995.00	-
Jualan Barang-Barang Cetak	-	-	-	-	155,095.00	-
Jualan Barang-Barang Tender	-	-	-	-	257,307.00	-
Jualan Sumbatan	-	-	-	-	13,700.00	-
Jualan Peta	-	-	-	-	145,078.00	-
Jualan Barang-Barang Cetak Yang Lain	-	-	-	-	152,271.20	-
Jualan Barang-Barang Pertanian	-	-	-	-	85,756.00	-
Jualan Utang/Utang Haiwan	-	-	-	-	77,302.00	-
Jualan Hasil Benda Keras	-	-	-	-	408,840.61	-
Pelbagai Jualan Kertas Benda Keras	-	-	-	-	536,220.00	-
Jualan Kertas/Lembar Papan	-	-	-	-	75,361.42	-
Jualan-Jualan Yang Lain	-	-	-	-	81,424.00	-
Perolehan Dari Jualan Barang-Barang	17,455,860.00	17,455,860.00	1,441,938.43	8.26	-	2,508,091.28
Sewa Bangunan Kesyukuran	-	-	-	-	706,285.40	-
Sewa Bangunan Pejabat	-	-	-	-	73,200.00	-
Sewa Chok/Bangunan/Rumah Rakyat/Kerusi	-	-	-	-	161,092.00	-
Sewa Bangunan-Bangunan Lain	-	-	-	-	1,200.00	-
Sewa Kenderaan Penumpang	-	-	-	-	12,800.00	-
Sewaan	2,441,820.00	2,441,820.00	945,901.94	38.74	-	979,377.40
Perolehan Dari Baki Wang Dalam Bank	-	-	-	-	117,637.19	-
Keuntungan Dan Hasil Dari Pinjaman Kenderaan Dan Komputer	-	-	-	-	21,965.39	-
Keuntungan Dan Hasil Dari Wang Simpanan Tetap Dengan Bank	-	-	-	-	1,737,673.23	-
Keuntungan Atas Pinjaman Pinjaman Perbadanan Kemajuan Negeri Kedah	-	-	-	-	4,132,641.26	-
Keuntungan Dan Hasil Pelbagai Pelaburan Termasuk Keuntungan Jualan Pelaburan	-	-	-	-	125,368.85	-
Faedah Dan Perolehan Dari Pelaburan	10,631,500.00	10,631,500.00	5,925,311.28	55.14	-	6,136,195.92
Jumlah Hasil Bukan Cukai	40,380,910.00	40,380,910.00	23,799,272.81	58.94	23,123,974.56	23,123,974.56
Pelbagai Terma						
Terimaan Daripada Anak Syarikat Negeri Kedah	-	-	-	-	4,158,105.20	-
Pelbagai Jualan	-	-	-	-	46,234.40	-
Terimaan Daripada Kerjasama	15,050,000.00	15,050,000.00	6,516,454.00	43.31	-	4,204,339.60
Jumlah Pelbagai Terma	15,050,000.00	15,050,000.00	6,516,454.00	43.31	4,204,339.60	4,204,339.60
Jumlah Hasil Daripada Urusniaga Pertukaran	55,430,910.00	55,430,910.00	30,315,726.81	75.08	27,328,314.16	27,328,314.16
Jumlah Hasil Daripada Urusniaga Pertukaran Dan Bukan Pertukaran	734,726,857.00	734,726,857.00	632,076,740.55	84.11	601,631,101.64	601,631,101.64

(h) Perbelanjaan Mengurus

Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan dan Bekalan seperti emoluman, perkhidmatan dan bekalan, aset, pemberian dan bantuan bayaran kewang dan perbelanjaan-perbelanjaan lain.

Perbelanjaan bagi Maksud Tanggungan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disalurkan mengikut undang-undang Persekutuan selaras dengan Perkara 90 Perlembagaan Persekutuan.

Perbelanjaan bagi Maksud Bekalan adalah perbelanjaan yang dikenakan ke atas Kumpulan Wang Disalurkan berdasarkan kelulusan Dewan Undangan Negeri selaras dengan Perkara 104 Perlembagaan Persekutuan.

Perbelanjaan yang melebihi peruntukan dikenakan kepada Kumpulan Wang Disalurkan melalui Akta Perbelanjaan Tambahan yang dibentangkan di sesi Parlimen pada tahun berikutnya di bawah Akta Perbelanjaan Tambahan selaras dengan Perkara 101(i) Perlembagaan Persekutuan.

Perbelanjaan Mengurus mengikut Maksud Perbelanjaan bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 adalah seperti berikut :

Maksud Perbelanjaan	2017			
	Anggaran Asal RM	Anggaran Dipinda RM	Sebenar RM	% Anggaran
T01 Peruntukan Diraja	2,529,177.00	2,529,177.00	2,011,845.31	79.55
T02 Speaker Dewan Undangan Negeri	484,047.00	484,047.00	375,600.00	77.60
T03 Suruhanjaya Perkhidmatan Awam	204,450.00	204,450.00	190,800.00	93.32
T04 Hutang Kerajaan	29,000,000.00	29,000,000.00	28,344,895.58	97.74
T05 Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri Kedah	32,677,602.00	32,677,602.00	29,665,227.61	91.39
Jumlah Perbelanjaan Tanggungan	54,895,276.00	54,895,276.00	60,786,199.40	93.67
PERBELANJAAN BEKALAN				
B01 Pejabat KTYMM Tuanika	14,806,044.00	14,806,044.00	13,351,701.21	90.18
B02 Dewan Negeri dan Majlis Masyuarat Kerajaan	23,437,605.00	23,437,605.00	22,895,501.39	97.52
B03 Suruhanjaya Perkhidmatan Awam	767,206.00	767,395.00	626,127.89	81.66
B04 Pejabat Menteri Besar dan Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	38,692,663.00	38,692,663.00	34,283,201.61	88.60
B05 Pejabat Perkhidmatan	135,209,465.00	135,209,465.00	117,779,908.92	87.11
B06 Perbendaharaan Negeri Kedah	47,015,951.00	47,015,951.00	25,039,219.57	53.26
B07 Peruntukan Kepada Kumpulan Wang Terkandung	177,936,795.00	177,936,795.00	129,000,000.00	72.44
B09 Jabatan Kerja Raya	60,569,714.00	60,569,714.00	49,709,564.05	82.07
B11 Jabatan Pertanian	15,098,952.00	15,066,952.00	11,561,416.67	76.72
B12 Jabatan Perkhidmatan Veterinar	6,258,620.00	6,258,620.00	6,196,046.13	99.00
B13 Jabatan Pengairan dan Saliran	35,595,313.00	35,595,313.00	33,493,128.62	94.09
B14 Jabatan Perancang Bandar dan Desa	3,421,612.00	3,421,612.00	3,216,496.53	94.05
B15 Jabatan Kebajikan Masyarakat	26,133,450.00	26,133,450.00	25,894,316.86	99.28
B16 Jabatan Hal Ehwal Agama Islam	54,907,402.00	54,907,402.00	56,589,560.62	92.13
B17 Jabatan Mufti	2,638,369.00	2,636,359.00	2,007,800.57	76.57
B18 Jabatan Kehakiman Syariah	7,359,696.00	7,356,696.00	7,501,482.83	93.22
B20 Jabatan Bekalan Air	10.00	10.00	0.00	0.00
B23 Jabatan Perhutanan	16,072,537.00	16,072,637.00	14,143,723.47	88.00
B24 Jabatan Galan	10.00	10.00	0.00	0.00
B25 Pejabat Pengarah Tanah dan Galan	12,124,240.00	12,124,240.00	10,792,524.33	89.02

(diancong)

(Sambungan)

Perbelanjaan Mengurus mengikut Maksud Perbelanjaan bagitahun berakhir 31 Disember 2017 adalah seperti berikut :

Maksud Perbelanjaan	2017			% Anggaran
	Anggaran Asal RM	Anggaran Dipinda RM	Sebenar RM	
B26 Pejabat Daerah dan Tanah Bandar Baharu	3,943,922.00	3,943,922.00	3,001,363.33	76.86
B27 Pejabat Daerah dan Tanah Langkawi	4,423,663.00	4,423,663.00	4,342,250.29	98.16
B28 Pejabat Daerah dan Tanah Yan	3,731,576.00	3,731,576.00	3,366,586.19	90.22
B29 Pejabat Daerah dan Tanah Padang Terap	4,969,522.00	4,969,522.00	4,477,788.18	89.74
B30 Pejabat Daerah dan Tanah Sik	4,537,771.00	4,537,771.00	3,696,231.56	81.45
B31 Pejabat Daerah dan Tanah Pendang	5,241,490.00	5,241,490.00	4,555,367.20	86.91
B32 Pejabat Daerah dan Tanah Pokok Sena	4,230,216.00	4,230,216.00	4,010,876.35	94.81
B37 Pejabat Daerah Kota Setar	9,002,237.00	9,002,237.00	7,727,817.27	85.84
B38 Pejabat Daerah Kuala Muda	7,630,126.00	7,630,126.00	6,767,888.25	88.69
B39 Pejabat Daerah Kulim	6,193,819.00	6,193,819.00	5,521,064.42	89.14
B40 Pejabat Daerah Kubang Pasu	7,605,474.00	7,605,474.00	7,223,395.62	94.98
B41 Pejabat Daerah Baling	5,351,965.00	5,351,965.00	4,666,370.76	87.04
B50 Jabatan Kemajuan Masyarakat	242,191.00	242,191.00	212,748.95	87.82
B51 Pihak Berkuasa Kengiran Tempatan	10.00	10.00	0.00	0.00
B52 Badan Bukanan Negeri	10.00	10.00	0.00	0.00
Jumlah Perbelanjaan Bekalan	745,337,066.00	745,337,066.00	606,333,940.73	81.62
PERBELANJAAN MENURUS	810,232,362.00	810,232,362.00	669,122,110.13	82.59

6. AKAU PINJAMAN DISATUKAN

Akaun Pinjaman Disatukan mengelaskan semua pinjaman dan bayaran balik pinjaman di bawah kuasa undang-undang Kerajaan Negeri.

Akaun Pinjaman Disatukan pada 31 Disember 2017 adalah seperti berikut :

Perihal	2017		2016	
	(Debts)/Credit RM		(Debts)/Credit RM	
PINJAMAN				
Piutang Bekalan Air				
Baki pada 1 Januari	0.00		21,924,378.45	
Terimaan	52,955,523.06		65,374,638.00	
Bayaran	52,955,523.06		85,299,016.45	
Baki pada 31 Disember	0.00		0.00	
Perumahan Awam Kos Rendah				
Baki pada 1 Januari	0.00		0.00	
Terimaan	0.00		0.00	
Bayaran	0.00		0.00	
Baki pada 31 Disember	0.00		0.00	
Badan Bukanan				
Baki pada 1 Januari	0.00		0.00	
Terimaan	0.00		0.00	
Bayaran	0.00		0.00	
Baki pada 31 Disember	0.00		0.00	
Pinjaman Peribadi				
Baki pada 1 Januari	1,940,010.00		1,940,010.00	
Terimaan	0.00		0.00	
Bayaran	1,940,010.00		0.00	
Baki pada 31 Disember	0.00		1,940,010.00	
BAKU AKAU PINJAMAN DISATUKAN	0.00		1,940,010.00	

Jumlah Terimaan dan bayaran adalah termasuk jumlah penerimaan baki terimaan pinjaman ke Akaun Pinjaman Disatukan.

T. AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan merupakan salinan terdina dan bayaran wang amanah mengikut kehendak undang-undang, akaun-akaun amanah, surat-surat amanah, arahan amanah dan perjanjian. Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Deposit.

Akaun Amanah Disatukan pada 31 Disember 2017 adalah seperti berikut :

	2017 (Debit)/Kredit RM	2016 (Debit)/Kredit RM
Perthal		
KUMPULAN WANG AMANAH KERAJAAN		
Kumpulan Wang Pembelian	(1,030,612,575.07)	(1,058,572,552.07)
Kumpulan Wang Bekalan Air	113,401,837.96	116,853,744.52
Polisi Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	1,117,413,199.77	1,076,501,116.63
Jumlah Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	<u>200,202,465.66</u>	<u>135,582,311.66</u>
KUMPULAN WANG AMANAH AWAM		
Kumpulan Wang Amanah Air	238,550,488.37	187,315,862.27
Jumlah Kumpulan Wang Amanah Awam	<u>238,550,488.37</u>	<u>187,315,862.27</u>
AKAUN DEPOSIT		
Deposit Am	308,024,772.98	304,958,133.07
Jumlah Akaun Deposit	<u>308,024,772.98</u>	<u>304,958,133.07</u>
JUMLAH AKAUN AMANAH DISATUKAN	<u><u>747,777,726.01</u></u>	<u><u>628,956,306.42</u></u>

(9) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan mengkaun terimaan dari peruntukan Kerajaan dan bayaran bagi maksud tertentu mengikut Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61]. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada Kumpulan Wang Pembangunan, Kumpulan Wang Pembangunan Bekalan Air dan Perbendah Kumpulan Wang Amanah Kerajaan.

- (i) Kumpulan Wang Pembangunan mengkaun terimaan dan bayaran perbelanjaan pembangunan seperti yang diperuntukkan oleh Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 70].

Bayaran kumpulan wang ini adalah perbelanjaan pembangunan secara langsung atau pinjaman.

Kumpulan Wang Pembangunan pada 31 Disember 2017 adalah seperti berikut :

Perihal	2017 (Debit/Kredit RM)	2016 (Debit/Kredit RM)
BAKI PADA 1 JANUARI	(1,058,572,552.07)	(1,037,588,094.12)
TERIMAAN		
Pindahan Dari Akaun Hasil Disatukan	120,000,000.00	115,000,000.00
Pindahan Dari Akaun Pinjaman Disatukan	1,940,010.00	0.00
Terimaan Balik Pinjaman	18,425,610.52	19,808,201.74
Pembebanan Tahap Pembangunan, Ekonomi dan Kesejahteraan Hidup	24,408,000.00	24,408,000.00
Pembebanan Pertambahan Hasil Bahagian II	0.00	0.00
Sewa Rumah Awam Kos Rendah	4,065,388.28	4,818,304.84
Pindahan Dari Kumpulan Wang Penyelenggaraan Jalan-Jalan Negeri	0.00	0.00
Jumlah Terimaan	169,839,008.80	164,036,506.58
BAYARAN		
Perbelanjaan Pembangunan		
Langsung	141,899,011.80	195,007,864.55
Pinjaman	0.00	0.00
Jumlah Bayaran	141,899,011.80	195,007,864.55
Lebihan/(Kurangan) Bagi Tahun	27,939,997.00	(31,009,457.97)
BAKI KUMPULAN WANG PEMBANGUNAN PADA 31 DISEMBER 2017	(1,030,632,555.07)	(1,058,572,552.07)

Maklumat terperinci perbelanjaan pembangunan dapat dirujuk di Lampiran 1 - Penyata Perbelanjaan Pembangunan bagi tahun berakhir 31 Disember 2017.

b) Kumpulan Wang Pembangunan Bekalan Air mengataun tarimaan dan bayaran perbelanjaan pembangunan Bekalan Air seperti yang diperuntukan oleh Akta Bekalan Air 1960 [Akta 230].

Terimaan utama bagi kumpulan wang ini terdiri daripada pinjaman yang diambil bagi maksud pembangunan dan pindahan dari Akaun Hasil Disalurkan.

Bayaran kumpulan wang ini adalah perbelanjaan pembangunan secara langsung atau pinjaman.

Kumpulan Wang Bekalan Air pada 31 Disember 2017 adalah seperti berikut:

Perihal	2017	2016
	(Debit/Kredit)	(Debit/Kredit)
	RM	RM
BAKI PADA 1 JANUARI	116,853,744.52	87,843,733.45
TERIMAAN		
Pindahan dari Akaun Pinjaman Disalurkan	52,955,523.00	85,299,016.45
Pindahan Dari Akaun Hasil Disalurkan	0.00	0.00
Hasil Bekalan Air	0.00	0.00
Jumlah Tarimaan	52,955,523.00	85,299,016.45
BAYARAN		
Perbelanjaan Bekalan Air		
Langsung	0.00	0.00
Pinjaman	56,207,428.62	56,209,005.41
Jumlah Bayaran	56,207,428.62	56,209,005.41
Lebihan/Kurangan Bagi Tahun	(3,251,906.59)	28,810,011.04
BAKI KUMPULAN WANG BEKALAN AIR PADA 31 DISEMBER 2017	113,401,837.96	116,853,744.52

Jabatan Bekalan Air Negeri Kedah telah diintegrasikan sejak bulan Januari 2010 dan menjadi entiti yang berasingan dengan Kerajaan Negeri. Perbelanjaan yang dipaparkan di dalam Kumpulan Wang Pembangunan adalah merupakan bayaran penyelesaian bagi projek-projek pembangunan yang dilaksanakan sebelum pengkorporatan serta projek-projek yang dilayari melalui pinjaman daripada kerajaan persekutuan yang dibuat melalui kerajaan negeri.

Maklumat terperinci perbelanjaan pembangunan dapat dijumpai di Lampiran 2 - Penyata Perbelanjaan Pembangunan Bekalan Air bagi tahun berakhir 31 Disember 2017.

(ii) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada Akaun Penyelesaian, Akaun Pembiayaan, Akaun Pinjaman dan Pelbagai Kumpulan Wang yang diwujudkan di bawah Seksyen 10 Akta Tabung Kewangan 1957 [Akta 61] bagi maksud tertentu. Sumber kewangan kumpulan wang ini adalah daripada Kerajaan. Sebahagian dari kumpulan wang ini merupakan kumpulan wang pinjaman manakala yang lain adalah bagi bayaran langsung.

Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada 31 Disember 2017 adalah seperti berikut :

Pelbagai	2017 (Debit/Kredit RM)	2016 (Debit/Kredit RM)
AKAUN PENYELESAIAN		
Akaun Penyelesaian Perbendaharaan Negara	2,923,377.46	2,904,060.96
Akaun Pendahuluan Dari Kerajaan Persekutuan	147,000,000.00	106,000,000.00
Akaun Penyelesaian Cak Terbitan	3,612,137.33	27,746,816.83
Akaun Penyelesaian (Bayaran Pendaftaran Hakmilik STRATA)	52,445.84	52,445.91
Pembatalan EFT	2,719,992.10	2,329,000.21
Hart Pusaka Keul Jabatan Kelua Pengarah Tanah Dan Galian Persekutuan	722,733.32	490,536.82
Akaun Semasa Antara Pentadbiran	0.00	35.00
Pelarasan Gaji	0.00	0.00
Akaun Kena Bayar	0.00	5,400,006.04
Jumlah Akaun Penyelesaian	157,019,686.12	144,944,034.57
AKAUN PERNIAGAAN		
Akaun Workshop Jabatan Kerja Raya	1,216,003.98	1,201,551.97
Jumlah Akaun Pembiayaan	1,216,003.98	1,201,551.97
AKAUN PINJAMAN		
Kumpulan Wang Pendahuluan Pembiayaan Komputer	312,474.54	284,557.95
Pinjaman Kenderaan	2,744,676.64	2,699,337.98
Pendahuluan Diri (Pegawai Awam)	55,000.00	55,000.00
Pendahuluan Pelbagai	438,007.90	471,628.00
Jumlah Akaun Pinjaman	3,550,159.08	3,510,523.93
PELBAGAI KUMPULAN WANG		
Kumpulan Wang Pinjaman Perumahan Awam Kos Rendah	20,000,000.00	20,000,000.00
Akaun Amanah Kumpul. Penyelenggaraan Jalan Raya Neg. Kedah (MAKROS)	935,636,347.59	905,894,888.16
Jumlah Pelbagai Kumpulan Wang	955,636,347.59	925,894,888.16
JUMLAH PELBAGAI KUMPULAN WANG AMANAH KERAJAAN	1,117,413,196.77	1,075,601,116.63

(b) Kumpulan Wang Amanah Awam

Kumpulan Wang Amanah Awam mengacu kepada terbitan dan bayaran bagi maklud tertentu mengikut Akta Tabung Kewangan 1967 (Akta 61). Kumpulan Wang Amanah Awam terdiri daripada Amanah Am yang diwujudkan di bawah Seksyen 9 Akta Tabung Kewangan 1967 (Akta 61). Sumber kewangan kumpulan wang ini adalah daripada badan-badan atau orang peribadi untuk tujuan tertentu.

Kumpulan Wang Amanah Awam pada 31 Disember 2017 adalah seperti berikut:-

Perihal	2017 RM	2016 RM
AMANAH AM		
PEJABAT MENTERI BESAR DAN SETIAUSAHA KERAJAAN		
Kumpulan wang Amanah Badan Kesenian Negeri Kedah Darulaman	110,804.79	95,998.06
Tabung Bantuan Malapetaka Negeri	596,948.66	614,498.42
Akaun Amanah Program Pembangunan Rakyat Ternaklin	2,307,972.20	2,307,972.20
Tabung Amanah Program Penunahan Rakyat Paya Nahu	292,694.67	334,666.99
Tabung Amanah Hari Kebangsaan Negeri Kedah	184,652.19	231,652.19
Akaun Amanah Jabatan Integriti dan Tadbir Urus Negeri Kedah (JITU)	38,137.19	86,589.90
Program Penunahan Rakyat Lengah	757,663.65	782,960.61
Akaun Amanah State Secretary Incorporated (SSI)	7,715,196.73	7,197,911.90
Akaun Amanah Menteri Besar Incorporated	1,982,642.05	2,599,343.63
Tabung Amanah Lot Tepi Perumahan Awam Kos Rendah	122,836.07	117,893.10
Tabung Amanah Program Penunahan Paya Nahu Fasa Dua	66,435.72	404,385.21
Akaun Amanah Program Latihan Khidmat Negara	40,590.45	40,590.45
Akaun Amanah Sumbangan Majlis Rasm Negeri	232,441.00	75,250.00
Akaun Amanah Tutu Mahmud	946,912.25	735,912.25
Akaun Amanah Projek Penunahan Rakyat (PPR) Carok Nau, Soling	553,961.72	531,696.27
Akaun Amanah Skim Khairat Kemiskinan negeri Kedah Darul Aman	1,275,770.00	805,520.00
Akaun Amanah Tabung Program Penyelenggaraan Penunahan (PPP) NBOST - My Beautiful Neighbourhood	165,214.27	168,214.27
Akaun Amanah Pembangunan Usahawan Negeri Kedah Darul Aman	5,068,269.41	6,307,276.67
Akaun Amanah Projek Program Khas Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Kedah Darul Aman	162,207,969.13	92,554,584.32
Akaun Amanah Projek Penunahan Rakyat (PPR) Mengong	2,005,064.33	2,619,341.82
Jumlah Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan	187,070,278.32	120,516,599.14
PEJABAT DYMM SULTAN KEDAH DARUL AMAN		
Akaun Amanah Galeri Sultan Abdul Halim Muadzam Shah	1,290,710.61	1,272,590.54
Jumlah Pejabat DYMM Sultan Kedah Darul Aman	1,290,710.61	1,272,590.54
JABATAN PERHUTANAN NEGERI KEDAH		
Kumpulan Wang Pembangunan Hutan	18,206,639.52	16,633,063.10
Jumlah Jabatan Perhutanan Negeri Kedah	18,206,639.52	16,633,063.10
JABATAN HAL EHWAL AGAMA ISLAM		
Akaun Amanah Peruntukan persediaan Jabatan Hal Ehwat Agama Islam Negeri Kedah (KAFR)	2,934,034.77	1,895,374.58
Akaun Amanah PPKK Negeri Kedah	543,653.42	423,032.54
Jumlah Jabatan Hal Ehwat Agama Islam	2,977,688.19	2,288,407.22
JABATAN PERANCANG BANDAR DAN DESA		
Tabung Amanah Lembaga Rayuan	248,021.53	207,042.08
Jumlah Perancang Bandar Dan Desa	248,021.53	207,042.08
JABATAN PENGALIRAN DAN SALIRAN		
Akaun Amanah Tabung Bayaran Pampasan Secara Ex-Gratia Kepada Selinggan & Penerima Hariam Tanah Kerajaan Negeri Kedah Darul Aman	470,400.00	1,575,000.00
Jumlah Jabatan Pengaliran dan Saliran	470,400.00	1,575,000.00

PEJABAT KEWANGAN DAN PERBENDAHARAAN NEGERI KEDAH

Tabung Kumpulan Wang Amanah Unit Pengurusan Dan Pematerian Lot Melayu

Akaun Amanah Program Pembangunan Masjid

Akaun Amanah Pengurusan Sistem Persewaan Kerajaan Negeri

Akaun Amanah Rayuan Hari Pahlawan

Akaun Amanah INTGT

Akaun Amanah Pengurusan Bekalan Air Negeri Kedah

Akaun Amanah Sumbangan Kebajikan Kerajaan Negeri Kedah

Akaun Amanah DYTM Tuanku Raja Muda dan DYTM Tuanku Raja Puan Muda Negeri Kedah

Akaun Amanah Dana Khas Menteri Besar Kedah Danul Aman

Akaun Amanah Pembekalan Istana Anak Bukit Dan Rumah VIP

Akaun Amanah Urban Transformation Center (UTC) Kedah

Jumlah Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri Kedah

7,684,739.40	5,661,221.49
11,505.05	9,125.05
294,836.46	470,989.25
167.16	967.16
236,736.60	236,736.60
0.00	11,385,817.14
4,271,034.95	5,887,794.00
503,967.73	503,967.73
492,111.57	6,902,979.48
10,435,001.56	8,823,970.44
25,076.30	176,943.80
24,197,977.27	46,399,675.12

PENGARAH TANAH DAN GALIAN NEGERI KEDAH

Tabung Amanah Karpas

Akaun Amanah Deposit Pengambilan Balik Tanah Projek

Jumlah Pengarah Tanah Dan Galian Negeri Kedah

2,227,586.83	2,230,089.61
2,320,658.70	1,767,376.06
4,548,245.53	3,997,465.67

JABATAN KEHAKIMAN SYARIAH NEGERI KEDAH

Akaun Amanah Bahagian Sokongan Keluarga (BSK) Jabatan Kehakiman Syariah Negeri Kedah

Jumlah Jabatan Kehakiman Syariah Negeri Kedah

276,426.00	264,050.00
276,426.00	264,050.00

JUMLAH KUMPULAN WANG AMANAH AWAM

238,950,489.37	187,315,882.27
----------------	----------------

x) Akaun Deposit

Akaun Deposit terdiri daripada Deposit Am iaitu wang yang diberikan khusus bagi sesuatu maksud dibawah undang-undang atau perjanjian dan perlu dibayar balik apabila maksud telah tercapai.

Akaun Deposit yang dipegang oleh Kerajaan Negeri pada 31 Disember 2017 adalah seperti berikut :

Perihal

DEPOSIT AM

Deposit Am Kerajaan Negeri

Deposit Tender

Cagaran Kertin

Wang Jaminan Pelaksanaan

Deposit FI komitmen (Commitment Fee)

Deposit Tanah

Deposit Bon Jaminan Mahkamah Syariah

Deposit Royalti Kayu Keras

Deposit Sewa Rumah Kos Rendah

Akaun Cagaran Bekalan Air

Deposit Ujian Meter

Deposit Galian

Deposit Cagaran Sewa Bangunan/Gerak/Kedai

Deposit Perintah Bersaling Mahkamah Syariah

Deposit Sewa Bangunan Kediaman

Jumlah Deposit Am

JUMLAH AKAUN DEPOSIT

2017 (Deb)/Kredit RM	2016 (Deb)/Kredit RM
3,529,800.50	3,319,667.25
55,170,768.69	45,017,782.24
2,400.00	2,490.00
30,828,486.87	18,174,890.42
10,773,000.00	5,000,000.00
164,100,577.34	178,520,313.65
1,073,165.00	799,815.00
4,257,443.16	4,414,871.29
2,562,757.00	2,569,778.00
44,011,180.73	44,511,180.73
16,149.20	16,149.20
1,602,325.29	1,689,825.29
1,000.00	0.00
0.00	1,000.00
600.00	600.00
308,024,772.98	304,956,133.07
308,024,772.98	304,956,133.07

8. MEMORANDUM ASET

Memorandum Aset menunjukkan sebahagian aset kewangan kerajaan iaitu Pinjaman Bolah Dituntut dan Pelaburan yang dikenakan kepada perbelanjaan mengurus atau pembangunan, tetapi tidak dinyatakan dalam Penyata Kadarulatan Kawangan.

(a) Pinjaman Bolah Dituntut

Pinjaman Bolah Dituntut adalah baki pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada Pihak Berkuasa Tempatan dan Badan Berkanun.

Pinjaman Bolah Dituntut pada 31 Disember 2017 adalah seperti berikut :

Perihal	Baki Baki Salafat pada	
	2017 RM	2016 RM
Badan Berkanun	275,090,266.15	294,486,026.35
JUMLAH PINJAMAN BOLEH DITUNTUT	275,090,266.15	294,486,026.35

Maklumat terperinci Pinjaman Bolah Dituntut dapat dijumpai di Lampiran 4 - Penyata Akaun Memorandum Pinjaman Bolah Dituntut pada 31 Jun 2017.

(b) Pelaburan

Pelaburan Kerajaan Negeri adalah pegangan ekuiti dalam syarikat.

Pelaburan pada 31 Disember 2017 adalah seperti berikut :

Perihal	Mata Bujur	
	2017 RM	2016 RM
Syarikat	25,500,003.00	15,600,003.00
JUMLAH PELABURAN	25,500,003.00	15,600,003.00

Maklumat terperinci Pelaburan dapat dijumpai di Lampiran 5 - Penyata Akaun Memorandum Pelaburan pada 31 Disember 2017.

9. MEMORANDUM LIABILITI

Memorandum Liabiliti menunjukkan sebahagian liabiliti kerajaan iaitu Hutang Awam dan Perbelanjaan Liabiliti yang tidak dinyatakan dalam Penyata Kadarulatan Kawangan.

(a) Hutang Awam

Mata tahun kewangan 2012 Hutang Awam diklasifikasi sebagai Pinjaman selaras dengan Para 1.10. Ciri-ciri IPSAS. Pinjaman Kerajaan Negeri pada 31 Disember 2017 adalah seperti berikut :

Perihal	2017 RM		2016 RM	
PINJAMAN				
Dalam Negeri				
Pinjaman Dari Kerajaan Persekutuan	2,648,174,109.15		2,396,374,621.74	
JUMLAH HUTANG AWAM	2,648,174,109.15		2,396,374,621.74	

Pinjaman Kerajaan Negeri yang dilaporkan dalam Penyata Kewangan 31 Disember 2017 adalah termasuk baki pinjaman Projek Bekalan Air yang berjumlah RM 1,645,492,857.27. Jumlah tersebut adalah termasuk pinjaman yang dibuat dalam matawang asing bagi Projek Pemuliharaan Dan Peningkatan Bekalan Air dan dilaporkan setelah mengambil kira perbezaan tukaran matawang asing pada 31 Disember 2017.

(b) Perbelanjaan Liabiliti

Perbelanjaan liabiliti yang dilaporkan dalam Penyata Akaun Memorandum adalah merupakan baki bayaran tertanggung (Deferred Payment) yang belum selesai berjumlah RM367,188,950.00 bagi membiayai Projek Pembinaan Kampus Tetap Kolej Universiti Insaniah (KUPI). Namun demikian, Kerajaan Persekutuan telah menyelesaikan keseluruhan baki pinjaman kepada SDB Synergy Sdn Bhd seterusnya membolehkan perjanjian pembiayaan antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Kedah. Pinjaman yang telah diluluskan adalah sebanyak RM 255,000,000.00 dan bayaran balik pinjaman akan bermula pada Tahun 2020 selepas tempoh penangguhan selama 3 tahun.

10. AKAUN BELUM TERIMA

Akaun Belum Terima pada 31 Disember 2017 berjumlah RM 240,501,142.40 yang terdiri daripada Tunggakan Hasil berjumlah RM 242,139,150.3 dan Tunggakan Hutang-Hutang Lain berjumlah RM 361,992.10.

PNMB

DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD
KUALA LUMPUR, 2018
www.printnasional.com.my
email: cservice@printnasional.com.my
Tel.: 03-92366895 Faks: 03-92224773